la humanitat

LA CORDIALITAT REPUBLICANA ES UNA OBLIGACIO ANTIFEIXISTA

Any VII — Núm. 1.838 — Preu: 15 cèntims | Fundador: LLUIS COMPANYS | Barcelona, diumenge, 16 de gener del 1938

Martínez Anido - després d'aplicar la llei de fugues als republicans de Catalunya - es dedica ara a assassinar els falangistes que de bona fe creien en una renovació

La qüestió monetària i la crisi francesa. ¿La llibertat abans que tot?

per Marian Rubió Tudurí

En els últims moments de la vida del Ministeri Chautemps es va veure ben clar que una part dels grups parlamentaris que defensaven el Govern reclamaven el control dels canvis, mentre altres grups sostenien la llibertat monetària. El programa del Front Popular no resol aquesta qüestió, i la disciplina de la majoria té aquesta escletxa que acabà rompent la seva cohesió.

¿Què vol dir llibertat monetària i control dels canvis? No em proposo de dedicar-me a exposar el problema financer. Però a manera d'exemple diré que en un règim de llibertat el que té 20.000 francs i creu que els tindrà més segurs comprant valors de qualsevol poble estranger, pot fer-ho lliurement. Amb règim de control l'estalvi i el capital francès necessàriament han d'ésser invertits a França, o als llocs especialment indicats pel Govern.

La llibertat impedeix el Govern d'establir determinades càrregues al capital i a l'estalvi, perquè si els grava massa passa el canal i s'esmerça el diner al mercat de Londres, on troba collocations més remuneradores. Per aquesta raó els règims autoritaris controlen sempre els canvis.

A França, en el moment present, els comunistes voldrien el control dels canvis; els radicals-socialistes s'hi oposen i els socialistes de Lleó Blum, estarien disposats a defensar les dues solucions. Aquestes però no són posicions de doctrina financera. L'experiment social de Blum ha produït el fenomen de reduir el rendiment dels negocis (per diverses causes entre les quals figura el sabotatge capitalista) i els capitals i l'estalvi han emigrat (La lliura esterlina ha pujat de 100 francs a 152 en el curs de l'últim any i això és expressió externa i visible de l'emigració dels capitals i de l'estalvi). Tres remeis hi ha davant d'aquest fet: Primer, tancar la porta, per tal que no fugin més els capitals i l'estalvi. Segon, La «Pausa», o sigui suspendre l'avenç social per consolidar les posicions guanyades. Tercer: El millorament de les condicions del mercat, perquè els capitals i l'estalvi retrobin a França condicions remuneratòries i tornin al país espontàniament.

La pausa de Lleó Blum que Camile Chautemps ha practicat amb amb energia ha fracassat. Això representa la crisi de divendres.

Queden els dos camins defensats pels radicals socialistes i pels comunistes. Denfensen aquests el control dels canvis. I els primers la llibertat monetària.

Fins ara, el control dels canvis, que és el primer cas de l'autarquia econòmica, no l'han aplicat a fons més que pobles que tenen tota llur riquesa en el territori nacional, com la U. R. S. S., Itàlia i Alemanya.

França no està en aquest cas i no es pot saber quin resultat donaria l'assaig. Com que avui més que mai, el lligam entre colònies i metròpoli ha d'ésser «consentit», potser que l'aplicació de normes d'autarquia a les colònies i terres no metropolitanes produiria el rompiment amb aquelles. Per menys es van sublevar els nordamericans contra Anglaterra i van obtenir la independència.

El règim de control, aplicat a la França estricta, produiria el traspàs en massa dels rèdits de les colònies, del mercat de París al mercat de Londres.

Per conseguent França es troba obligada a continuar en un règim d'economia liberal, si vol mantenir-se com a potència d'interessos universals. Es el cas, exactament d'Anglaterra.

Això sembla un sacrifici del poble i no ho és. Perquè si no fos pels grans interessos nacionals, anglesos i francesos situats fora de la metròpoli, els obrers francesos i anglesos i el poble tot s'hauria d'acomiadar per sempre de la plàcida i privilegiada vida que tenen, en comparació dels obrers i àdhuc dels ciutadans mitjans dels pobles que no es diuen Anglaterra i França.

de la metròpoli dificulta experiències del tipus Blum, assegura la posses-

De manera que si l'extensió dels interessos francesos i anglesos fora sió de recursos per viure que els pobles pobres no poden ni somniar.

I també gràcies a aquesta llibertat, si un anglès o un francès es cansa de les lleis i dels costums del seu país i no vol soportar més els seus conciutadans, pot — si la fortuna l'acompanya — treballant i reunint uns quants francs o lliures, canviar de país marxant a acabar els seus dies lluny dels enemics o dels que li són antipàtics, emportant-se els estalvis que li permetran viure a l'estranger. Avantatge aquest que no té un alemany ni cap ciutadà dels països que viuen en règim de control dels canvis.

Perquè en el fons del fons, en el problema de la crisi francesa d'avui, hi trobarem aquest problema punyent, dramàtic:

¿Hem de posar la llibertat per sobre de tot o bé hi ha coses que tenen caràcter previ i que han de resoldre's sacrificant la llibertat?

Jo crec que no hi ha res al món que justifiqui el sacrifici de la llibertat. I els radicals socialistes francesos — hereus dels Jacobins — als quals pertocava la responsabilitat de governar França en els difícils mesos de l'any 1938 representen aquesta idea.

Georges Bonnet, accepta de formar Govern

Avui celebrarà consultes per enllestir la llista i fixar el programa

Sembla que els socialistes no hi participaran

París, 15. — En el moment de començar les consultes, les indicacions sobre el nou Ministeri no són molt clares. ¿Aconseguirà formar nou Govern Georges Bonnet? La crisi s'ha produït per una qüestió financera. Bonnet, des del Ministeri de Finances, marcà una política que no fou seguida per la majoria. Els centres internacionals, segons sembla, han recolzat Bonnet, si s'han de creure les indicacions de les borses de Londres i de Nova-York. Però pot formar gabinet Bonnet? Els socialistes, aquest matí, demanen un Govern de tendència socialista, per tal de vèncer «les resistències habituals i per tal d'aixafar el feixisme.» L'òrgan comunista demana un «Govern fidel al programa del Front Popular, amb homes fidels al Front Popular.»

En aquestes condicions els radical-socialistes creuen que «no s'ha d'intentar altra fórmula Blum ni altra fórmula Chautemps.» ¿Què significa això? Sembla que els desigs dels radical-socialistes són que es formi un Govern homogeni, amb un programa limitat, sostingut entre el centre-esquerra i els socialistes. Seria una fórmula purament parlamentària, subjecte a les passions del carrer, que sempre arriben al Palau Borbó.

Aquestes són les indicacions que poden recollir-se aquest matí als cercles polítics. Molt aviat Bonnet tindrà suficients dades per a saber si ha de continuar o abandonar els seus treballs per a la formació de Govern.

VISITES

París, 15. — A les nou d'aquest matí el Ministeri de Finances i la sala de rebre del Ministeri ofereix el seu aspecte habitual. Georges Bonnet no és esperat fins a les onze, puix que es dirigirà directament des del seu domicili al dels senyors Blum, Daladier, Sarraut, Boncour i Caillaux.

París, 15. — El senyor Bonnet ha començat aquest matí les consultes polítiques, abans de comunicar al President de la República si acceptava la missió de formar Gabinet. Bonnet ha rebut dels caps radicals Chautemps, Caillaux, Daladier i Sarraut la seguretat de la seva col·laboració, així com del senyor Boncour.

A les quatre de la tarda, Bonnet informarà el grup radical-socialista de la Cambra de les línies generals del seu programa, que comprendran en primer lloc la continuació de la seva política de ressorgiment financer i monetari; en segon lloc, la defensa de les institucions republicanes, i finalment la consolidació de la pau social.

La conversació que el senyor Bonnet ha celebrat amb Léon Blum ha revestit importància particular. Encara que els dos no han volgut revelar el tema d'aquesta conversació, hom assegura que Blum ha confirmat al seu interlocutor la decisió presa pel seu partit, de reclamar l'exercici del poder, a causa de la seva preponderància numèrica a la Cambra.

Per conseqüent, sembla segur que el grup socialista s'abstindrà de tenir representants en el si d'un Govern de Front Popular del qual no tingui la direcció.

Falta saber si el partit socialista SFIO està decidit a concedir els seus sufragis a un Gabinet tal. La seva actitud dependrà, evidentment, del programa i de la composició del Govern que es formi.

El senyor Bonnet no ha pogut anar aquest matí a l'Eliseu. Hi anirà a primeres hores de la tarda, per tal d'assabentar el senyor Lebrun de les primeres gestions potrades a cap. Segons totes les impressions, Bonnet comunicarà al President de la República la seva acceptació de principi de la missió de formar nou Govern.

BONNET S'ENTREVISTA AMB BONCOUR

París, 15. — A les 11'30 Bonnet, després d'haver-se entrevistat amb Daladier, es traslladà al domicili de Boncour.

BONNET CELEBRA DIVERSES ENTREVISTES

París, 15.—El senyor Bonnet, després d'haver conferenciat amb el senyor Daladier en el ministeri de la Guerra, ha visitat el senyor Paul

(Passa la pàg. 5)

"Espanya per als espanyols", és el nou crit contra els franquistes miserables

Intensa activitat clandestina contra el Quarter General de Salamanca

S'accentuen les discòrdies al camp facciós. La més forta de totes és la dels falangistes veterans amb referència a Franco i els elements que el volten, tots ells, representants caracteritzadíssims de la vella política monàrquica. Aquests falangistes —els «camises velles», com allà els anomenen—es senten traïts per Franco, en el qual dipositaren llur confiança, i augmenta ara l'odi vers ell a causa de les persecucions de què són víctimes, puix que molts dels fundadors de Falange Espanyola estan empresonats, altres han fugit a França i a molts els ha estat aplicada la llei de fugues.

Les sinistres activitats de Martínez Anido es concentren en la campanya contra Falange, que va crear Primo de Rivera; és a dir, l'autèntica, i la qual sebla que reaccioni vivament contra la invasió estrangera.

Una prova irrefutable d'aquest estat de coses és el següent manifest, que circula amb profusió per tota la zona rebel:

«¡Arriba España! ¡Por la patria, el pan y la justicia!

A los falangistas auténticos. A todos los españoles dignos.

Falangistas de camisa vieja y nueva; falangistas de la Falange auténtica, la que fielmente interpreta los dictados del Ausente:

Españoles todos, que sois víctimas de los miserables que han tracionado y vendido a la Falange legítima y a España:

El Ausente, el único y auténtico Jefe nacional de la Falange Española, os habla a través de su testamento.

Os habla, con cariño, de la Falange miserablemente traicionada y destruída por los Franco y los reaccionarios; os muestra el gran amor que os profesaba y profesa, a vosotros, los camaradas de la Falange, de «su Falange» y a todos los españoles. Las trágicas circunstancias por las que atraviesa nuestra patria, impiden, aún, la intervención personal del Ausente y la de sus mejores camaradas y lugartenientes.

Las circunstancias obligan a la acción. En estos momentos difíciles i decisivos para nuestra Patria, el Ausente os llama a la lucha, a vida o muerte, sin cuartel ni tregua, contra los miserables que la vendieron y así salvar las esencias de su Falange y castigar a los traidores. Os llama a la lucha para que, unidos en santa hermandad con todas las fuerzas antifranquistas, salvéis la existencia y la independencia nacional.

Para sacaros de vuestra inconcebible apatía e indiferencia, desconocidas entre los camaradas que han sabido luchar y sacrificarse por el gran ideal nuestro, es por lo que sale a la luz pública el testamento del Ausente. Queremos familiarizaros con lo que, efectivamente, hubiera podido ser su última voluntad, no por la culpa del Gobierno de la República, sino por el abandono y la criminal indiferencia del Cuartel de Salamanca y del conglomerado monárquico-cedista que lo domina.

Es necesario reaccionar, y unidos todos, por voluntad expresa del Au-

(Passa a la pàg. 4)

¡PLANTILLES DE SURO PER ALS SOLDATS!

La indústria catalana del suro està perfectament utillada per a poder subministrar plantilles per als soldats que lluiten als fronts més freds. En la gran guerra, els soldats havien de combatre els efectes del fred per mitjà de fulls de diari. El remei de les plantilles de suro fóra molt millor per tots els conceptes.

La iniciativa privada i el Govern podrien, amb gran facilitat, portar un millorament als soldats del front, simplement amb una cosa tan pròpia de la indústria catalana, com és el fer plaques de suro, les quals, posades entre el peu i la sola de la sabata, reduirien les conseqüències del refredament dels peus.

Vandervelde vindrà a Barcelona

Brusselles, 15. — S'anuncia que a principis del mes de febrer, el senyor Vandervelde es traslladarà a Barcelona, invitat pel Govern de la República espanyola.

antena

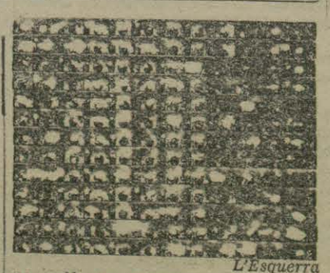

L'Esquerra

«Company secretari sindical de la cèllula X.:

Quedes convocat a la reunió que se celebrarà el dia... i al local del nostre Partit, per a tractar assumptes relacionats amb la Secretaria Sindical i amb la «Unió General de Treballadors».

Essent de gran interès el curs de la reunió, per la diversitat d'assumptes que es plantejaran, és de vital importància per al nostre Partit que tots els militants i que ensems siguin dirigents d'algun Sindicat, surtin degudament preparats per a assistir al proper Ple de Juntes Directives i d'«Unió General de Treballadors». I EVITAR QUE EL POUM. I L'ESQUERRA, tot i essent minoritaris, puguin emportar-se les votacions, per negligència dels nostres militants.

L'assistència serà controlada i rigorosament sancionades les absències. (Segell del partit).»

* * *

La cordialitat, en alguns llocs, té el matis que els nostres lectors poden endevinar a través del text que hem copiat.

L'Esquerra no està en minoria dintre de la UGT. a la població on és datada la discretissima i cordialissima circular, com no ho està en moltes i moltes altres localitats. Si un partit, doncs, pot alludir la negligència i conseqüent pèrdua de llocs directius de la UGT., aquest és Esquerra Republicana de Catalunya.

Nosaltres temem, però, que no podrà mantenir-se molt de temps aquesta falla del nostre Partit, mantinguda conscientment, en el cas de prodigar-se circulars com la que copiem més amunt. La culpa de la introducció de la política dintre de la UGT. no fóra aleshores atribuible a nosaltres.

I no és únicament en l'esmentada circular on es concreta una acció de bandejament dels nostres militants en els llocs dirigents de la UGT. Els precedents sovintegen, dissortadament.

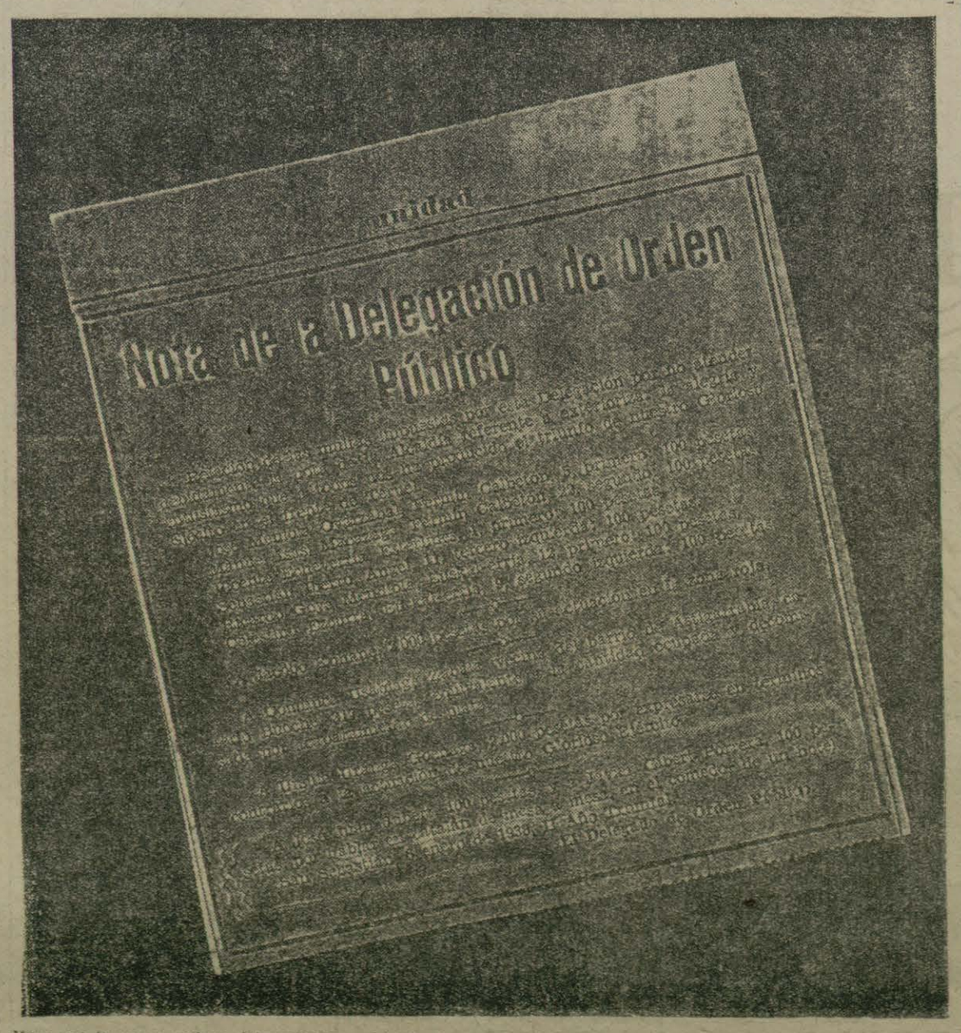

Hoy aci la prova palesa del cretinisme dels facciosos. Es multen dues persones perquè parlen en català! Trobem molt natural aquest odi que ens senten. Ja saben perquè ens odien!

POCA ACTIVITAT ALS FRONTS

Ahir, per dues vegades, Barcelona fou visitada pels avions italo-alemanys

Ministeri de Defensa Nacional. Comunicat oficial de guerra:

EXÈRCIT DE TERRA:

LLEVANT. — Lleuger tiroteig en tota la zona d'aquest Exèrcit.

CENTRE. — A les set hores, es féu volar una mina pròpia, que ocasionà a l'enemic més de cinquanta baixes comprovades, pels voltants del Barrio de Terol (Madrid). Aprofitant la confusió que l'explosió produí entre els rebels, les nostres forces es llançaren a l'assalt de les posicions contràries i entaularen combat amb els facciosos, els quals es veieren obligats a reclamar reforços a les seves posicions del Basurero i de la colònia del Comercio. Aconseguides les finalitats proposades, les forces lleials es replegaren a la seva base.

ALTRES EXÈRCITS. — Sense noves d'interès.

AVIACIÓ. — Minuts abans de les dotze, tres trimotors «Savoia», procedents de Palma de Mallorca, que foren canonejats per les bateries antiaèries i perseguits pels nostres caces, feren una incursió ràpidissima i a gran altura sobre Barcelona. Llançaren diverses bombes, part de les quals no esclataren.

Hora i mitja després es repetí l'agressió de la mateixa manera per altres tres aparells iguals que els anteriors.

Els danys, tots produïts en edificis d'habitacles, són escassos i molt comptades les víctimes

«La gran força i la importància internacional de la revolució d'octubre prové del fet que aquesta ha realitzat els somnis més secrets dels treballadors que aspiren a lliurar-se del jou dels explotadors, del treball esclavitzador a benefici dels capitalistes i dels propietaris terratinents. Ha realitzat allò que els més nobles esperits de la humanitat havien somniat durant molts segles», de

"VINT ANYS DE REVOLUCIO SOCIALISTA"

per V. M. MOLOTOV, President del Consell de Comissaris del Poble de la U. R. S. S.

Demaneu-lo als quioscos :-: Preu: 50 cèntims

Per a comandes, a P. A. C. O. D. — Publicacions Antifeixistes. — Cooperativa Obrera de Distribució.

Rambla del Mig, 17 - Tel. 19937 - Barcelona

CLINICA GALLEGO - VIES URINARIES

Consulta, 11 a 1, 4'30 a 9. F. 10 a 3

Carrer Nou de la Rambla, 18. PELL - SANG - VENERI - PROSTATA-MATRIU - IMPOTENCIA - DIATERMIA. Director: Dr. Riu Porta

P. SIMÓN

HERNIES (TRENCADURES)

Aparells fabricats per cada cas per l'especialista

PERE SIMON

a 15, 25, 35, 45, 55, 65; 85; 100 Ptes

Especialitat amb faixes per l'estòmac caigut

AL REGULADOR Carme, 51 (tenda) CASA FUNDADA EL 1890 Telefon 12743 BARCELONA

NOGAT

PRODUCTE ESPECIAL MATARATES

El matarates NOGAT constitueix el producte més còmode, ràpid i eficaç per a matar tota mena de rates i ratolins. Es ven a 50 cèntims paquet i a 10 pessetes la capsa de 25 paquets, a les principals farmàcies i drogueries d'Espanya, Portugal i Amèriques.

Producte del Laboratori Sokatar8

Carrer del Ter, 16 . Tel. 50791 . BARCELONA

NOTA: Si us adreceu per escrit al nostre Laboratori, prévia la tramesa per gir postal o en segells de correus de l'import, més 50 cèntims per despeses us serà enviada a volta de correu la vostra comanda

ALS CENTRES OFICIALS

GOVERN DE CATALUNYA

INAUGURACIO D'UN PAVELLO A LA NOVA CASA DE MATERNITAT

El Conseller de Governació i Assistència Social, senyor Sbert, va assistir a la inauguració d'un pavelló de la nova Casa de Maternitat. Acompanyaven el Coneller, el Director General d'Assistència Social, senyor Dot, i el Cap dels Serveis Administratius d'Assistència Social, senyor Alcàntara.

El senyor Sbert fou rebut pel Director de la Casa de Maternitat, doctor Tries Maxenchs; Administrador, senyor Manuel Companys; Diputat senyor Battestini i Sots-secretari de Cultura, senyor Frontera.

Amb aquest motiu se celebrà un festival artístic, en el qual varen prendre part conegudes figures de circ i es varen repartir joguines als infants.

A l'acte hi assistí gran nombre de públic i personal d'Assistència Social.

El Conseller, senyor Sbert, va converar amb el Director i Administrador de la nova Casa de Maternitat, sobre la necessitat d'activar les obres que es troben encara en curs a l'esmentat establiment.

EL MATI D'AHIR A LES CONSELLERIES CULTURA

A la Secretaria de la Conselleria de Cultura, manifestaren als informadors que el senyor Carles Pi i Sunyer, havia passat el matí treballant al seu despatx oficial, on despatxà amb els funcionaris del seu Departament. No va rebre cap visita.

JUSTICIA

Ahir, el Conseller de Justícia, seyor Pere Bosc Gimpera, va traslladar-se acompanyat del Director de Serveis Correccionals, senyor Tasis i Marca i de l'arquitecte del Departament, a Tarragona i Reus en viatge oficial.

CONFERENCIA AJORNADA

La conferència sobre l'actualíssim tema «Independència econòmica de la pagesia per obra del crèdit agrícola», que l'economista E. S. Forner havia de donar en l'emissió de ràdio de la Conselleria d'Agricultura corresponent al proppassat dimarts, ha hagut de sofrir un ajornament i serà donada en l'emissió del vinent dimarts, dia 18. Aquesta emissió, com totes les que la Conselleria d'Agricultura dedica bisetmanalment als camperols catalans, començarà a dos quarts de vuit del vespre.

LES REQUISES DE VEHICLES

La Direcció General del Transport, fa avinent a tots els ciutadans, que en ésser requerits, per a presentar la documentació dels vehicles, o bé per a comunicar-los la corresponent requisa, cal que exigeixin als agents de requisa, la documentació oficial del Departament d'Economia, amb els segells oficials de la Direcció General del Transport, i que sigui extès per persones responsables, cosa que es pot comprovar degudament, tota vegada que els agents i funcionaris de la Direcció General, van uniformats i proveïts de la placa i nomenament que els acredita davant del públic.

Per tant, tota requisa que es faci o s'intenti fer, i que no sigui per funcionaris de la Direcció General del Transport, i amb lliurament dels Fulls degudament autoritzats, haurà de considerar-se illegal, d'acord amb l'Ordre del Departament d'Economia publicada al «Diari Oficial de Catalunya», el dia 15 d'agost proppassat, que prescriu que l'únic organisme autoritzat i amb dret per a fer requises a Catalunya, és l'esmenada Direcció General.

CAL PROVEIR-SE DE LA PATENT NACIONAL DE CIRCULACIO

La Direcció General del Transport del Govern de Catalunya, fa avinent que d'acord amb el termini que hi ha establert, és necessari que per tot el mes de gener corrent (termini voluntari), procedeixin a proveir-se de la Patent Nacional de Circulació, del primer trimestre, sense la qual seran requisats els vehicles que no la poseeixin, sense dret a reclamació de cap mena.

Cal advertir també, novament, les reiterades ordres que ha donat aquesta Direcció General, amb relació als cotxes que estan dipositats als garatges de Catalunya, sense circular. Aquests vehicles, han de tenir igualment, la documentació de la Direcció General, en regla, i el volant de baixa de Patent, si és que no han de circular.

La Direcció General del Transport, apart dels documents de control per ella establerts, pels vehicles de Catalunya, ha posat sempre i seguirà posant el màxim d'interès en evitar el frau de Patents a l'Estat, requereix al públic, i adverteix que seguirà la seva collaboració, en la vigilància i persecució dels contraventors.

S'adverteix doncs, que passat el dia 31 d'aquest mes, la Direcció General del Transport, per mitjà dels seus agents uniformats, procedirà a la requisa de tots els vehicles mancats de la Patent del primer trimestre, o dels que no circulant, no exhibeixin el document de baixa, fet a Hisenda, el qual document cal que es procurin els propietaris, o bé els usuaris de tot els vehicles.

ORDRES PUBLICADES AL «DIARI OFICIAL» D'AHIR

Governació i Assistència Social.— Ordre que concedeix un nou termini de treta dies per tal que tots els Veterinaris que encara no ho hagin fet, presentin llur carnet de col·legiat als efectes de revisió.

Ordre que autoritza el Sindicat d'Indústries de Cafès, Restaurants econòmics, Tavernes i Similars de Barcelona el seu Radi, i l'Empresa de la Indústria Gastronòmica Col·lectivitzada, de Sabadell, perquè puguin emprar la sacarina per a l'edulcoració del café, en les condicions que s'esmenten.

Ordre que nomena Intendent general del Parc Mòbil del Cos de Seguretat de Catalunya, al ciutadà Joan Pons i Garlandi.

Economia. — Ordres nomenant els Interventors-delegats de la Generalitat de Catalunya en diverses empreses collectivitzades d'acord amb el Decret del 24 d'octubre del 1936.

Ordre en virtut de la qual és intervinguda per aquest Departament la fàbrica Lleteries de la Seu d'Urgell, de la Unió Obrera de la Seu d'Urgell.

Ordre per la qual el Departament d'Economia intervé la producció de la fàbrica de la Cooperativa Lleteries del Cadí, del Sindicat Agrícola de la Seu d'Urgell.

Ordre intervenint la fàbrica d'embotits de Manuel Ubach, de Bellver.

Ordre per la qual és intervinguda per aquest Departament la fàbrica d'embotits de Josep Puig, d'Oliana.

Ordre en virtut de la qual la fàbrica d'oli de pinyola, de Vinaixa, és intervinguda per aquest Departament.

Ordre que nomena el Director general de les Indústries Alimentàries, ciutadà Ramón Fabregat, perquè en representació d'aquest Departament formi part de la representació de la Generalitat a la Comissió Nacional de Proveïments.

Agricultura. — Ordre que disposa que tots els Sindicats o Collectivitat agrícoles, ultra els llibres que porten actualment, n'hauran de tenir un amb el títol de «Magatzem» que haurà d'ésser legalitzat pel Servei de Cooperació Agrícola.

PARLAMENT DE CATALUNYA

VISITES

Aquest migdia han visitat el President del Parlament de Catalunya, senyor Casanoves, els ex-ministres senyor August Barcia, Lluhí i Vallescà i el diputat senyor Armendares.

GOVERN DE LA REPUBLICA

PRESIDENCIA. — Negrín s'adreça als carrabiners del Sud.

El President del Consell de ministres ha tramès el següent telegrama al delegat inspector de carrabiners al Sud d'Espanya i al coronel de la zona sud de carrabiners:

«Presidente Consejo ministros a coronel Bosch, jefe fuerzas carabineros sector Sur. — Nombre Gobierno y mío propio agradezco felicitación toma Teruel i ruégole renueve ante fuerzas su mando la fe y seguridad de que la causa popular saldrà triunfante en año que se inicia. — Negrín.»

«Presidente Consejo ministros a Raimundo Morales delegado inspector de carabineros en el Sur de España. — Nombre Gobierno y mío propio agradezco felicitación toma Teruel, renovàndole fe en triunfo causa popular. — Negrín.»

MINISTERI DE TREBALL I ASSISTENCIA SOCIAL— L'evacuació obligatòria de la població civil de Madrid.

Després de la publicació a la Gaseta de la República, en el número que correspon al dia 14 dels corrents, de l'ordre aclaratòria i complementària de l'Ordre Ministerial de la Presidència el Consell del dia 3, la Direcció General d'Evacuació i Refugiats del Ministeri de Treball i Assistència Social recorda a tots els interessats a traslladar-se a Madrid, que en l'article 3 de l'esmentada Ordre aclaratòria s'hi especifica que «els salconduits per a poder entrar a Madrid les persones civils a què es refereix l'article 6 de l'Ordre del 3 de gener, no podran ésser expedits només que per la Direcció General de Seguretat i previ informe de la Direcció General d'Evacuació i Refugiats.

La Direcció té un especial interès a divulgar aquest extrem amb la finalitat que tots aquells que sense raó molt poderosa, intentin traslladar-se a la capital, s'abstinguin de portar a cap un sol pas perquè serà inútil.

La seguretat dels combatents i el seu millor desenvolupament exigeix que a Madrid restin únicament aquells que tinguin una tasca de guerra concreta i per tant els qui amb la seva presència puguin entorpir les facultats i possibilitats combatives dels primers han d'atendre inexorablement l'ordre d'evacuació així com també han de prescindir dels viatges de retorn a la capital els que per un fals sentimentalisme i heroisme procurés per tots els mitjans apropar-se i quedar-se.

Madrid ha d'ésser totalment per al combatent.

Donatius per als refugiats de guerra.

Continua manifestant-se l'esperit de collaboració internacional encaminada a alleugerir els sofriments dels refugiats de guerra.

Darrerament, a la Direcció General d'Evacuació i Refugiats del Ministeri de Treball i Assistència Social s'ha rebut, procedent dels amics del Comitè Regional del Gard, Nimes, un important lot de queviures, consistent en 2.036 quilos de patates, 470 de bacallà, 896 de cigrons, 1.291 d'arròs, 300 de llanties, 20 de sèmola, 15 de llet, sucre, sabó i xocolata, una bona quantitat de joguines i 550 pessetes en metàllic.

DEFENSA NACIONAL. — Telegrames de felicitació i agraïment.

El ministre de Defensa Nacional ha contestat un telegrama anàleg al rebut pel doctor Negrín de la Societat d'Amics d'Espanya a Mèxic en els següents termes:

«Quedo muy confortado con la voz de aliento que desde ese querido y lejano país me envía la Sociedad de Amigos de España en su afectuosísimo y entusiasta telegrama.»

Entre el comandant militar de Figueres i el senyor Prieto s'han creuat els següents telegrames:

«Comandante militar de Figueras a ministro de Defensa Nacional. — Con asistencia comsario general, Crescenciano Bilbao, celebróse hoy esta plaza homenaje Ejército Popular. Al corresponderme por razón de mi cargo elevar a V. E. el entusiasmo con que el público en masa demostró su adhesión al Ejército, reitero a V. E. la incondicional adhesión personal de todas las fuerzas mis órdenes y población civil, así como la seguridad de que presente año será el de la victoria total de la causa que con cariño defendemos. Rogamos a vuecencia, como jefe supremo del Ejército, acepte nuestro modesto homenaje y lo haga llegar a los soldados del pueblo.»

«Ministro Defensa Nacional a comandante militar de Figueras. — Por medio de la Prensa hago llegar a conocimiento de todo el Ejército su telegrama, al cual quedo muy reconocido.»

AGRICULTURA. — El Ministeri d'Agricultura, capacita els camperols.

Demà, dilluns, començarà el curset de Viticultors, que organitzat pel Servei d'Ensenyament i Divulgació de l'Institut de Reforma Agrària, tindrà lloc a l'estació Enològica de Requena, des de l'esmentat dia 17 fins el 15 d'abril proper.

A aquest curset assisteixen 30 alumnes, obrers avalats per les seves respectives organitzacions, que perceben un subsidi de 8 a 15 pessetes diàries durant tot el temps de duració dels seus estudis, segons siguin casats o solters, i de 8 a 10 pessetes els que siguin del mateix Requena.

Acabat el curset, els alumnes que en els propers exàmens demostrin el seu aprofitament, rebran el títol d'Obrer Especialitzat en Viniticultura i Enologia.

INSTRUCCIO PUBLICA.— La Festa del Nen.

Avui, diumenge, tindrà lloc un magnífic festival infantil i un repartiment de joguines als infants de les escoles Nacionals i refugiats. Començarà a les 11 del matí, sota el següent programa:

Primer, Simfonia; segon, «Popeye el marinet», pecícula de dibuixos; tercer, balls populars pel Grup de ball de la Federació Catalana de Pioners; quart, «Nit de bruixes», pellícula de dibuixos; cinquè, balls populars, i sisè, repartiment de joguines i contes.

En els intermedis i durant el repartiment de joguines i contes, una orquestra interpretarà un escollit programa musical per a nens.

L'entrada serà per invitació, que es repartiran a les escoles.

DIARIS OFICIALS DEL GOVERN DE LA REPUBLICA.— La «Gaceta».

Publica ahir, entre altres, les següents disposicions:

D'ensenyament

Disposant que la inspectora de Primera Ensenyança de la província d'Alava, senyora Pilar Munàrriz Sànchez, passi a prestar llurs serveis com a tal inspectora a la provincia de Girona.

Idem que l'idem de Girona, senyor Josep Ramon Muñoz passi a ocupar aquest càrrec a la provincia de Castelló.

Idem que es lliuri a l'Ajuntament de Maià de Moncal (Girona), Palau Sacosta (Girona), Regencós (Girona), Camprodon (Girona) i al de Girona les quantitats de deu mil pessetes cada un dels dos primers, 5.000 el tercer, 36.000 el quart i 12.000 el cinquè, en concepte de subvencions per a la construcció, en cada una de les esmentades localitats, de grups escolars.

—Es concedeixen bèques d'estudi, en la quantia que s'assenyala, als alumnes de l'Escola d'Alts Estudis Mercantils de Barcelona que es relacionen.

PALAU DE JUSTICIA

VISTA CELEBRADA

Tribunal Popular número 1 —Es veié una causa contra Josep Millà, acusat d'homicidi per imprudència. El processat, conduint un camió atropellà a la carretera d'Argentona un ciclista al qual causà lesions al cap. El veredicte fou d'inculpabilitat i la sentència absolutòria.

JUDICI SUSPES

Tribunal Popular número 2. — A porta tancada es veié una causa per atemptat contra Ramon Lafuente. Després d'algunes proves practicades es suspengué el judici per no compareixer els testimonis de càrrec.

ASSENYALAMENTS PER A DEMA

Tribunal Popular número 1. — Un judici per tinença ilícita d'armes contra Domènec Gonzàlez; un altre, també pel mateix motiu, contra Joan Grifé, i un altre, per corrupció de menors contra Irene Puig.

Tribunal Popular número 2. — Un judici per usurpació de funcions contra Emília Frontans.

Tribunal d'Urgència. — Dos judicis contra Enric Pujol Manso i Juli Cruz Serrano.

CAMISERIA

FERRER BATLLES

36, Boqueria, 36

Caçadores punt; panyo, pell - Suèters-Pellises, Guants, Pijames, Bufandes

Mitges FERRO BATES LLANA

PINTURA CATALANA

Avui i demà, liquido collecció. Ocasió per embellir la llar i quintuplicar les seves pessetes. Canuda, 11, 1er., 1ra.

LA TRENCADURA (Hèrnia)

GUARIDA per 100 PESSETES

mitjançant el nou EMBENATGE PERFECT. Còmode, sense acer ni pilotes perjudicials; s'emmotlla al cos com un guant; evita l'extrangulació de l'hèrnia, i la guareix radicalment; sense rival en el món. CASA PALAU, fundada el 1884 CARRER AMPLE, NUM. 14

ENCENEDORS

CASA SUBIROS

Hospital, 42 · Tel. 13651

FARRE PIJUAN

METGE ESPECIALISTA

PELL - - URINARIES

DEFECTES SEXUALS

RBLA. DE CANALETES, 11, 1er. de 12 a 1 i de 4 a 8

TRIBUNA LLIURE

La Unió de Menestrals i Professionals de Catalunya

Per fi, tenim els obrers emancipats taxistes, o sia els veritables hodels nostres drets, tan maltractats mes lliures—car la nostra indústria que ens feia falta, per a la defensa era la més lliure de totes—l'entitat en aquests darrers temps, precisament, els que diuen que fan la revolució per a l'emancipació de l'obrer.

Precisament, tots els petits industrials havíem estat obrers assalariats i havíem lluitat intensament per aconseguir la llibertat i la independència de què fins ara havíem gaudit. Per tant, la major injustícia que s'ha comès ha estat la incautació illegal de les nostres eines de treball per part de les sindicals i l'haver-nos pres la nostra independència tot obligant-los a descendir a la categoria d'assalariats, o sia que ens han fet retrocedir.

Però, un cop apaivagats els esperits, s'ha d'anar a reintegrar, en justícia, els drets a qui correspongui, per tal de restablir la satisfacció interior dels que, injustament, havem estat maltractats.

Per això mateix, atenent-nos al que hi ha legislat en matèria de collectivitzacions, demanem que se'ns reconegui el nostre dret a ésser homes lliures, com fins ara havíem estat, ja que no hi ha cap motiu que aboni el que s'ha fet amb nosaltres.

Sols confiem amb la Llei i el Dret, que són els únics suports que sostenen la Democràcia, i aquesta és l'única que respecta els drets de tots els ciutadans.

La distribució de les taronges

S'han fet públiques dues notes de la Direcció General de Proveïments regulant la distribució de les taronges i mandarines, l'expendició de les quals ha quedat circumscrita als mercats, amb exclusió de tot altre comerciant.

No tenim intenció de discutir aquesta disposició, que en ésser adoptada ho haurà estat, sens dubte, basant-se en raons de conveniència; si més no, servirà perquè aquest article sigui distribuït a un preu enraonat i no a preus abusius, com havia passat fins ara.

Però bé cal fer remarcar que en donar solució a la qüestió dels preus s'ha creat el conflicte «distribució», ja que en localitzar la distribució als mercats es deixa molts ciutadans sense possibilitat d'aquirir aquesta fruita.

Ahir i avui hem pogut veure als mercats—el qui sotasigna ho ha presenciat al de la Boqueria—com les taronges i mandarines han estat acaparades per un nombre de ciutadanes que hi han acudit acompanyades d'un bon nombre d'infants, de manera que hi haurà família que en aquests dos dies ha reunit deu, dotze o més quilos de fruita, mentre a altres, nombrosíssims, no els ha estat permès d'adquirir-ne ni una sola peça.

Es just això? Segurament no és això el que es proposava la Direcció General de Proveïments. Es evident que això ha de modificar-se en el sentit que siguin tots els ciutadans els qui puguin adquirir aquesta fruita i no solament els que tinguin més punys per a empènyer a les cues o més infants per a posar-los en bateria una i altra vegada, davant els llocs de venda.

JAUME A. AYALA

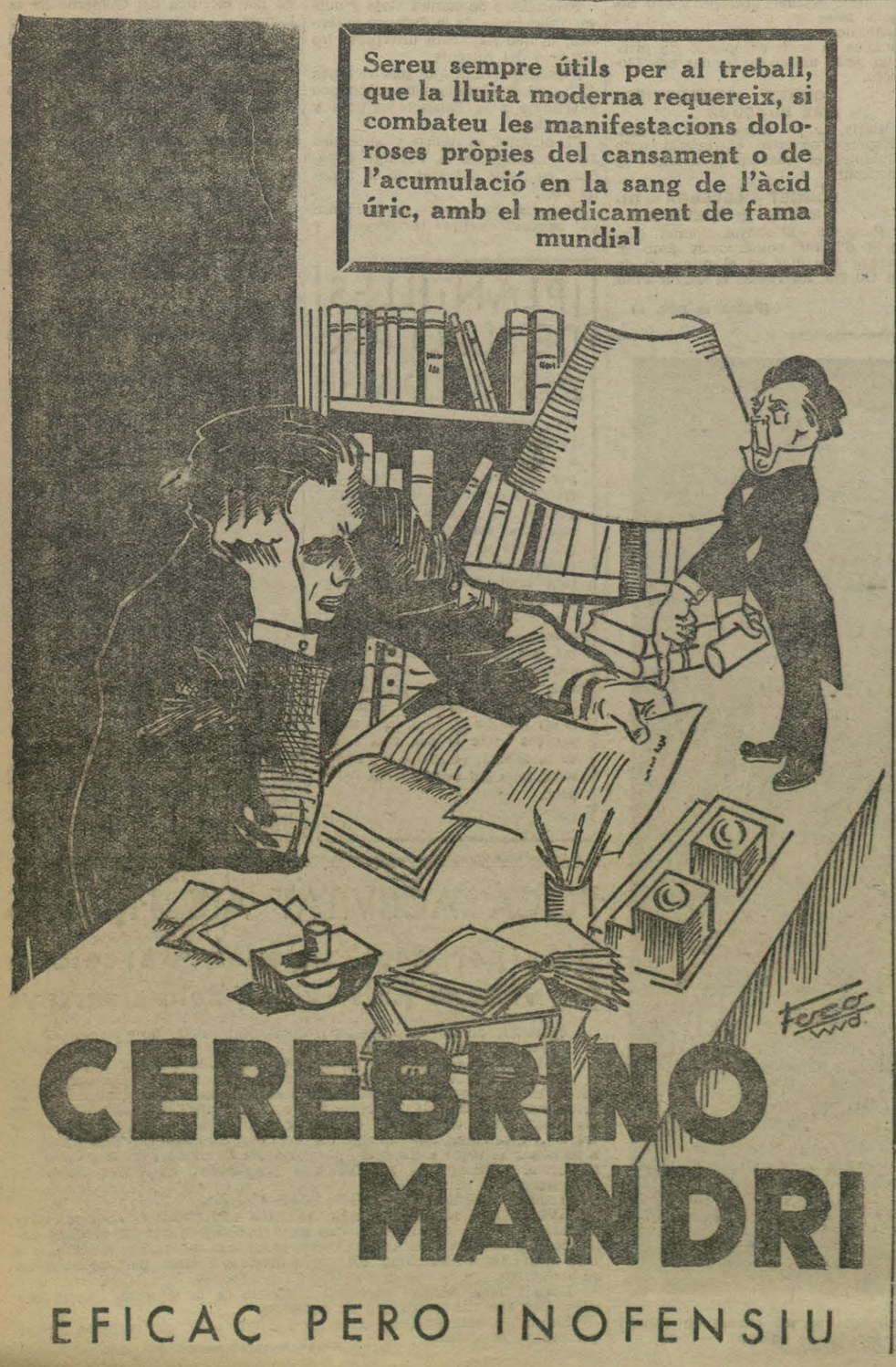

CATALUNYA CAPDAVANTERA EN L'APORTACIO MILITAR...

9 camps i 75 centres d'instrucció premilitar, 400 instructors i 25.000 homes de la lleva del 39 palesen l'esforç català per a la República

El senyor Companys, president del Comitè

Mirant enrera, hom constata qui sap les coses. Del 19 de juliol ençà, d'aquelles hores febroses en què, amarades d'entusiasme i inexperiència sortien les primeres columnes de milicians vers les terres d'Aragó, quants fets no s'han succeït, palesadors tots ells, que sense una disciplina, sense un exèrcit regular, sense l'establiment veritable d'unes jerarquies, no podíem pas deturar l'allau invasora!! De l'infantilisme, de la impremeditació, de les gestes buides i estereotipades, hom ha sabut adoptar, amb una unanimitat altament elogiable, la gesta serena i l'actitud adient que les circumstàncies, amb tot el seu dramatisme, imposaven.

Era natural que hom l'adoptés, aquesta actitud reflexiva. Les milícies acompliren admirablement llur deure en les primeres setmanes de la subversió. Però quan Itàlia i Alemanya començaven a enviar homes i material en quantitats insospitades, forçosament havien de sucumbir davant la superioritat de l'adversari. Badajoz, Mèrida, la correguda vers Madrid, en són episodis. Màlaga, llur culminació.

Havia de canviar-se l'estructura del nostre aparell combatiu. Transformar les columnes, guiades sota l'anagrama d'un partit polític o d'una organització sindical, en un veritable exèrcit que pogués enfrontar-se, amb plena possibilitat d'èxit, amb l'enemic. Fou llavors que s'iniciava la campanya en pro de l'exèrcit regular, amb un comandament únic i obeint les directrives superiors del Govern de la República. I persuaditat tothom d'aquesta necessitat, es formava a Catalunya, el «Comitè Pro Exèrcit Popular Regular», presidit per Lluís Companys i integrat per totes les forces antifeixistes de la nostra terra.

Ràpidament, malgrat els sentiments pacifistes dels catalans, es creava un clima de guerra. Els ideals suprems de salvar Catalunya i la República podien més que tot. I l'Exèrcit Popular Regular, era un fet. Un fet falaguer com falaguers han estat els triomfs aconseguits des que, deixant de banda banderies i anagrames, els soldats antifeixistes lluiten sota els plecs de la bandera republicana.

Aconseguit això, hom no havia pas d'abandonar-se a un conformisme eixorc. Menys Catalunya. Calia pensar en perfeccionar el nostre aparell combatiu i en preveure les contingències de la guerra, i, preveient-les, exercir una funció educadora damunt la joventut que podia ésser cridada a files. D'ací, la formació del «Comitè d'Educació Militar a Catalunya». Voluntàriament les forces antifeixistes de la nostra terra, creaven camps d'instrucció pels quals passaren milers de joves; així mateix, als Centres de Barcelona, era ensenyada la instrucció militar.

Remarquem —val la pena— que aquest esforç, des de març fins a setembre de l'any passat, fou realitzat per Catalunya sense la més lleu intervenció del Govern de la República. Altrament, en plantejar el problema a Indalecio Prieto, remarcant-li, els catalans, que no podia tolerar-se que anés als camps de batalla una joventut sense la més lleu pràctica militar i, per tant, que calia establir arreu de la República l'educació pre-militar, es trobava en el ministre de Defensa l'acollida que és de suposar. L'exemple de Catalunya, no passà desapercebut. I fou llavors que Prieto, dictà la disposició ministerial per mitjà de la qual s'obligava la joventut que s'instruís als Centres i Camps d'Instrucció, constituint així la reserva del nostre exèrcit.

Avui, a Catalunya, suplint el primitiu «Comitè Pro Exèrcit Popular Regular», funciona el «Comitè d'Educació Militar a Catalunya», que presideix, el President Companys, al redós del qual, formant-ne part, s'hi troben totes les organitzacions polítiques i sindicals de Catalunya.

El Comitè d'Educació Militar a Catalunya, està integrat de la següent manera: President, Lluís Companys; secretari general, Eduard Ragasol; Assessor Tècnic Militar, coronel Vallespir; Assessor Tècnic i cap d'Instrucció, Martín; cap de Reclutament, Casanoves; cap de Campaments Junyent; cap d'Administració, Andrés; Comissa polític, Quiles. Ultra els esmentats, i en qualitat de vocals, en formen part representants dels diversos sectors antifeixistes. D'aquest Comitè, en depenen els Comitès de Conjunt Comarcals, —Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona— que són presidits pel cap militar dels Centres de Reclutament, Mobilització i Instrucció i integrats, també, per representants dels organismes sindicals i polítics.

Eduard Ragasol, secretari del Comitè d'Instrucció pre-Militar

Això, pel que es refereix a Catalunya. Independentment de la nostra organització, funciona el Comitè Central d'Educació Militar, que presideix, per subdelegació del sots-secretari de l'Exèrcit de Terra, senyor Fernàndez Bolaños, el tinent coronel Marenco. Catalunya també té intervenció en aquest Comitè Central. El seu delegat polític, és el diputat Ragasol.

Hem volgut saber la tasca acomplerta, a casa nostra, pel Comitè a partir del mes d'octubre de l'any passat. Cal proclamar que, d'acord amb el Ministeri de Defensa, s'ha treballat amb intensitat i encert. Vegeu, sinó, unes dades: s'han organitzat nou camps i setanta-cinc centres d'instrucció militar. Quatrecents instructors, d'una manera disciplinada, han ensenyat a fer la guerra als 20.000 catalans de la lleva del 39. Més de cent monitors esportius han actuat diàriament cuidant de la gimnàstica militar; 59 comissaris polítics, han actuat en la funció que els és pròpia. Així, aquella aspiració catalana que a la República podien més que tot. I l'Exèrcit Popular Regular, era un fet. Un fet falaguer com falaguers han estat els triomfs aconseguits des que, deixant de banda banderies i anagrames, els soldats antifeixistes lluiten sota els plecs de la bandera republicana.

Aconseguit això, hom no havia pas d'abandonar-se a un conformisme eixorc. Menys Catalunya. Calia pensar en perfeccionar el nostre aparell combatiu i en preveure les contingències de la guerra, i, preveient-les, exercir una funció educadora damunt la joventut que podia ésser cridada a files. D'ací, la formació del «Comitè d'Educació Militar a Catalunya». Voluntàriament les forces antifeixistes de la nostra terra, creaven camps d'instrucció pels quals passaren milers de joves; així mateix, als Centres de Barcelona, era ensenyada la instrucció militar.

Remarquem —val la pena— que aquest esforç, des de març fins a setembre de l'any passat, fou realitzat per Catalunya sense la més lleu intervenció del Govern de la República. Altrament, en plantejar el problema a Indalecio Prieto, remarcant-li, els catalans, que no podia tolerar-se que anés als camps de batalla una joventut sense la més lleu pràctica militar i, per tant, que calia establir arreu de la República l'educació pre-militar, es trobava en el ministre de Defensa l'acollida que és de suposar. L'exemple de Catalunya, no passà desapercebut. I fou llavors que Prieto, dictà la disposició ministerial per mitjà de la qual s'obligava la joventut que s'instruís als Centres i Camps d'Instrucció, constituint així la reserva del nostre exèrcit.

Avui, a Catalunya, suplint el primitiu «Comitè Pro Exèrcit Popular Regular», funciona el «Comitè d'Educació Militar a Catalunya», que presideix, el President Companys, al redós del qual, formant-ne part, s'hi troben totes les organitzacions polítiques i sindicals de Catalunya.

El Comitè d'Educació Militar a Catalunya, està integrat de la següent manera: President, Lluís Companys; secretari general, Eduard Ragasol; Assessor Tècnic Militar, coronel Vallespir; Assessor Tècnic i cap d'Instrucció, Martín; cap de Reclutament, Casanoves; cap de Campaments Junyent; cap d'Administració, Andrés; Comissa polític, Quiles. Ultra els esmentats, i en qualitat de vocals, en formen part representants dels diversos sectors antifeixistes. D'aquest Comitè, en depenen els Comitès de Conjunt Comarcals, —Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona— que són presidits pel cap militar dels Centres de Reclutament, Mobilització i Instrucció i integrats, també, per representants dels organismes sindicals i polítics.

Això, pel que es refereix a Catalunya. Independentment de la nostra organització, funciona el Comitè Central d'Educació Militar, que presideix, per subdelegació del sots-secretari de l'Exèrcit de Terra, senyor Fernàndez Bolaños, el tinent coronel Marenco. Catalunya també té intervenció en aquest Comitè Central. El seu delegat polític, és el diputat Ragasol.

Hem volgut saber la tasca acomplerta, a casa nostra, pel Comitè a partir del mes d'octubre de l'any passat. Cal proclamar que, d'acord amb el Ministeri de Defensa, s'ha treballat amb intensitat i encert. Vegeu, sinó, unes dades: s'han organitzat nou camps i setanta-cinc centres d'instrucció militar. Quatrecents instructors, d'una manera disciplinada, han ensenyat a fer la guerra als 20.000 catalans de la lleva del 39. Més de cent monitors esportius han actuat diàriament cuidant de la gimnàstica militar; 59 comissaris polítics, han actuat en la funció que els és pròpia. Així, aquella aspiració catalana que a joventut vagi a la guerra preparada en l'aspecte militar, físic i polític, esdevé, avui, una falaguera realització.

Per raons que comprendrà fàcilment el lector, no ens és donat precisar ni els camps, ni els llocs on s'efectua la instrucció. Però sí que pot afirmar-se —fruit d'una constatació objectiva i personal— que la lleva del 39, que ja porta aprop de tres mesos instruint-se, s'ha habituat, d'una manera rotunda, a fer efectiva la vida de soldat. Això que sembla d'una senzillesa absoluta, presenta un esforç notable, del qual podem estar altament satisfets. I Catalunya, una vegada més, pot enorgullir-se de la seva aportació decidida al triomf final.

Podríem allargar considerablement aquestes ratlles, explicant detalls, establint diferències, endinsant-nos en comparances. Altrament, els resultats parlen per tot. I els resultats, són a la vista de tothom. Amb l'Exèrcit Regular, la República deixa de mantenir-se en una actitud defensiva per lluitar-se a l'atac. Amb l'educació militar de la nostra joventut, compta amb una reserva formidable que, en l'instant decisiu, pot empènyer-la al triomf.

A poc a poc, però amb passa ferma i segura, la República avança i triomfa. A poc a poc, però amb una contundència extraordinària, ve palesant-se l'enorme aportació de Catalunya a la guerra. Hi haurà encara qui —a la vista dels fets— vulgui discutir-la?

L'atletisme forma part de la instrucció pre-militar

ENTUSIASME, PERO TAMBE SUPERACIO

Per la ràdio ens assabentàrem de la conquista de Terol. A correcuita ens agrupàrem entorn de l'aparell a la nostra llar del combatent (que anomenem Macià-Companys). La feliç nova corria vertiginosament, i a les encaixades superaven les abraçades. Un tremolor que ens desassossegava pletòrics de satisfacció, ens recorria el cos i ens feia vibrar les fibres tenses de l'entusiasme que repercutien en visques a l'Exèrcit i a la República.

Eren instants aquells en què la idiosincràsia dels que som antifeixistes per convicció i lluitadors per temperament, ens impressionava i encoratjava, i era eficient constatar l'anhel de vèncer, palesada en la joia que eixia de l'ànima i del cor i espurnejava els ulls entre riure de satisfacció i llàgrimes d'emoció amb feina contingudes.

Aquesta victòria, que és una anella més afegida a la cadena que fatalment anirà encerclant al feixisme fins ofegar-lo; aquest fet d'armes, l'abast i capacitat del qual ja ha traspassat la frontera, convertint-se en un altre cop atuïdor contra els traïdors; el crebantament de la moral de la reraguarda franquista, ha d'ésser per a tots un vigorós impetu vers la total solidificació de tot el nostre organisme bèllic, tant al front com a la reraguarda.

Cal no oblidar que la reraguarda és tan important com la lluita a les trinxeres. Si el front de la indústria, de la producció, és ferma i compacta; si el segon front labora conscientment; si alena amb ritme constant de superació, els lluitadors, els nostres herois combatents us donaran la victòria.

Les taques roges que, com segell roent, envermellien la nívea blancor del terreny terolenc han d'arribar a vosaltres com un crit encoratjador, com un imperatiu que us atiï amb daler damunt les màquines i us faci engrapar amb entusiasme els atuells de treball.

Mantenir constant la fe, sense abandonar-la, car l'enemic encara no està anorreat; ans al contrari, fustigat de bell mig pel fracàs, intentarà furiosament recuperar-se de la desfeta. Nosaltres, però, serens i resoluts, cop darrera cop, l'abatirem per sempre.

No ens abandonem a excessos de confiança ni visquem desprevinguts, puix que els avatars de la lluita encara poden portar-nos alguna contrarietat. Convençuts d'això i sempre alerta, contestarem els atacs enemics amb envestida fulminant i enrotlladora. Elevada la moral, fe en el nostre gloriós Exèrcit, braços incansables als fronts de producció i res no hem de témer. Ben aviat tota la terra hispànica tornarà a ésser republicana.

Ramon VERDAGUER SALA

Alacón, 13-1-38. (Aragó.)

UN OBRER CONDEMNAT A PRESO I DIVERSOS DEPORTATS ACUSATS DE SOLIDARITAT AMB ELS REPUBLICANS ESPANYOLS

Ginebra. — El «Journal des Nations» publica una notícia procedent de Milà segons la qual, cinc obrers foren condemnats, pel Tribunal Especial a cinc anys de presó, per haver proposat una subscripció a favor de la família d'un voluntari italià que lluita a Espanya contra els rebels. Uns altres 24 obrers milanesos han estat deportats a l'illa de Lipari per haver contribuït a fomentar aquella subscripció.

La notícia confirma una vegada més el fons de solidaritat que hi ha en l'esperit del poble italià, cap a la lluita que mantó el Govern republicà espanyol, alliberadora dels destins d'ambdós països.

CINC-CENTS MANIFESTANTS OCUPEN L'AJUNTAMENT DE PARMA AL CRIT «A BAIX EL FEIXISME!», «VOLEM PA!», «TORNEU-NOS ELS NOSTRES FILLS!»

Milà.—El descontentament i el malestar existent a Itàlia creix per moments i es tradueix amb freqüència en protestes i actes de rebellió que amb tot i ésser severament castigats assoleixen moltes vegades graus de manifestació tumultuosa.

Fa poc, a Parma, es produïren manifestacions hostils al règim en les quals arribaren a participar més de 500 persones, gairebé la majoria dones i infants. Arribaren a ocupar l'Ajuntament i entrar als locals del feixisme.

Els manifestants irromperen en els edificis al crit de «Mori el feixisme!» «Volem pa!», «Retorneu-nos els nostres fills!».

Un destacament de les milicies ocupà la plaça de l'Ajuntament i obligà els comerciants a tancar les botigues i acabà desallotjant brutalment dels edificis que ocupaven les dones i infants, que exterioritzaren la seva justa protesta.

El telèfon de nit de «La Humanitat» és el 14446

DESPRES DE DESTROÇAR UNA BANDERA DEL «TERCIO» LES NOSTRES FORCES OCUPEN QUATRE CASES A CARABANCHEL

Madrid, 15. — Aquest matí s'ha procedit a realitzar diverses voladures al barri de Carabanchel, entre el Basurero i una colònia propera. S'han pres quatre cases, en una de les quals tenien els rebels una bandera del Terç, la qual ha quedat destroçada gairebé per complet. Les baixes que ha tingut l'enemic a conseqüència d'aquesta voladura han estat grans.

Durant les primeres hores de la tarda es continua lluitant i les nostres forces han ocupat les trinxeres que tenien els facciosos en algun sector d'aquest front.

FINS EN AUTOMOBIL ES PASSEN ALS NOSTRES RENGLES

Front d'Andalusia, 15. (De l'enviat especial de Febus). — Fins ara el procediment d'evadir-se els soldats del camp facciós, per tal d'ajuntar-se a les tropes lleials, era el corrent de travessar a peu les línies, aprofitant els moments de major facilitat. Però, pel que es veu, la moral en el camp rebel és en realitat bastant baixa, a jutjar pel que acaba de succeïr el dia d'avui. Els soldats rebels arribaven a les nostres trinxeres amb un fusell i la dotació completa, i fins n'hi havia que comparèixien amb una metralladora o la tanca d'un canó. Això era el més corrent; però mai no s'havia donat el cas pintoresc següent: Amb la sorpresa que és fàcil de suposar, per part dels nostres soldats, han arribat a les nostres línies del sector de Jaen un soldat i un camperol del camp facciós, els quals han fet el viatge còmodament en un magnífic automòbil. El fet ha estat comentat jocosament per tots els soldats i oficials del sector.

A punt per unes maniobres d'entrenament

El conseller Sbert inaugura un pavelló en el nou edifici de la Casa de Maternitat

La República, sota el guiatge del Govern de Catalunya, continua la seva obra constructiva iniciada el 14 d'abril i accelerada del 19 de juliol del 1936 ençà. El marge de confiança concedit al Govern, lliure de tot control obstaculitzador, els homes que el poble ha portat a la direcció del país, no defrauden i sense desmai van portant a la pràctica l'obra que de vell antuvi projectaren.

Ni la guerra que exigeix atenció especial als problemes que l'efecten no entorpeix l'obra ordenadora dels homes que governen Catalunya. En tenim un cas concret amb la Conselleria de Governació i Assistència Social. La guerra ha plantejat a Catalunya el problema dels refugiats i altres d'innombrables i d'importància capital, però a la Conselleria del senyor Sbert, no queda res enrera, no queda res desatès.

Hi ha a Barcelona una institució benèfica per la qual els barcelonins senten especial afecte: la Casa de Maternitat de Les Corts. A la Casa de Maternitat, la Generalitat de Catalunya hi ha dedicat tota l'atenció que es mereix i hi ha construït un cos d'edifici nou, del qual, aquest matí n'ha estat inaugurat un pavelló.

A aquesta obra el conseller senyor Sbert hi ha dedicat tota l'atenció, i aquest matí, veient-lo passejar per les sales assolellades, on els infans hi són acondicionats amb tots els avenços que els procediments d'higiene exigeixen, hom ha pogut constatar la satisfacció reflectida en la cara de l'home que es sent satisfet de la seva obra.

Aquests pavellons, projectats per l'arquitecte Argillés, són realment una delícia i felicitem el director d'Assistència Social, l'amic Dot-Arxer, pel pla general. Cal tenir en compte que aquestes obres han estat executades en plena guerra, amb els inconvenients naturals del cas. Malgrat això, els nostres tècnics i obrers s'han superat. Uns menjadorets on tot està fet a la mesura de les criatures, com en un món de Lilliput, amb les parets pintades amb temes de contes, plens d'imaginació i d'encís. Destaquem un menjador especialment dedicat a les criatures que surten del pit de la mare i un solàrium molt ben dotat. Tot, en aquestes obres, està planejat i executat atenent l'esperit i el cos dels menuts: «Mens sana in corpore sano». Amb aquestes obres queda resolt, en part, el problema creat per l'afluència de refugiats i demostra la cura que Catalunya posa en l'assistència social.

El senyor Sbert s'ha interessat pels més petits detalls de la instal·lació del nou pavelló i per a cada infant ha tingut una caricia.

A l'acte oficial, que ha tingut lloc aquest matí, han fet costat al conseller de Governació i Assistència Social el director general d'Assistència Social, senyor Dot, i el cap dels Serveis Administratius, senyor Alcàntara. Aquests han estat rebuts pel director general de la Casa de Maternitat, doctor Tries Maxencs; l'ex-directora Aurea Cuadrado; l'administrador, senyor Manuel Companys; el director del Parvulari, senyor Ignasi Bassedas, el diputat senyor Battestini i el sots-secretari de Cultura, senyor Frontera. Ultra el personal facultatiu, mestres educadors, infermeres i personal subaltern.

El pavelló inaugurat consta de quatre espaiosos dormitoris, sala de menjar, sala d'esbarjo i educació, rebedor i cuina, tot instal·lat dintre el confort més modern.

Amb motiu de la inauguració s'ha celebrat un festival artístic en el qual han pres part diversos artistes de circ que han assolit un gran èxit entre la mainada. Després s'han repartit joguines i llaminadures entre els infants.

A l'acte hi ha assistit nombrós públic invitat a l'efecte, i ha estat amenitzat per una Banda de música.

Acabada la festa, el conseller senyor Sbert, ha conversat llarga estona amb el Director i Administrador de la Casa de Maternitat, respecte la necessitat d'activar les obres que es troben encara en curs a l'esmentat establiment.

El conseller de Governació senyor Sbert, el director d'Assistència Social senyor Dot-Arxer i l'administrador de l'establiment senyor Manuel Companys, en companyia d'uns quants infants, als jardins de la institució

MENTRE ELS OBUSOS PASSEN

El millor obsequi

Festes tradicionals les d'aquests dies, festes, en altres temps, de pau i joia en les quals prenien gran part els infants, primavera naixent de la vida, dinamisme, belles prometences de la societat futura. Tanta part com els petits hi prenien els grans preparant-ho tot. Arbre de Nadal, els dotze grans de raïm dels primers minuts de l'any nou, les joguines portades per persones fantàstiques... Festes ara que no són tals, dies de sofriment, neu, glaç, fred pertot arreu, sang que brolla de la ferida que uns insensats obcecats obriren en un moment de supèrbia, quan somniaven en un reialme damunt un poble oprimit que l'avenç de la societat els arrancava de les seves urpes i que no es resignaven a perdre sense adonar-se que a la naturalesa tot aquell tronc corcat no pot resistir els primers embats del vent saturador.

Infants que vivien amb llur misèria però amb el tresor inesgotable de l'estimació dels seus, llars que passaven llur vida pensant en un demà bell, tot s'ha enfonsat entre explosions de bombes estrangeres, bales comprades a canvi de la nostra terra, canons que el capitalisme estranger no ha dubtat a trametre a uns traïdors, sense pensar aquests que els podria molt bé passar en no poder vèncer, el que a aquells que feren una traïció a sou i en anar a cobrar-la els digueren que no es pagava als traïdors. Per culpa d'ells han vingut a la nostra terra dies de llàgrimes, de dol, de desesperació. Volgueren trencar els destins del poble, però aquest els sabrà fragitar i separar del rumb del progrès.

* * *

La nit està tranquilla. Els estels titillen amb canvis diamantins. Fa molt fred. Tot es glaça al moment. Aquesta tarda un portava un plat amb aigua que se li ha glaçat pel camí i si l'ha volgut aprofitar l'ha hagut de posar al costat del foc que a tothora hi ha encès. Els dits s'enganxen mentre va caient una rosada que demà pel matí estarà convertida en cristalls petitets de mil colors a la llum del sol. Esperem que demà en farà continuant la sèrie de dies bons, de sol i d'escalfor que són una alegria. La neu s'ha fos i tota la terra s'ha empapat i ha quedat relliscosa.

Des de la posició nostra es veuen els focus d'un cotxe a la zona feixista, allà lluny, que s'empina per una costa. No se sent cap tret. Es veu que la nit no convida. Nit de foscor, sentinella, rellevament de guàrdia, precaucions com sempre; la fressa d'un que camina amunt i avall amb lentitud, potser pensant en els seus, en el calor de la llar, en la intimitat d'aquests dies en altres temps.

Malgrat tot, hi ha animació. Els combatents parlen i comenten els records d'anys passats i la presa de Terol. El sentir-se més fort, més poderós encoratja a tots. Es el millor obsequi de fi d'any que els podiem fer als feixistes, diuen tots. L'Exèrcit de la República ha respost a les esperances que en ell hi havia posades, i ha fet emmudir els qui creien que estàvem liquidats. Ha estat un obsequi que amargarà la vida i la festa als qui dintre poc els faltaran peus per a córrer. Es una ofrena al poble espanyol sofert i abnegat com sempre. No es celebrarà com en altres anys, però amb un fusell a la mà i el cor ple d'esperances en la perspectiva propera de dies de victòria l'anim creix i la confiança es multiplica. Hi ha satisfacció, plenitud de vida. Teníem la força de la raó i ara ja tenim també la raó de la força.

* * *

Visitem el [illegible] on [illegible] clutes de serveis auxiliars. Alguns, bastants, han rebut paquets de casa amb pastes i torró. Inviten el delegat de la companyia, un bon antifeixista de Palafrugell, per tal de celebrar conjuntament Cap d'Any i la presa de Terol. Un és coix, l'altre sord completament, un altre té una llaga a l'estòmac. Han vingut al front a fer els serveis que són més adequats a llur estat. Veient aquests homes que no aporten més a la lluita perquè no poden i pensant que hi ha alguns, pocs per això, que han esquivat el possible per evitar el compliment del deure que tenen com a ciutadans i s'han fos a reraguarda amagant-se a la llum de la veritat, hom s'indigna. Això no és obstacle perquè si a mà ve, vulguin sentar càtedra de revolucionaris i d'antifeixistes sense tenir en compte els veritables deures dels antifeixistes. A tots aquests els invitem a venir ací a veure aquests homes que si no van a primera línia és perquè no els és possible, i fan allò que està més adequat a llur estat. Si ho veiessin els cauria la cara de vergonya.

Aquests bons soldats de la República canten i riuen. Terol és nostre. El delegat els descriu la victòria i l'entrada de les tropes de la llibertat a la ciutat sotmesa. Un de mig malalt vol cantar i ho fa amb una graciosa paròdia d'allò de «los amantes de Teruel, murieron como dos locos».

* * *

Uns combatents que arriben de l'avançada diuen que a l'altra banda de trinxera han sentit cantar els feixistes. Hores abans se'ls havien llançat uns papers anunciant-los que Terol era nostre, que ja era de la República, com ho seran a no tardar totes les ciutats i tot el territori que trepitgen els rebels i els seus aliats.

Havem quedat pensant si amb el dissimul de celebrar amb el cant unes festes tradicionals, no celebraran també la data propera del seu alliberament.

L. MILLAN R.

Front de Guadalajara, desembre del 1937.

Rhumprat

LA CULTURA

Universitat de Catalunya. — S'interessa la urgent presentació a la Facultat de Ciències de la Universitat Autònoma de Barcelona de l'alumne Josep Pons i Rossell.

—S'interessa la urgent presentació a la Facultat de Farmàcia de la Universitat Autònoma de Barcelona de l'alumna Lluïsa Bernardino Jiménez.

Foyer du Français Antifasciste. — Els cursos de llengua francesa, que intercalats amb conferències setmanals organitza el Foyer del Francès Antifeixista, començaran el dia 24 del mes corrent, tots els vespres de sis a set i de set a vuit.

Aquesta Institució fa present als que pensin inscriure's que ho facin el més aviat possible.

Secció d'Ensenyança mitjana i superior. — Són convocats tots els seus afiliats a una assemblea que se celebrarà el dimecres, dia 19, a les quatre de la tarda, al local social, Passeig de Pi i Margal, 39, primer, per tractar del pròxim Congrés de la Federació Catalana de Treballadors de l'Ensenyança.

CAMISERIES
E. Roca Soldevila
CAMISES, CORBATES
BATES I GAVANINES
PREUS BARATISSIMS
PORTAFERRISSA, 24 i 26
— FONTANELLA, 16

EL TANCAMENT D'ESTABLIMENTS I L'HORARI DE VENDA

Per tal de posar sobre avis als industrials a l'engròs o a la menuda que han tancat llurs establiments amb l'excusa d'efectuar l'inventari-balanç, la Direcció de Treball de la Generalitat fa avinent que aquest fet està en desacord amb les normes establertes i amb l'horari de venda al públic fixat per al comerç de Barcelona i, per tant, ocasiona una pertorbació a les necessitats generals de consum que no poden ésser passades per alt. Essent així, doncs, que existeix un horari d'acord amb el Departament de Treball de la Generalitat i aquest s'ha de complir, cal que tots els establiments que es trobin en el cas esmentat han de reprendre novament, demà, dilluns, dia 17, l'horari fixat de venda al públic, puix que en cas contrari, els seran aplicades immediatament les sancions que preceptua la legislació vigent.

Les severes crítiques alemanyes contra Franco

L'ESTAT MAJOR DE POSTDAM INTENTA SALVAR RESPONSABILITATS

¿Què diran a Salamanca i a Burgos de les crítiques que estan publicant els diaris alemanys, relatives a la batalla de Terol? El «Frankfurter Zeitung», l'«Anuari de l'Exèrcit alemany per al 1938» i altres publicacions, han dedicat a la derrota de Franco llargs i agres comentaris, al través dels quals s'endevina una gran decepció i un menyspreu profund.

El crític del «Frankfurter Zeitung», en el seu primer article, digué que era molt difícil que un exèrcit passés bruscament de la defensiva a l'ofensiva. Sostenia la tesi, negada moltes vegades pels esdeveniments —recordi's la batalla del Marne, gegantí contraatac de l'exèrcit francès—, que si un soldat s'acostuma a batre's soterrat, en línies rígides, no surt d'elles amb el necessari ímpetu, quan llurs caps consideren que ha arribat el moment de canviar el panorama de la lluita. I en saber que el nostre Exèrcit de Llevant maniobrava ofensivament a Terol, es mostrà escèptic en allò referent als resultats. Va creure que donades les formidables obres construïdes pels rebels al Baix Aragó, els nostres batallons s'estrellarien davant d'elles i recularien a llurs bases, delmats i abatuts.

Passats uns dies, hagué de confessar que la nostra maniobra havia tingut èxit, però, en asabentar-se que Franco realitzava concentracions i es proposava auxiliar els que es defensaven en els darrers reductes de Terol, donà per derrotades i desfetes les forces de la República. Amb tot, tingué l'honradesa d'afirmar que si bé pràcticament anàvem a perdre l'acció, estratègicament ja l'havíem guanyada, ja que obligàvem l'enemic a modificar els seus plans.

I heus ací que ara ha de convenir mal que li pesi, en el fet que l'operació de Terol fou guanyada també per nosaltres pràcticament i que el generalíssim rebel sofrí, a conseqüència de la seva obstinació, un doble fracàs...

* * *

Per la seva part, el coronel von Paeneke, en l'esmentat «Anuari», es fa ressò de les queixes dels aviadors alemanys tramesos a Espanya per Hitler i Goebbels. Segons afirma, els esmentats mercenaris es lamenten del fet que la Infanteria italiana i la Infanteria franquista s'hagin cregut que l'aviació ha de donar-los-ho tot fet. Al Nord, això era possible. Durant molts mesos, els «Sagetes Negres», els moros, els terciaris i els requetès de Navarra, avançaven a les tardes, amb escasses pèrdues, aprofitant el desordre i la confusió que havien causat els bombardeigs aeris als rengles bascos, santanderins i asturians. Aquests bombardeigs començaven en clarejar. I després de vuit o deu hores de rebre damunt llurs caps projectils explosius i d'ésser regats per les metralladores dels aeroplans, els defensors de les línies republicanes, malgrat el seu heroisme, les evacuaven i deixaven en elles centenars de baixes. ¡Què fàcils eren aleshores els assalts! ¡I què espectaculars! Allò extraordinari fou que malgrat tan enorme superioritat tècnica, tardessin els rebels trentaquatre setmanes a conquistar el litoral cantàbric, des de Bermeo a Avilés...

* * *

La premsa nazi alemanya complei la consigna que li donaren i dissimula les derrotes del franquisme. Però els seus crítics militars volen deixar salvada llur responsabilitat, encara que recorren en llurs treballs periodístics a eufemismes bons per a la galeria, diuen el suficient perquè el professional comprengui la veritat i pugui donar-se per enganyat. El Gran Estat Major de Postdam sap sobrerament a què atendre's prop de la guerra espanyola. I és pessimista, no cal dir-ho. ¿Com reaccionarà, davant de les noves realitats? Aviat haurem de veure-ho. Però que se sàpiga que solament podem, ara i sempre, confiar en el nostre propi esforç. Allò que nosaltres no fem, ningú no ho farà per nosaltres...

Un examen de la situació militar després de la batalla de Terol

París, 15. — La «Dépêche», de Tolosa, publica un nou article del general Armengaud, en el qual aquest fa un examen de la situació militar a Espanya i de l'Exèrcit republicà. Es tracta d'un article tècnic, i dels més importants, per les afirmacions que s'hi fan.

Diu l'articulista que l'eco de la batalla de Terol ressona encara per tot el món. «Batalla emocionant en extrem —diu— que farà entrar una vegada més el prestigiós i valent soldat d'Espanya en la Llegenda dels Segles. Batalla èpica que ha d'ésser examinada des del punt de vista tècnic. Els qui seguien amb atenció els comunicats facciosos, esperarien veure les tropes republicanes fugint i perseguides fins al mar. Els altres s'adonaran que les forces republicanes formen ja un veritable Exèrcit. En efecte, el nou fet de la situació militar a Espanya és l'existència de dos exèrcits, tals com Espanya no ha conegut mai. Es tracta d'un milió i mig de soldats armats per a la guerra i instruïts en el camp de batalla, una part per a vèncer l'altra, i el dia que s'uneixin seran de gran pes en la balança de l'exèrcit europeu. Però, sobretot, la batalla de Terol posa d'actualitat la qüestió de les forces republicanes i faccioses. ¿Es capaç l'Exèrcit republicà de deturar els atacs de Franco i pot pretendre el triomf?»

L'articulista afegeix que els franquistes han atacat, però a Màlaga i al Nord el triomf ha estat fàcil i en circumstàncies excepcionals, que no es repetiran. «Els republicans —continua— han fet un esforç magnífic per a construir un Exèrcit, exposició eloqüent de la seva voluntat de triomfar.»

«¿Quin valor s'ha d'atribuir a l'Exèrcit adversari? —pregunta després—. Els efectius espanyols i estrangers de l'Exèrcit facciós no es coneixen al detall, però es pot calcular que compta amb uns 60.000 dels anomenats voluntaris i uns 500.000 combatents espanyols i moros. Té pocs tancs i poca artilleria, malgrat que aquesta és més nombrosa que la republicana. Els oficials que posseeix són deu o dotze mil, i potser tots els generals de l'antic Exèrcit espanyol. Disposa de tècnics i d'especialistes estrangers, als quals no sempre s'escolta. Malgrat que l'eficiència de l'Exèrcit facciós, gràcies a les armes i serveis especials, augmenta sensiblement, els italians formen unitats homogènies. Amb tot i l'ajut, l'Exèrcit facciós té ara escassa capacitat ofensiva.

»Els republicans, fa un any, solament tenien algunes milícies. Després han organitzat a la ciutat i al camp la preparació pre militar obligatòria, mobilitzant tots els homes de 20 a 28 anys, i el nombre de combatents amb què compta el seu Exèrcit pot calcular-se entre 600 i 700.000. Els voluntaris estrangers amb què compta seran de 10 a 12.000. Els oficials de carrera són pocs, i els altres s'han format en el curs de la guerra. La gran Escola d'Oficials de València i les escoles especials d'Artilleria i Enginyers donen cada tres mesos un crescut percentatge d'enginyers i oficials. Forma l'Estat Major una Escola Superior de Guerra. Aquests quadres, formats massa ràpidament, «supleixen les explicables deficiències que amb la seva cultura militar poguessin donar-se» amb una enorme voluntat de treballar. Com tots els soldats republicans, tenen una moral molt alta i estan animats per l'ideal republicà i per l'esperit patriòtic.»

El general Armengaud continua el seu article dient que els oficials no intervenen ara en política. Examina després el material i les diferents armes i diu que aquestes no són homoènies perquè procedeixen de diversos punts. Afegeix que les grans unitats estan organitzades segons la manera clàssica de l'Exèrcit: cossos d'exèrcit, divisions, brigades i reserves generals d'artilleria i de tancs. Hi ha tres generals de carrera en tot l'Exèrcit republicà. El nombre de divisions és superior a cinquanta. Malgrat que a l'Exèrcit de carrera no hi ha instructors francesos, el model és el de l'Exèrcit francès, en la instrucció, en l'organització i en les armes.

El general examina el sistema de fortificacions i diu que quan els republicans prengueren Belchite es trobaren amb el sempitern sistema de fortificació feta pels alemanys. Per part dels republicans existeixen línies contínues de trinxeres d'infanteria, amb observatoris d'artilleria i refugi per a la infanteria i artilleria de reserva. Existeix una tercera posició, darrera d'un obstacle natural, la qual cosa significa la resistència organitzada i la resolució de no cedir un pam de terreny.

Pel que es refereix al valor dels dos Exèrcits, l'articulista escriu que els facciosos han tingut èxits fàcils, però que quan han intentat alguna operació de gran estil, com a Guadalajara, han sofert una gran derrota.

El cronista no creu en una gran batalla dels facciosos per a trencar el front, perquè diu que els republicans poden amenaçar el flanc dels facciosos. Segons el general Armengaud, les forces estan, almenys, equilibrades.

«La batalla de Terol —acaba argumentant— fa preguntar si els dos aliats de Franco, que tant l'han ajudat i han especulat sobre el seu triomf, es resignaran a acceptar els fets, o si es decidiran a seguir ajudant-lo amb gran nombre de forces ofensives, és a dir, canons i avions en gran quantitat.»

INAUGURACIÓ DE LA «LLAR DEL COMBATENT CATALÀ» A MADRID

Madrid, 15. — Demà, a les deu del matí, s'inaugurarà a Madrid la «Llar del Combatent Català». L'acte tindrà lloc en uns amplíssims locals del carrer de Serrano, on els combatents catalans tindran còmodes i modernes instal·lacions.

Assistiran el conseller de Treball de la Generalitat de Catalunya, Rafael Vidiella, expressament vingut a Madrid per tal d'assistir a aquest acte, les autoritats madrilenyes i catalanes i representacions dels partits del Front Popular, organitzacions sindicals, oficials i particulars i Exèrcit Popular.

El conseller Vidiella, les autoritats i els representants de les Brigades catalanes que lluiten als fronts de l'Exèrcit del Centre, pronunciaran unes paraules alusives a l'acte, així com un representant del Govern de la República.

A dos quarts de dues de la tarda, se celebrarà un banquet amb assistència de les autoritats. A la tarda, tindrà lloc un festival, en el qual prendran part diversos artistes, masses corals i es llegiran poesies alusives a aquest acte, al qual, a jutjar per l'animació desvetllada, assistirà una gran gentada, la qual ha estat invitada per mitjà de la ràdio.

COMPREU L'ARTISTIC CALENDARI 1938, AL PREU D'1'50, QUE OFEREIX MAGATZEMS ALEMANYS, E. C.

Adhesió al President Companys

S. E. el President de la Generalitat ha rebut del Secretariat Femení d'Esquerra Republicana de Catalunya un magnífic àlbum que conté milers de signatures de dones de Catalunya, com a testimoni d'adhesió i afecte amb motiu del quart aniversari de la seva Presidència. L'esmentat àlbum va prologat amb una efusiva i respectuosa dedicatòria.

«ESPANYA PER ALS ESPANYOLS», ES EL NOU CRIT CONTRA ELS FRANQUISTES MISERABLES

(Ve de la pàg. primera)

sente y con el verdadero espíritu de la Falange, estar dispuestos a acatar e imponer el lema de la patria, del pan y de la justicia contra los miserables traidores que nos han vendido.

Se precisa terminar para siempre con el derramamiento de sangre española y con la destrucción de nuestra patria que no favorecen más que a mezquinos intereses y privilegios particulares, acabando para siempre con los explotadores extranjeros.

¡España para los españoles!

Impedid, con vuestra acción gallarda y valiente que el pistolero Martínez Anido continúe aplicando la «ley de fugas» a nuestros heroicos camaradas de la Falange Española autèntica.

Impedid que continúen los fusilamientos en masa, de tantas gentes inocentes que no quieren doblegarse a las feudales doctrinas de un puñado de miserables a cuyos labios asoma constantemente la palabra España sin que la sientan en el corazón.

Miles y miles de camaradas sufren los rigores de las cárceles franquistas y muchos centenares han sido inmolados por los esbirros de Franco y Martínez Anido. Su sangre resultará estérilmente derramada y rociará vuestras cabezas si no os levantàis como un solo hombre para cumplir los mandatos de nuestro querido Ausente.

Los jefes falangistas o testaferros falangeados cobardemente sumisos a Franco que osca oponerse a la voz de la Falange Española auténtica y de los verdaderos españoles, sufran igual suerte que la de los traidores y se derrame su sangre traidora para salvar a la patria, a la Falange y al pueblo español.

¡A la acción de inmediato, camaradas de la Falange, para libertar en el acto a quienes sufren injusto cautiverio!

¡Libertad para todos los que no sean vulgares asesinos!

¡Todos son españoles y mañana pueden estar entre los mejores del Ausente!

Pensad que entre quienes sufren privación de libertad, se halla nuestro camarada Rafael Garceràn, a quien, con tanto cariño, recuerda en su testamento el Ausente, único jefe nacional de la Falange autèntica.

Preferible es una muerte digna como falangistas y como españoles, a la esclavitud en que pretende colocaros la reacción en infame contubernio con los extranjeros.

¡Adelante por una España una, grande y libre!

¡Camaradas de la Falange: vengad a vuestros camadas asesinados y encarcelados! ¡Vengaos de la humillación que sufrís! ¡Salvad la Falange del Ausente!

¡Españoles todos: Unios en santa hermandad con los camaradas de la Falange auténtica para extirpar a los traidores y para dar fin a esta guerra fratricida!

Sois mayoría el partido de los españoles de buena voluntad.

¡Por y para la paz, la patria, el pan y la justicia!

¡Viva nuestro querido Jefe Nacional: Jose Antonio!

¡Arriba España, viva España, viva el pueblo español!— F. E. A. (Falange Española Auténtica).»

Acompanya el manifest copiat una transcripció del testament que Josep Antoni Primo de Rivera va escriure del seu puny i lletra a la presó d'Alacant, el 18 de novembre de 1936, i en el qual els autors del manifest subratllen unes frases en les quals Primo de Rivera, aludint la participació de Falange en la sublevació militar, semblava preveure el que anava a passar a les seves hosts. Aquestes frases són les següents:

«Dios haga que su ardorosa ingenuidad no sea nunca aprovechada en otro servicio que el de la gran España con que sueña la Falange.

¡Ojalà fuera la mía la última sangre española que se vertiera en discordias civiles!

¡Ojalà encontrara ya en paz al pueblo español, tan rico en buenas calidades entrañables, la patria, el pan y la justicia!»

NO PERDEU

més temps ni més illusions. Apliqueu-vos a la tasca més positiva immediata: apreneu d'escriure bé català i castellà amb bona manuscriptura, mecanografia i taquigrafia. I si voleu eixamplar el vostre camp de treball, apreneu francès, anglès i alemany. I, encara, comptabilitat moderna, amb fitxes i documents i partida doble. Tant si viviu a Barcelona com a fora, en classes personals i per correspondència, podeu adquirir tots els coneixementsi aptituds que us assegurin de poder-vos guanyar la vida honorablement, si acudiu al LICEU DALMAU. Demaneu-hi tot seguit informació gratis i sense compromís: LICEU DALMAU, carrer València, 245, Barcelona.

AQUEST NUMERO HA ESTAT VISAT PER LA CENSURA

UN «LEGIONARIO» DE MILLAN ASTRAY

Del nostre fraternal collega «Ultima Hora» d'ahir, copiem la crònica següent:

Seguint la tradició dels «nacionalistes», el generalíssim fa un donatiu als nostres fusellers d'una selecta part de la seva carnassa mercenària. Els «poulains» de Millan Astray han estat traslladats a unes posicions que es troben situades davant de les nostres baionetes. Això confirma la notícia que els italians són tan covards que, en l'ofensiva que tenien projectada, els Legionaris havien d'anar darrera d'ells empenyent-los cada endavant, camí de Madrid...

* * *

Després de la derrota de Guadalajara ha baixat tant el paper italià que àdhuc són menyspreats a la reraguarda de Franco. Foren mirats amb recel, foren considerats covards i, per tant, durant l'ofensiva rebel al Nord no els deixaren actuar per compte propi. Els cossos d'exèrcit italians foren fraccionats i convertits en brigades mixtes, brigades a base d'italians: «Flechas Negras», «Flechas Azules» i «Llamas Verdes».

I heus ací que quan preparaven la «gran ofensiva», la secreta ofensiva que tothom sabia, les forces italianes foren aparellades amb «Legionarios». Diverses vegades ja hem dit com s'havia de realitzar l'atac: italians de front, requetès i falangistes, ajudats per regulars, de flanc i els legionaris al darrera amb llurs fusells-metralladors disposats a no deixar recular ni un sol pam cap número italià.

Queipo, Ràdio Nacional, Ràdio Requetè Guipúscoa... cada dia, cada hora parlaven de la gran ofensiva, de la gran futura victòria, del trasbals dintre l'Exèrcit republicà...

I ja hem vist quina paradoxa! No solament els hem desfet, no solament els hem pulveritzat banderes senceres, sinó que els desarticulem l'ofensiva i a fi de comptes —i això és el més interessant del cas portem l'enemic al lloc que el nostre comandament desitjava.

I a Terol es desagna el feixisme. Es el Marne de la gran guerra! Ara manca solament cercar el Verdun per tal de destroçar totalment l'enemic.

¿Entraran a Madrid o entrarem a...?

La sort ja està llançada.

* * *

Per avui, però, potser ens interessarà més continuar parlant de la «Legió». El demés és fruita verda que està madurant...

De la Legió estrangera en podriem parlar molt. Per exemple, dir que hem sostingut una petita fregada, que els hem fet baixes i presoners, d'altres que han arribat a les nostres línies evadint-se del camp enemic, que ens han proporcionat «tela» i altres mil coses que no es poden puntualitzar amb detall.

Imagina't, lector, que faig un interviu amb un home sense ideal, o un ideal sense home. Aquest individu, com altres tants, ingressaren a la Legió per jets de sang completament repugnants i que, enrolats a la Legió, saben que forçosament han de caure al camp, morts o ferits. Per això cobren les tres (!) pessetes diàries. Segueix imaginant que aquest home, junt amb altres companys, surten en servei de descoberta, que la seva patrulla es troba amb una altra de «roja», que s'entaula un fort tiroteig amb llançament de dinamita.

Aquest home sense ideal aviat es veu voltat de morts, de semi-morts, de cares verdoses, de boques terroses... Veu que si el toquen a ell no rebrà únicament la bala de sort (ferida lleu que desitgen vivament perquè els traslladin a la reraguarda), sinó que un fragment important de metralla li pot obrir el ventre en canal i que, per un d'aquells instints de conservació que fins l'home més temerari té, llança el fusell i alça les mans, tanca el puny i crida: «Viva Miaja!», «Viva Rúsia!»

Ens repugna, però la llei de Guerra ens diu que a aquell home no el podem matar, tot i comptant amb una llarga llista de crims, i és traslladat a segona línia.

Al cap de mitja hora ha rebentat la guerrera i demana una estella roja, i, en veure que no hi ha russos, diu que «estava enganyat».

Sabem que els legionaris no tenen passat—un passat molt tèrbol—i omitim aquesta enutjosa pregunta.

—Què penseu de nosaltres...?

—Que guanyareu...

—Bé —li contesto—, això ja ho sabem. Què diuen els falangistes, requetès i altres espècies?

—Que els millors soldats de combat, per ordre internacional, són: primer, els de Franco; segon, els «rojos»; tercer, els alemanys; quart, els italians; cinquè, els francesos...

—¿Què diuen de la nostra ofensiva a Terol?

—Que la «gran ofensiva» s'haurà d'esperar una mica, que Lister és la «pesadilla» de Franco, Varela, Moscardó, Aranda, Yagüe, Marzo, C...

—Prou, prou —li diem.

Entre els documents porta una cartilla blavosa. A la portada es llegeix: «Credo del Legionario». A la portadeta podem copiar:

«Legionario, honra a Millàn Astray, que en los campos de batalla de Africa perdió un ojo y un brazo, y que es el glorioso fundador de tu Legión».

I a continuació, potser amb la finalitat d'animar el futur cadàver, una estadística que es veu que està confeccionada de molt abans d'esclatar el «Glorioso alzamiento nacional»:

Muertos en Africa: Jefes y Oficiales	*120*
Clases y Legionarios.	*1.881*
Recibieron bautismo de fuego: Jefes y Oficiales	*321*
Clases y Legionarios...	*5.780*
Total bajas	*8.102*

Llàstima que aquesta estadística fou impresa massa aviat, car les casernes de Saragossa i Pamplona i els camps de batalla d'Aragó, Madrid i Pozoblanco són testimonis de grans desfetes, de liquidacions completes...

Tan bonic que farien en aquesta llista!

J. LORENZO-MILLAN

Fronts del Centre, gener del 1938

FRONT D'ARAGO

S'ALTERA LA TRANQUIL·LITAT AL SECTOR DEL GALLEGO, ON LES NOSTRES FORCES REALITZEN TREBALLS DE DESCOBERTA I L'ARTILLERIA ACTUA AMB INTENSITAT -- TAMBE A MEDIANA, SILLERO, PUEBLA DE ALBORTON, RODEN I FUENTES ELS CANONS DE LA REPUBLICA FAN CALLAR LES BATERIES FACCIOSES

OPERACIONS DE DESCOBERTA AL SECTOR DEL GALLEGO

Front de l'Est, 15. — Després de molts dies de calma pel sector del Gallego, aquesta matinada ha estat alterada la tranquil·litat en portar se a cap les operacions de descoberta. Allò ha ocorregut a Monte Solano, on, pel motiu abans dit, les metralladores han deixat oir el seu crepitar durant força estona la qual cosa no ha impedit que per la nostra part no fossin acomplerts tots el serveis.

En diversos llocs del sector han sovintejat els tiroteigs, encara que amb poca intensitat, i sense conseqüències desagradables a les nostres files.

L'enemic no ha sortit dels parapets ni tant sols en els moments de tranquil·litat més absoluta que ha seguit els tiroteigs.

Les brigades republicanes de fortificació, segueixen en la tasca de posar les nostres línies en les millors condicions de defensa, i a tal efecte, no han desaprofitat la calma dels últims dies.

L'ARTILLERIA REPUBLICANA SEGUEIX ACTUANT CONTRA CONCENTRACIONS ENEMIGUES

Front de l'Est, 15. — La nostra artilleria s'ha manifestat a primeres hores de la tarda pels sectors de l'Alt Aragó, i ha batut alguns llocs en els que es tenia indicis de concentracions enemigues. Un d'aquests llocs era l'estació de Caldearenas. Els dispars foren precisats amb el fi d'aconseguir els màxims resultats amb el mínim desgast. De moment no es tenen notícies de les destroces que hagin causat les nostres granades, però sí les conseqüències i aquestes han estat paralitzar per complet el tràfic facciós.

També la nostra artilleria ha dirigit el seu foc contra les posicions el moviment de forces or oss esfU moviment de forces.

Per la seva part, els rebels nan fet foc de morter sobre una cota del sector, sense causar-nos baixes ni desperfectes.

UN SECTOR EN CALMA

Front de l'Est, 15. — Als sectors veïns amb Osca, absoluta tranquil·litat. Des de la capital al Vedado, per tota la línia d'Almudévar, Tardienta, Puig Ladron i La Sierra, escassa activitat i encara aquesta, reduïda a treballs de fortificació.

Per Farlete, han deixat sentir la seva veu els canons de l'Exèrcit republicà.

La característica generalment a tota aqueta línia, és de molta calma.

TAMBE HI HA HAGUT ACTIVITAT ARTILLERA ALS SECTORS PROXIMS A SARAGOSSA

Front de l'Est, 15. — Intens foc de morter durant la jornada d'avui per Mediana, Sillero i avançadete de Puebla de Alborton i també activitat artilleria per Rodén i Fuentaes així com també a la cota 406.

La iniciativa és dels nostres artillers, els quals han aconseguit fer callar amb els seus certers dispars el foc que se'ns feia des de les posicions enemigues.

L'aviació ha portat a terme alguns reconeixements. Tots els aparells lleials han retornat sense novetat als seus punts de sortida.

A la resta de la línia fins Pancrudo no s'ha produït res noticiable. Per aquest sector s'han passat a les nostres files sis soldats i dos caporal.

TRENCATS GUARIMENT RAPID I ECONOMIC
ORTOPEDIA TEIXIDO ARIBAU N.° 5

Alarma a Lleida

Lleida, 15. — Comunicat facilitat pel Servei d'Informació de la Casema de l'Exèrcit de l'Est:

«A les quatre sonaren les sirenes d'alarma. Fou degut al fet que es dirigien cap a aquesta ciutat un grup d'aparells enemics, els quals, aproximadament a uns quaranta quilòmetres d'aq[illegible]ta ciutat, canviaren ràpidament de ruta. Transcorreguts alguns moments, es donaren senyals d'haver passat el perill, i el públic sortí dels refugis i es restablí la normalitat a la població.»

GAYDA A BUCAREST

Bucarest, 15. — Virgilio Gayda, director del «Giornale d'Italia», ha arribat aquest matí a Bucarest. Segons certs periodics romanesos, el periodista italià va encarregat d'efectuar una missió oficiosa prop del Govern romanès.

Gayda ha estat rebut immediatament pel president del Consell, senyor Goga.

D'altra banda, als cercles competents es declara que les autoritats romaneses han estat informades oficialment pel Govern de Berlin de la pròxima arribada a Romania de diversos «representants permanents» de la premsa alemanya.

Es dedueix d'això que Alemanya dedica a Romania un interès especial des de la formació del Govern racista nacional-cristià.

El Japó està disposat a continuar la guerra

BOMBARDEIG D'HANQUEU PER L'AVIACIO I LA MARINA

Toquio, 15. — L'agència Domei publica una nota sobre la política japonesa a Xina, en la qual afirma: «Per tal de salvar la situació, el Govern nipó estava disposat a negociar directament amb Txang-Kai-Xek, si el seu Govern hagués volgut canviar d'actitud davant el Japó. Després de la presa de Nanquin, capital oficial de Xina, els exèrcits nipons aturaren el seu avanç per tal de donar temps al Govern xinès de canviar d'actitud; però els esdeveniments ocorreguts després han demostrat que en lloc del canvi d'actitud que es donava per descomptat, el generalíssim xinès col·laborava activament amb les organitzacions xineses amb el fi de sostenir una guerra de desgast contra el Japó.

Això és el que ha obligat al Japó a recollir el guant que li ha llançat Xina i a fer front a una guerra de llarga durada, amb el fi d'aconseguir fallar en les seves pròpies rels l'anti-niponisme xinès.»

GENERALS AFUSELLATS

Hanqueu, 15. — Han estat afusellats els generals Hanputxu, Lituixan i Uanfuli, com a responsables de la pèrdua de diverses poblacions xineses.

BOOMBARDEIG D'HANQUEU

Toquio, 15. — Comuniquen de Kang-Hai a l'agència Domei que els hidroavions i la marina japonesa han bombardejat intensament a primera hora d'aquesta tarda, la ciutat d'Hanqueu. També ha estat bombardejada Xangra. S'afirma que el bombardeig ha tingut resultats particularment eficaços als aeròdroms casernes altres diversos objectius militars de les esmentades ciutat.

AVANÇ JAPONES

Nanquin, 15. — Les tropes japoneses que operen al llarg del ferrocarril de Nanxai, avancen pel nord i pel sud cap a l'est del ferrocarril. La columna que es dirigeix al nord seguint la línia Tientsin Pukeu, ha arribat a Xuii. Després d'haver desallotjat derrotat uns 6.000 soldats xinesos que ocupaven les altures situades al nord-est, a la frontera oest del Kiangsu, i estant prenent posicions per tal d'envair tota la regió situada a l'oest del ferrocarril.

Simultàniament, els destacaments japonesos sortits del Xantung progressen al nord en direcció a Lunxai, per tres carreteres diferents.

Mentrestant, el gros de l'exèrcit japonès, seguint la via del ferrocarril de Tientsin a Pukeu, avança per la carretera al mateix temps que les altres columnes.

L'AMBAIXADOR XINES REBRA ELS PASSAPORTS

Toquio, 15. — Segons l'agència Reuter el periòdic «Yomiuri Shimbun» preveu que l'ambaixador de Xina al Japó rebrà els passaports quest matí i retornarà tot seguit al seu país.

ENTRADA DE MATERIAL

Toquio, 15. — 3.000 camions de fàbrica nordamericana i alemanya han estat tramesos de Hong-Kong a Canton. S'assegura que les continues informacions japoneses sobre el gran tràfic que passa per HongKong destinat a l'exèrcit xinès han causat inquietud a les cancelleries anglesa i nordamericana.

WELLINGTON KU NO SERA MINISTRE

Nankeu, 15 — De font autoritzada xinesa es desment el rumor circulat a l'estranger segons el qual el senyor Wellington Ku seria nomenat ministre d'Afers Estrangers.

MOLESTEN ELS NORDAMERICANS

Washington, 15 El senyor Allison, cònsol nordamericà a Nankin, ha informat el departament d'Estat que les tropes japoneses continuen molestant els empleats de les cases nordamericanes, i no els respecten els béns, sense que donin cap justificació. Allison ha protestat a l'ambaixada japonesa a Nankin.

Georges Bonnet accepta de formar Govern

(Ve de la pàg. primera)

Boncour. Després ha conferenciat amb el senyor Caillaux, i ha retornat al ministeri d'Hisenda, on, a la 1'20 de la tarda ha rebut els representants de la Premsa, als quals ha fet les següents declaracions:

«Aquest matí m'he entrevistat amb diverses personalitats polítiques. He celebrat, principalment, una extensa i cordial entrevista amb el senyor Lleó Blum. També he conferenciat amb els meus amics del partit radical socialista senyors Caillaux, Sarraut, Daladier i Chautemps, així com amb el senyor Paul Boncour.

Tots m'han animat afectuosament a continuar els meus esforços per tal d'arribar a la constitució del nou Gabinet.

Aniré al Palau de l'Elisi a primeres hores d'aquesta tarda, per tal de posar al president de la República al corrent de les meves entrevistes.»

CONTINUEN LES CONSULTES. — BONNET ACCEPTA

París, 15. — A dos quarts de quatre, el senyor Bonnet ha sortit de l'Elisi i ha declarat als periodistes que havia confirmat al President Lebrun la seva optimista impressió sobre la possibilitat de constituir el nou Gabinet.

Poc després de dos quarts de set de la tarda, el senyor Bonnet ha arribat a l'Elisi.

Interrogat pels periodistes, ha declarat:

«Vaig a comunicar al President de la República la meva resposta afirmativa a la proposició que m'ha honorat, de constituir el nou Gabinet.»

A les set i cinc minuts, el senyor Bonnet ha sortit del Palau, i s'ha dirigit directament al ministeri de Finances, per tal de començar de seguida les seves consultes.

A dos quarts de deu d'aquesta nit ha rebut els representants de la premsa als quals ha confirmat que tenia la intenció de comunicar demà al matí al grup radical-socialista la resposta que hagi rebut del partit socialista S.F.I.O.

Als cercles polítics s'assegura que la llista del nou Govern no podrà ésser coneguda aquesta nit.

D'altra banda, se sap que el senyor Bonnet no decidirà l'orientació definitiva a donar a les seves consultes, fins després de celebrada la reunió que el grup radical-socialista de la Cambra ha convocat per a demà al matí.

LLETRA AL S.F.I.O.

París, 15. — El senyor Bonnet ha dirigit al partit socialista S.F.I.O., en la persona del senyor Serol, una oferta per tal que l'esmentat partit col·labori en el nou Govern.

Es creu que el partit socialista contestarà aquesta demanda ràpidament, a fi que el partit radical-socialista en la seva reunió de demà al matí pugui tenir-ne coneixement.

Als cercles polítics es dóna per segur que el partit socialista no modificarà la seva actitud, i que està resolt a contestar en aquest sentit en una carta en la qual s'indicaran les raons que l'impideixen de concedir ni la participació i els vots a un ministeri que sigui presidit pel senyor Bonnet, sense, però, que signifiqui que imposa el vet a tot Govern que sigui presidit per un radical-socialista.

Aquesta tarda s'ha reunit el grup radical-socialista de la Cambra.

El senyor Bonnet ha exposat les línies generals del seu programa de Govern, en els termes ja coneguts.

NOTA COMUNISTA

París, 15. — El partit comunista ha publicat, a darrera hora de la tarda, una nota en la qual diu que s'ha d'evitar que la crisi ministerial, que esclatà sense votació parlamentària, pugui atemptar contra la integritat del Front Popular.

Per la seva banda, la Confederació General del Treball ha publicat una altra, en la qual es diu que tothom ha de mirar d'evitar que l'actual crisi es converteixi en una arma del feixisme, i acaba fent una crida a tots els partits i persones del Front Popular per tal que romanin units davant de l'amenaça feixista.

LA CRISI FRANCESA I LA PREMSA DRETISTA DE PARIS

París, 15. — «Impacient des de fa temps per a fer-se amb el Poder, —escriu «L'Action Française»—, Bonnet vol córrer la seva sort». Animat per la passivitat enfront a la campanya de la premsa feixista, el periòdic monàrquic comença novament a acusar Chamberlain, al qual diu que és l'assassí de Stavinski i del magistrat Prince, i demana que lliuri el Poder a Maurràs. El drama francès té també la seva farsa. Un altre full d'extrema dreta diu que fins ahir el Govern francès depenia de Moscou, i que el que es tracta de formar ara dependrà de Londres.

LA CRISI FRANCESA. LES POSSIBILITATS D'UNA SOLUCIO A BASE DE M. BONNET

París, 15. — Ahir, la solució de la crisi es presentava relativament fàcil. Al scercles parlamentaris es donaven com a segurs dos candidats. Herriot i Sarraut. Els dos compten amb suficient autoritat i simpatia a la Cambra, i entre els partidaris del Front Popular. Però «hem de declarar —escriu De Kerillis a «L'Epoque»— que Sarraut ens produiria una fonda decepció, mentre que diem tot el contrari pel que es refereix a Bonnet.»

Tota la premsa de dreta i moderada ha acollit, en efecte, favorablement l'encàrrec ofert ahir, a la nit, d'una manera sobtada pel President de la República al senyor Bonnet. Però la solució ha pres des d'anit un rumb difícil. Bonnet no pot ni vol formar un Govern basat en la majoria de Front Popular. ¿Pot formar un Govern radical-socialista homogeni? El partit radical-socialista demana també la continuació del Front Popular. A més un Gabinet radical homogeni, dirigit per Bonnet, no podrà comptar tampoc amb tots els vots radicals socialistes. Finalment, segons es diu, Bonnet té intenció d'estendre la majoria fins el centre i a la dreta. En tot cas, el seu Govern haurà acabat amb el Front Popular.

Hom di uque el Senat és favorable a la constitució d'un Govern Bonnet i a la d'un Gabinet radical homogeni. Però la insistència del Senat, en oposar-se als elegits pel sufragi universal, al Front Popular, complicaria la situació en lloc de facilitar-la.

ELS PATRONS DEMANEN «SEGURITAT PER ALS CAPITALISTES»

La premsa de dreta, com «L'Echo de París», demana «un ministeri per al franc». La fórmula no vol dir res si no s'explica que cal fer per a arribar a donar la seguretat i la confiança als posseedors de francs; i a «Le Journée Industrielle», el cap dels patrons, Gignoux, l'explica demanant la seguretat per als capitalistes.

LES CAUSES DE LA CRISI

Els problemes financer i polític es compliquen. Un vast pla d'atac internacional és evident, i ara sembla també evident a tot el món que la crisi ha estat provocada per les paraules inoportunes de Chautemps, per la decisió dels comunistes d'abandonar la majoria, i per la dimissió dels ministres socialistes. La crisi ha estat provocada en un moment de malhumor,i no ha permès preparar la successió.

POSICIONS DE LA PREMSA POLITICA DAVANT LA SOLUCIO DE LA CRISI

Tota la premsa de dretes i moderada diu que cal excluir els comunistes de la nova majoria parlamentària. Encara que els socialistes acceptessin una col·laboració amb l'exclussió dels comunistes, la majoria seria massa dèbil sense la col·laboració del centre moderat. En aquest cas, els socialistes col·laborarien amb el centre i amb el centre dreta. El grup parlamentari dels «creus de foc», anomenat Partit Social Francès, demana la dissolució de les Cambres. Però ja se sap que des del cop d'Estat de Mac Mahon, la tercera República no ha volgut mai procedir a una dissolució anticipada de la Cambra, i dissoldre per primera vegada una Cambra de Front Popular augmentaria les agitacions al país.

El moderat «L'Ordre», adversari del Front Popular, diu que la situació s'aclariria si socialistes i comunistes es manifestessin favorables a estendre la majoria i cridessin al Govern a homes com Flandin, Frossard, Pietri, Reynaud i Mandel, però que l'oposició haurà de «lliurar-se completament dels elements feixistes i terroristes que l'han conduït a la impotència».

Frossard, a «L'Homme Libre», confessa que sent debilitat per la fórmula del ministeri Van Zeeland, de Bèlgica. Però diu que el clima francès no és favorable a aquesta solució, i aleshores no queden més que dues solucions: o Gabinet radical homogeni, o Gabinet socalista hogomeni.

La premsa d'esquerres es mostra reservada. «L'Oeuvre» diu que, a la fi, fins Caillaux és favorable a un control de canvis limitat. El periòdic exposa el seu punt de vista, segons el qual tots han provocat una crisi sense voler-la. «Le Peuple», òrgan de la Confederació General del Treball, acusa Chautemps d'haver trencat la possibilitat d'un acord, retreu l'oposició que hagi escampat amb els seus discursos i publicacions notícies alarmants sobre la situació financera de França. Igual diu «Le Populaire», òrgan del partit socialista. La causa de la crisi, diu aquest periòdic, no es troba als disturbis socialistes, sinó als atacs contra el franc, atacs que s'han produït al mateix temps que la resistència patronal i que el descobriment dels complots feixistes de terroristes i assassins.

«L'Humanité», òrgan del partit comunista, publica les declaracions que anit féu Thorez a Ivry, durant un míting: «Com el 1926 i 1934, la reacció ataca violentament les finances públiques, amb el fi d'imposar la seva llei al país, a pesar del sufragi universal. En aquestes condicions, la declaració feta a la Cambra ha provocat a les masses obreres una emoció legítima. No es poden explicar els atacs i les amenaces contra la classe obrera i contra la Confederació General del Treball mentre que res no ha dit el senyor Chautemps contra el cap dels patrons, Gignoux, que ha fet tot el possible per ra sabotejar les lleis socials i provocar disturbis al país. El nostre partit comunista pensa que s'ha d'exigir sacrificis als patrons i no als obrers. Això hem dit a la Cambra, i hem demanat que es prenguessin mesures enèrgiques contra els organitzadors de l'alarma financera. La voluntat del poble ha d'ésser respectada. Es a dir, que el nou Govern ha d'estar format d'acord amb el Front Popular i aplicar el programa del Front Popular. El partit comunista farà tot el possible perquè sigui respectada la voluntat democràtica del país».

El país soviètic està disposat a fer front a totes les eventualitats

Moscou, 15 . — Sota la presidència del camarada Andrèiev s'ha celebrat aquesta tarda la primera sessió conjunta de les dues Cambres soviètiques.

Després del discurs d'obertura, s'ha procedit a la discussió i aprovació d'algunes esmenes a la Constitució soviètica.

La principal d'aquestes esmenes és la introduïda en l'article 64 en virtut de la qual es dóna al Presidium la prerrogativa —durant el període de vacances parlamentàries— de nomenar o destituir l'Alt Comandament militar i proclamar l'estat de guerra en el cas d'una agressió armada o en cas d'haver d'a complir les obligacions d'assistència mútua imposades pels tractats a favor d'una potència amiga que sigui agredida.

Les altres esmenes vénen a confirmar mesures ja preses anteriorment, especialment en la creació dels tres nous Comissariats del Poble d'Indústria de Defensa, Marina de Guerra i Construccions Mecàniques.

El Comitè de Creació de Stocks de blat queda constituït en Comissariat del Poble.

Es dóna caràcter oficial a diverses delimitacions territorials entre algunes de le srepúbliques federades.

Bastant abans de la sessió, els diputats ja omplien els salons del Kremlim, i dividits en grups conversaven animadament.

A les dues de la tarda ha començat la sessió. La gran sala de deliberacions del Kremlin estava plenissima. Totes les tribunes i llocs reservats als periodistes, cos diplomàtic, invitats, etc., estaven plens de gom a gom.

La Mesa de la Cambra estava constituïda pels presidents i vicepresidents de les dues Cambres soviètiques.

L'entrada de Stalin, Molòtov, Vorotxilov, Kaganòvitx, Ièjov, Kalinin, Mikoian, Txúbar, Kòssior, Idànov, Litvinov, Bulganin, Khrútxtev, a la sala de deliberacions, ha estat saludada amb grans aplaudiments i visques.

El diputat Gorkin ha pronunciat un discurs posant de relleu les greus amenaces que les potències feixistes dirigeixen contra els països democràtics, especialment, contra la URSS, i ha declarat que el país soviètic està disposat a fer front a totes les eventualitats.

LA SITUACIO EXTERIOR ES MOLT COMPLICADA, MOLOTOV

Moscou, 15. — El principal discurs pronunciat a la reunió conjunta que han celebrat aquesta tarda les Cambres soviètiques ha estat el de Molotov, el qual ha demanat la ratificació de la creació del Comissariat de Marina de Guerra, la principal tasca del qual serà la de desenvolupar considerablement la flota de guerra soviètica.

Referint-se a l'esmena constitucional en virtut de la qual és dóna al Presidium la facultat de proclamar la llei marcial, Molotov ha declarat:

«Tinc la convicció que no caldrà fer ús d'aquest dret, si bé la situació exterior és molt complicada».

DIARI POLONES PROHIBIT A ALEMANYA

Berlín, 15.—La policia ha prohibit l'entrada a Alemanya del periòdic polonès «Illustrowany Curyer Codzienny».

De Valera, cap a Londres

Dublin, 15. — Han sortit cap a Londres, a les 8'50, el senyor De Valera i els seus col·legues.

El programa naval nord-americà

Washington. 15. — S'espera que a mitjans de la setmana pròxima el President Roosevelt enviarà un missatge al Congrés sobre el programa naval.

TEMPORALS A ANGLATERRA

Londres, 15.—A tot Anglaterra regnen grans temporals. El vent bufa a velocitats superiors als 100 Km. La navegació i els transports ferroviaris i per carretera s'efectuen amb dificultats. Diversos vaixells de petit tonatge han demanat auxili. Les comunicacions per avió estan suspeses.

DIPUTATS SOCIALISTES QUE «ELS FAN NAZIS»

Danzic, 15. — Catorze diputats social-demòcrates del Valkstag de Danzic han decidit adherir-se a la fracció nacional-socialista.

La veritat del cas és que els esmentats diputats havien decidit renunciar a l'acta, però el partit nazi els ho ha aimpedit, i els ha obligat a incorporar-se al grup nazi de la Cambra.

Ara, doncs, l'oposició a la Dieta danzicuenca, està composta solament de quatre diputats del dissolt partit del Zentrum, i dos diputats polonesos.

QUEDA RESOLT EL CONFLICTE TEXTIL A ROUBAIX

Roubaix, 15.—Ha quedat definitivament resolt el conflicte de la indústria tèxtil.

SETANTA-TRES NOVES PERSONES HONRADES SENSE NACIONALITT

Berlin, 15. —El diari oficial publica una nova llista de 73 persones a les quals es priva de la nacionalitat alemanya.

L'ODI A OLIVÇIRA SALAZAR

Lisboa, 15. — La policia continua els treballs per al descobriment dels complicats en l'afer del diari «Avante».

Tant a Lisboa com a d'altres importants ciutats del país s'han practicat nombroses detencions i s'han efectuat molts escorcolls domiciliaris.

Sembla que en alguns d'aquests escorcolls s'han trobat bombes altre material bèllic.

Emprestit holandès

La Haia, 15. — El Govern ha decidit emetre un emprèstit amortitzable al tres per cent durant els primers deu anys, i al tres i mig la resta de la duració de l'emprèstit, queserà de 28 anys.

REUNIO DE L'EXECUTIVA DEL PARTIT SOCIALISTA

Madrid, 15. — Es reuní la Comissió Executiva del Partit Socialista Obrer Espanyol. Entre altres assumptes d'interès, administratius i polítics, tractà i resolgué els següents:

Acceptar el criteri que exposa en una carta la Federació Socialista de Múrcia en relació amb l'actitud de l'Agrupació d'aquesta localitat. En el que es refereix a una altra carta de l'Agrupació socialista de Orihuela i Bañeres, es revolgué atenir-se a allò acordat enterament per ambdues agrupacions d'acatar la disciplina del Partit tant en les activitats polítiques com en les sindicals. Es llegí una carta de l'Agrupació socialista d'Elxe relacionada amb el plet intern de la UGT, i s'acordà comunicar a l'esmentada Agrupació que té el deure d'ajustar la seva conducta a la general del Partit en allò que es relaciona amb l'organització sindical. S'aprovà un ampli informe redactat pel company [illegible] donde sobre la visita que en representació d'enllaç féu al front de Madrid. Foren donade d'alta algunes Agrupacions.

Què pretén Itàlia? Vol trencar els compromisos econòmics, com trencà els compromisos polítics?

Moscou, 15. — L'Agència Tass anuncia que la següent decisió del Consell de Comissaris del Poble ha estat publicada:

«Tenint en compte que les cases i les institucions italianes suspengueren unilateralment i arbitràriament llurs pagaments a les organitzacions soviètiques en un gran nombre d'operacions comercials i que es coneix la renovació de tals fets; tenint en compte la manca de resposta per part del Govern italià de les peticions soviètiques, el Consell de Comissaris del Poble, per tal d'evitar els danys materials que podrien provocar aquests fets a la URSS, ha decidit:

Primer. Ordenar a la representació comercial de la URSS a Itàlia i a les organitzacions econòmiques a la URSS que dipositin provisionalment, fins a rebre instruccions especials, al Banc de l'Estat de la URSS i als comptes oberts especialment a aquesta finalitat pel Banc de l'Estat, els pagaments corresponents a les obligacions existents o que poguessin presentar-se després de la publicació de la present decisió respecte a les institucions o cases italianes, incloses les obligacions creades a terceres persones.

Segon. No efectuar transferència per a pagaments d'aquests comptes fins a rebre instruccions especials del Consell de Comissaris del Poble.»

A aquest respecte els periòdics publiquen la nota següent de l'Agència Tass:

«Durant l'any passat algunes institucions i cases italianes, sense dirigir-se a les institucions judicials previstes en els contractes comercials, començaren unilateralment i arbitràriament els pagaments deguts a les organitzacions econòmiques soviètiques per mercaderies lliurades per aquestes a Itàlia. Així, per exemple, el Ministeri de Marina italià, contràriament al contracte signat amb la «Soiuzerici Export» —organització soviètica per a l'exportació de petroli— no pagà el setembre el mazut que se li lliurà. Malgrat les reclamacions reiterades, el ministre de Marina italià refusà tot pagament. Una de les més grans cases italianes actuà de la mateixa forma. A més, alguns vaixells soviètics foren detinguts en ports italians amb violació de l'acord especial italo-soviètic relatiu a la propietat de l'Estat.

Per això les organitzacions soviètiques que es consideren en dret com a no garantides a Itàlia, han presentat aquesta reclamació a l'Estat.»

DELICIOSAMENT HUMORISTIC

Es treu un sabre davant l'ambaixador i criden la policia...

¡Pero es tractava d'un reaccionari japonés que volia fer un regal al representant britanic!

Toquio, 15. — Al local que ocupa l'Ambaixada britànica en aquesta capital s'ha registrat aquesta tarda un curiós incident.

L'ambaixador anglès ha rebut la visita de l'escriptor japonès Watanabe, conegut per les seves tendències reaccionàries.

Watanabe ha indicat a l'ambaixador la conveniència que Anglaterra modifiqui la seva política envers el Japó, i li ha dit: «Aquesta és la resposta que tinc per al senyor Eden», mentre esgrimia un punyal d'uns 30 centímetres de longitud.

Ha estat cridada immediatament la policia, i poca estona després s'anunciava que tot havia estat un mal entès, «puix que Watanabe —diu l'agència Domei— no ha fet més que ensenyar a l'ambaixador britànic un antic sabre japonès que li volia regalar, en testimoni de gratitud per la sollicitud de què dóna proves a favor de les relacions anglo-japoneses».

Lemery visita Queipo

Gibraltar, 15. — Comuniquen de Sevilla que Queipo rebé ahir el senador francès Lemery, ex-ministre de Justicia, un dels més acèrrims partidaris de Franco a França. Segurament que aquesta visita té per finalitat aclarir fins a quin punt els sentiments manifestament anti-francesos dels grups polítics franquistes i la detenció arbitrària del representant consular francès a Irun poden induir als francesos de dreta a atorgar llur confiança a Franco.

Més detencions del «Csar»

París, 15.—La policia ha detingut un individu, anomenat Leroy, que fol el qui amenaçà de mort Salle, si aquest persistia a voler donar-se de baixa del Csar.

D'altra banda, s'ha practicat un escorcoll al domicili de l'enginyer Roidot, que s'troba en rebellia, i que tenia instal·lat a casa seva un laboratori en el qual s'han trobat diversos tubs i productes químics.

Aquest matí, l'advocat de la Confederació General Patronal ha visitat el jutge que instrueix el sumari per l'afer del Csar, i li ha demanat que la Confederació pugui prendre part a la causa.

La policia ha detingut els individus Vallet i Dallée, acusats de tràfic i tinença d'armes.

Semba que no serà retirada l'Ambaixada de la U.R.S.S. a Romania

Bucarest, 15. — Com se sap, el ministre de la U.R.S.S Ostrovski havia demanat la seva retirada per creure que la seva estada a Bucarest no tenia raó d'ésser donada l'evolució política de Romania.

Als cercles de la legació de la U. R. S. S. es creu a aquest respecte que Ostrovski no ha rebut encara contesta de Moscou i per això els rumors segons els quals havia informat al Govern de la seva sortida són inexactes.

A Lisboa «descobreixen» una organització comunista

Lisboa, 15. — La policia ha declarat que «prosseguien les recerques referents al descobriment d'una organització comunista». Alguns redactors del periòdic «Avante» han estat detinguts. Com es recordarà, la policia havia ocupat recentment a viva força el local d'aquesta organització.

Eden a Londres, via París

París, 15. — Eden passà aquest matí per París. Arribà de Cannes i sortí cap a Londres via Boulogne.

Ratificació del pacte oriental

Ankara, 15. — L'Assemblea nacional ratificà el pacte oriental signat l'agost del 1937 a Teheran entre Turquia i Afganistan, Irak i Iran.

Els vuitanta anys d'André Antoine, renovador del teatre francès

Antoine, el fundador del Teatre Lliure, ha fet vuitanta anys. Tota la França intellectual, especialment la que viu prop de l'escena, ha celebrat la data aquesta.

André Antoine és una figura gegantina al teatre. Fou ell que alliberà l'art teatral de totes les convencions, portant-hi una intensa alenada d'aire, que avui encara es fa sentir, ni que sigui a través de la reacció poètica que al final provocaren les idees d'Antoine.

Del 1887 al 1914 Antoine fou el genial renovador del teatre francès, i per extensió de tot el teatre mundial. D'aleshores ença, ha passat molt de temps. Les generacions de la guerra i de la post-guerra gairebé han oblidat la prodigiosa i dura aventura de l'humil empleat del gas, convertit en el gran iluminador del teatre modern.

Va començar fent de comparsa, portat per la seva enorme passió pel teatre. Amb uns companys seus, uns obrers, fundaren un petit teatre amateur. Hom interpretava el repertori. Antoine un dia es digué: «¿Per què no representem coses inèdites?». Entrà en relació amb els Goncourt, amb Daudet, amb Zola... I fou la riuada.

Els autors més famosos, els poetes més grans, foren teatralment descoberts per ell, en les escenes successives on li calgué traslladar-se. Bergerat, Mendès, Villiers de l'Isle-Adam, Brieux, Porto-Riche, Descaves, Bernstein, Lavedan, Pierre Wolf, Donnay, Veber... I, entre els grans estrangers, Ibsen, Hauptmann, Shakespeare. El desig unànime dels francesos l'instal·là a la direcció de l'Odeon, el segon teatre nacional, que no abandonarà fins al moment de la guerra.

Antoine, al teatre, ho revolucionà tot: les obres, els actors (que sovint anava a cercar entre les escenes de suburbi), la «mise en scène», la il·luminació, la crítica. «La seva passió de la veritat — ha escrit ara Lenormand —, la seva lluita contra les convencions escèniques es troben a la base de tot allò de gran que el teatre ha produït després d'ell.»

Antoine no ha abandonat mai, en el curs de la seva vida, la seva gran passió teatral. Quan no ha estat director, ha intervingut prop dels altres directors perquè estrenessin els autors autènticament nous. Ell presentà i féu estrenar «Topaze», que Pagnol s'havia vist refusat arreu. En els seus temps de director i d'actor Antoine concretà així el seu amor pels joves: «Abans que representar 300 vegades la mateixa obra, prefereixo representar tres vegades deu obres noves, i si pot ésser d'autors desconeguts.»

Els seus 80 anys són, encara, plètorics d'ànims jovenils. Actualment exerceix la crítica dramàtica a «L'Information» i la crítica cinematogràfica a «Le Journal». I s'interessa per a tot allò que és nou, que és atrevit. I, a vegades, diu: «Ah! Si tingués vint anys menys...»

Però és feliç, car als vuitanta anys ha realitzat les esperances de la seva joventut: anar al teatre, cada nit — i, cosa que no havia previst — al cinema...

Manresa, exemple veritable de l'esforç que Catalunya realitza a favor dels refugiats que escaparen a la barbàrie de les tropes de Franco

MANRESA DONA ESTATGE I EMPARA QUATRE MIL REFUGIATS

El «Manchester Guardian» publica la següent crònica del seu corresponsal a Barcelona, la qual posa de manifest l'esperit de sacrifici de Catalunya i el seu fervor per la causa que defensa el poble espanyol. Diu així:

«La ciutat de Manresa, a unes quaranta milles de Barcelona, és un dels millors exemples del tracte que es dóna als refugiats. Aquest cap de partit, de 40.000 habitants, s'ha càrrec d'uns 4.000 refugiats de totes edats i condicions, i proclama amb orgull que encara no ha demanat ni necessitat ajut. La labor que es fa a Manresa és essencialment d'un sol home, Ramon Sanz, el nom del qual mereix figurar en una llista honorífica internacional. Elegit alcalde pels republicans el Elegit alcalde pels republicans el 1931, ha exercit el càrrec ininterrompudament des d'aleshores.

TOTS ELS EDIFICIS RELIGIOSOS JUSTIFIQUEN EL CARACTER DE TEMPLES

El formós edifici gòtic de la Catedral no havia estat tocat per la guerra ni per la revolució, però ha estat secularitzat i convertit en un menjador per als pobres. Quatrecentes persones menjen tots els dies menjars sanosos a les taules que formen files al llarg de la nau. L'alcalde explica que, en rebre per primera vegada l'encarregat de preparar el necessari per a acollir els refugiats, va demanar a totes les cases de la ciutat que li lliuressin un plat i una cullera, un ganivet i una forquilla i una manta. Després de vint-i-quatre hores tenia més de sis mil plats i culleres, i el nombre suficient dels altres utensilis requerits, i que no fou necessari fer cap altra crida.

En sortir de la Catedral, entraven els refugiats a prendre el seu senzill, però nutritiu àpat. El membre catòlic del nostre grup digué que, en la seva opinió, no sh'avia profanat l'edifici, sinó que simplement s'havia canviat de lloc de culte en refectori, però que continuava servint per a una obra cristiana. I tots li diuàrem la raó.

EL CENTRE PROVISIONAL DE REFUGIATS

Després va correspondre visitar el Centre Provisional de Refugiats. Era un antic convent (Manresa en posseeix uns vint-i-cinc) i estava atapeït. Una dona recentment arribada s'avançà vers nosaltres. Els seus fills s'havien refredat durant el viatge per França, des de Bilbao, i necessitava ajuda mèdica. Volia també aigua i sabó per a netejar l'habitació on estaven.

No havíem encara sortit d'allí, que la dona ja organitzava una brigada de teneja amb les altres refugiades que havien vingut amb ella, per a mantenir l'edifici immaculat i el senyor Ramon, en sortir, semblava satisfet, i ens deia que, al seu judici la neteja i la col·laboració eren els millors metges per a mantenir l'ànim dels refugiats.

Després veiérem el dispensari, del qual està encarregada una ex-monja, jove agraciada que vesteix l'uniforme blau de les infermeres. El fons sobre el qual es destacava la seva figura, era tot de rajoles blaves i porcellana blanca netissima. El refugi de vells, també havia estat convent. Està dividit en tres seccions per a matrimonis vells, per a dones i per a homes. El jardí i el menjador eren comuns, i no hi havia res que fes olor a institució. Una parella de vells s'havia conegut i casat allí darrerament. Després foren traslladats solemnement a la secció de casats. Una ràdio transmetia música de jazz, de Londres.

S'acabava de cuinar un bon menjar.

Ens explica pel camí el que es fa amb els refugiats quan arriben. «Els rentem a tots per igual i els facilitem la roba que ens donen per a ells. Després són sotmesos a un reconeixement mèdic. La majoria dels malalts no necessiten més que alimentació i tranquil·litat, però els que necessiten més cura van a l'hospital.

Posseïm també sales especials per a infecciosos. Després classifiquem els sans per famílies i per individus.

Admirem un immens edifici. Una part està reservada per a les famílies senceres que han pogut salvar-se juntes. Parlem amb una dona, rossa com una natural de Suècia, que té tres infants amb el cabell d'estopa. Havia fugit de León, l'any passat, tres dies després de l'aixecament. El seu espòs s'havia quedat enrera per a lluitar i des d'aleshores havia ella caminat sense direcció i sense saber res del seu company. Tenia un saquet de té que ens mostrà. Una preciosa possessió. Era molt bo per a les indigestions dels infants — ens digué —, estava patèticament agraïda a l'amable població de Manresa.

ELS ORES TROBEN EN L'AJUT DEL POBLE EL CALOR DE LA SEVA ANTIGA LLAR

La resta de l'edifici està destinat als infants i nenes orfes. Al front d'aquesta secció es troba una dona de rostre dolç, l'espòs de la qual fou un dels primers oficials que caigueren al camp de batalla lluitant a favor del Govern. Mostra amb orgull, el menjador, a les parets del qual hi ha pintades al fresc, escenes dels contes d'ades, i quadros animats les figures dels quals sobresurt Popeye, menjant espinacs.

Els infants juguen al jardí i la seva granja en miniatura, amb tots els animals domèstics que ells mateixos en tenen cura, proporciona una gran part de la seva alimentació. Un sastre arranja a mida dels infants la roba que regala la gent de Manresa. La carnisseria, disposa d'una refrigeradora, i les seves dependències són de marbre. Els dormitoris dels infants són primorosos, nets i elegants, i són pintats de blau i blanc. Els armaris on cada infant guarda la seva roba i les seves coses són un exemple de pulcritud.

Com Manresa, Catalunya s'ufana i envaneig de contribuir amb tot el seu esforç a mitigar el dolor dels espanyols, que precisament per esers-ho, perderen molts de llurs familiars veieren destruïts llurs santes llars per la barbàrie dels militars traïdors i dels invasors estrangers.

E. R. C.

FEDERACIO DE BARCELONA

Hom convoca tots els delegats i subdelegats de la Federació de Barcelona, a la reunió extraordinària que tindrà lloc avui, diumenge, a que tindrà lloc demà, diumenge, a dos quarts d'onze del matí, al local del Secretariat General, Rambla de Catalunya, 24. pral.

ATENEU REPUBLICA FEDERAL D'ESQUERRA (Planeta, 15 i 17)

Hom convoca tots els militants a les Joventuts d'aquest Ateneu a la reunió general que tindrà lloc avui, diumenge, a les deu del matí, per tractar del següent ordre del dia:

1. Informe del Consell General.
2. Discussió de les Ponències del proper Ple de la Federació.
3. Assumptes general.
4. Adaptació del Comitè a les normes traçades pel Consell de la Federació.

Esperem que per la importància dels assumptes a tractar no mancarà ni un sol dels seus militants.

COMISSIO D'INFORMACIO I AJUT A LA GUERRA

Són pregats tots els Casals i Delegacions del Partit, de trametre, amb la màxima urgència, llistes i relacions de tots els militants que actualment es troben als fronts de guerra.

Esperem dels Consells Directius que, per tal de facilitar l'ajut necessari a tots els combatents, facilitareu i complimentareu aquesta nota amb la urgència que el cas requereix.

Totes les llistes amb plenitud de detalls seran trameses al Secretariat General de la Comissió d'Informació i Ajut a la Guerra.—Rambla de Catalunya, 24 i 26.

Aquesta Comissió prega a tots els Consells de Federacions, Comitès Comarcals, i en general a tots els organismes dirigents del Partit que totes les notes i circulars d'aquesta Comissió siguin ateses amb la màxima urgència ja que així ho reclama la disposició del Consell Permanent.

FOMENT REPUBLICA DE SANTS

Avui, diumenge, a dos quarts de dotze del matí, el regidor del nostre Ajuntament, Antoni Oliva, donarà una conferència el títol de la qual versarà sobre el tema «La Minoria d'Esquerra Republicana i les Finances a l'Ajuntament de Barcelona».

L'acte serà públic i tindrà lloc a l'estatge del Foment Republicà de Sants (carrer de Galileu, 9).

ATENEU OBRER REPUBLICA DEL DISTRICTE V.è (Guàrdia, 14).

Demà, diumenge, es celebrarà reunió general sota el següent ordre del dia:

1. Aprovació de les actes anteriors de les assemblees ordinàries i extraordinàries.
2. Memòria de l'actuació del Consell Directiu durant l'any.
3. Aprovació de l'estat de comptes.
4. Elecció de Consell Directiu per dimissió de l'actual.
5. Assumptes generals.

ATENEU REPUBLICA DE GRACIA

Un gran esdeveniment es prepara en aquest Ateneu per a la funció d'avui, diumenge, a la tarda, amb motiu de l'estrena de l'assaig del drama en dos quadres i un parlament, original de J. Abelló i Bargalló, el titol de la qual és: «L'autor i els personatges».

Aquesta entitat, oberta sempre a tota innovació cultural o teatral, té un gran desig a donar a conèixer aquesta obra que, a més de les seves qualitats literàries, ofereix una nova modalitat teatral, la vàlua de la qual els nostres socis i simpatitzants apreciaran amb justícia.

Completarà el programa la divertida comèdia, adaptació d'Agustí Collado, «Deixa'm la dona Cisquet»

CASAL D'E R. DEL POBLE NOU (Lluil, 218)

El consell directiu del Casal d'Esquerra Republicana del Poble Nou (Lluil, 218), convoca els seus socis a una reunió general ordinària de socis per avui, diumenge, a les deu del matí, de primera convocatòria i de segona a les deu i trenta minuts, sota el següent ordre del dia:

1. Elecció de la mesa de discussió.
2. Lectura i aprovació de l'acta anterior.
3. Aprovació dels Estats de comptes.
4. Elecció parcial reglamentària de Junta.
5. Precs i preguntes.

CASAL D'ESQUERRA ESTAT CATALA DE GRACIA (Plaça Joan Fuster, números 9 i 10)

Hom prega als familiars dels sotis que són al front que vulguin passar per la secretaria d'aquest Casal qualsevol dia, de set a vuit del vespre, per tal d'informar-los d'un assumpte que els interessa.

Catalans!

CATALUNYA

adquiriu-la.

En aquestes hores de dolor i de tragèdia, en aquestes hores de lluita i d'esperança, totes les nostres accions, totes les nostres obres, tots els nostres pensaments han d'ésser inspirats sempre en la consigna del nostre President:

PER CATALUNYA!

Demaneu-la a

la humanitat

tots els centres polítics catalans, llibreries i al Comissariat de Propaganda de la Generalitat de Catalunya.

Preu:: Color bronze i pesseta Color d'argent, 1'25.

CASAL «LA LLAR» D'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA (Montcada, 17, pral.)

Aquesta entitat celebrarà assemblea general ordinària avui, diumenge, dia 16 a les onze del matí de primera convocatòria, i mitja hora més tard de segona, al seu local social, Montcada, 17, pral., sota el següent ordre del dia:

1. Lectura i aprovació de l'acta de la sessió anterior.
2. Lectura i aprovació de l'estat de comptes.
3. Elecció del nou consell directiu.
4. Elecció de les diverses comissions.
5. Assumptes administratius; i
6. Precs i preguntes.

Són pregats tots els socis d'assistir a aquesta assemblea.

COMIAT I SALUTACIO DEL CASAL D'ESQUERRA «CATALUNYA» (abans Centre Català Republicà del Dte. IV), Pau Iglésies, 21

Aquesta entitat, que des del 19 de juliol encà ha vingut distingint-se sempre per llur encertada i valuosa collaboració a l'obra revolucionària, avui, palesant més intensament encara el seu sentir evolucionador i adaptant-se a les necessàries transformacions orgàniques que requereix la guerra que sostenim, clou — no sense cert misticisme enyoradis — l'epopeia gloriosa del «Centre Català Republicà del Dte. IV» i es predisposa a continuar en noves etapes d'èxit, convertint l'estatge social en «Casal d'Esquerra «Catalunya!» que prosseguirà incansablement les seves actives lluites en pro de les llibertats de la nostra Pàtria i pel triomf de la democràcia republicana.

El Consell Directiu d'aquest Casal, vol fer remarcar, però, que aquest canvi de nom — exigit per les circumstàncies — no suposa de cap manera, ni modificació de conducta, ni variació en la forma de pensar, ans el contrari, acatem com sempre la disciplina del Partit d'Esquerra Republicana de Catalunya i fem constar— ferma com sempre— la nostra adhesió absoluta al President de tots els catalans.

Continuarem doncs, les nostres tasques pel camí emprès, acceptant sempre la discussió democràtica, però advertim, que assenyalat que ens sigui un objectiu, l'assolirem, arrasant si és precís, qualsevol obstacle que intentés pertorbar la nostra marxa o estorbés el nostre pas.

Com a republicans que som, lluitarem per la República, democratitzant-la i humanitzant-la més, si és possible, però que ningú no oblidi mai que som catalans i que volem i sabrem, per damunt de tot, defensar Catalunya.

Sota aquest guió s'acomiada el «Centre Català Republicà del Dte. IV» de tots els companys de lluita i és aquest mateix el propòsit que es promet seguir en adreçar la seva cordial salutació a tots els catalans el «Casal d'Esquerra «Catalunya!».

CENTRE D'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA, DE PLA DEL BESOS

Hom convoca els socis a la reunió general que tindrà lloc el dia 23 del corrent mes, a dos quarts d'onze del matí de primera convocatòria i a les onze de segona per tal de procedir a la renovació del Consell Directiu tal com marquen els estatuts. Preguem a tots els socis la puntualitat i la màxima assistència, ensems que es donin per convocats aquells socis que no hagin rebut la convocatòria.

Orotey BRANDY

J. E. R. E. C.

Catalunya lluitadora entusiasta

Guanyar la guerra significa a Catalunya quelcom més que una consigna. Es una realitat espiritual que sent el nostre poble, i que li ha permès des del començament de la lluita, o sigui a partir del 19 de juliol del 1936; la incorporació d'una enorme quantitat d'homes joves als fronts de combat, la creació d'una potent indústria de guerra i atendre els refugiats vinguts de diversos punts de la Península, fugint de la barbàrie del feix estranger.

Però no és pas un desig el cantar els sacrificis i els esforços de Catalunya, amb profit de la causa antifeixista, que ens fa escriure això. Nosaltres demòcrates conscients sabem millor que ningú que fins la victòria final, no convé valorar individualment, si no que tot ha d'ésser admès com ha nascut, realitzat per la gran massa collectiva lluitadora entusiasta que sabrà en el moment oportú donar a conèixer el que s'ha produït i de quina manera s'ha vençut.

No som, doncs, partidaris d'assenyalar fórmules quan sabem positivament que no es necessiten.

El combatent requereix que a les columnes dels diaris es reflecteixi contínuament un esperit de responsabilització, un ambient de producció i per damunt de tot aquell caliu que li donarà la sensació que la reraguarda té els mateixos anhels de guanyar per sempre aquella millora social i nacional que fa del soldat català un exemple impulsiu.

Catalunya en aquesta guerra és el principal nervi. Però també és l'element que més ha sofert les causes propicies del centralisme. I això li dóna potser més força per a lluitar contra futures centralitzacions.

Amb personalitat pròpia, la nostra pàtria és evidentment un baluard inexpugnable contra el feixisme. Negant-li no es fa si no permetre un perill, ja que a casa nostra la llibertat nacional és l'aspiració principal del poble català.

Anar en contra d'aquesta personalitat, és passar-se moralment a les fileres de la facció i de la invasió estrangera.

La joventut catalana avui com sempre té un ideal clar i definit. El nostre poble identificat naturalment amb aquest mateix ideal —Catalunya lliure— lluitarà per tots els mitjans per donar-li l'efectivitat, que ha d'ésser la principal garantia de pau i de prosperitat.

ALSINA-FRANK

* * *

Amb l'herència d'una història que més que militar fou sempre militarista les organitzacions Democràtiques no podien vipre, no cops arem en el seu fons la nova estructuració de l'Exèrcit Popular, i per tant adaptar en les més altes representacions del nou Exèrcit una proporcionalitat de figures moderades amb el nostre taranna polític i per tant autènticament adaptables a totes les existents altituds del comandament tècnic.

Lluitem en aquesta guerra per la dignificació de la Democràcia Occidental i per uns drets i lleis creades en els països Ibèrics per mitjà de l'expressió sobirana de tots els pobles.

Per aquesta raó punyent, inconfundible, tots els organismes de l'Estat com el propi Exèrcit cal que responguin absolutament i sense dilacions i ramificacions influenciades a corrents polítics que situaran novament davant la marxa del país les castes del més fort i del més feble.

L'Exèrcit peninsular, lluita de cara el món amb una garantia que assenta llur interpretació en la llei fonamental del país. Odiem la guerra i l'acceptem solament davant de l'atac i de la invasió.

Un gran Exèrcit forjat de l'espontaneïtat i de la consciència lliure de poble amb finalitat de defensa per a tot el poble.

Per aquesta raó, en aquest Exèrcit, en la gran massa anònima d'aquests forjadors de la victoria viuen i viuran fins en els moments de la mort totes les idees humanes, sense però, la superioritat de classe o de corrents polítics de més o menys realitat.

Els grans partits Demòcrates cal que es prestin a sentir mes de prop llur aportació en l'estructuració de l'Exèrcit del poble.

Tanmateix tant en la vida interior dels quadres militars com en la pròpia vida civil cal reservar-nos en l'ordreespecific, però també cal que tots els sectors democràtics prestin tota la seva més important atenció a assegurar per al país, aquest Exèrcit Popular que amb les seves gestes recents demostra que del més desconcertat i del més circumstancial neix una autèntica força combativa que serà en tot moment la més sòlida garantia de les llibertats peninsulars.

CANASI

VALLFLORIDA

La Joventut de Vallflorida marxa d'acord amb el ritme de la Guerra i del gran moviment de la Joventut Nacionalista.

Per la proporció del nostre poble, resten en els fronts de lluita tot el més actiu de la nostra Joventut, amb tot però, en incorporar-nos a la marxa ascendent de les JEREC, sabem un fet positiu, que esperona la nostra actuació; treballar per les JEREC és treballar de cara Catalunya i per tant fer-nos dignes de tots els nostres companys combatents per la llibertat del nostre poble.

Per a ocupar els Secretariats foren designats els companys Jaume Llavina, secretari general; Manuel Puiggener, secretari de Finances i Mateu Closa Macià, secretari d'Organització Propaganda.

No cal dir que llur treball serà profitós per la causa antifeixstai.

SABADELL

El Secretariat Local, convoca a tots els Consells i Secretariats de Joventuts, a la reunió conjunta amb els companys del Secretariat General Central, que tindrà lloc el proper dimecres, dia 19, a les deu del vespre al local del Circol Republicà Federal.

Es prega la màxima puntualitat en l'assistència donat el desplaçament de la representació del Secretarait General.

Pel Secretariat Local, Joaquim Busquets, Secretari general.

VALLES ORIENTAL

En una crònica de «Las Noticias», el corresponsal de Granollers, fa reviure novament el tòpic de situar a l'altra banda de carrer tots aquells que no pensen com els deu seu «partido».

Seriosament la més petita molèstia, fóra perdre el temps si tractéssim d'establir polèmica. Per aquest cronista del «partido», són reaccionaris i cacics, els catalanistes republicans, els lluitadors de l'obrerisme, els empresonats i perseguits en tots els temps dels règims capitalistes, monàrquics i lliguers, els batalladors d'aquesta comarca. Baix Montseny, Vallflorida, Montornès... tots absolutament per aquest corresponsal psuquista són elements de reacció.

En aquests pobles, la carrera folla de les noves creacions polítiques, de nous radis polítcs sabem de sobres com i de quina manera han organitzat els seus quadres i cèllules de militants. No permetrem —la pròpia leil no permet— incorporar a la vida pública els aprofitadors, ni els aprofitadors i folls d'aquestes oportunitats que es presten a tots els jocs amb facilitats d'una major venda de carnets determinats.

A tots els pobles, a totes les comarques, el qui no estava amb la Repúbilca abans del 19 de juliol, porti l'etiqueta política que porti, avui no pot sentir ni sentirà mai els nostres problemes de reivindicacions socials, per tant és una política folla que cal acabar, els homes d'aquestes contrades som els de sempre i per tant no permetrem intromissions siguin en nom de qui siguin ni la revifalla dels emboscats i dubtosos enquadrats a les organitzacions antifeixistes.

Si depurem les organitzacions, la família autènticament catalana i antifeixista viurà amb més exactitud tots els problemes vitals del nostre poble.

GRAN ASSORTIMENT DE CATIFES NUADES A MA

HOTEL DE VENDES

PELAYO, 8 — TELEFON. 14370

ELS LECTORS DE L'ORGAN DE LA FAMILIA MUSSOLINI NO SABEN ENCARA QUE HA PASSAT A TEROL

El «Manchester Guardian» publica un comentari a la frescura de la premsa italiana, la qual, en les seves informacions de la batalla de Terol, ha superat la seva habitual mendacitat.

«Un dels resultats secundaris de l'èxit del Govern espanyol a Terol —diu—ha estat el de crear un agut embaràs a la premsa italiana.

Als lectors d'«Il Popolo», per exemple», ha hagut de resultar los no poc desconcertant seguir el curs de la batalla en aquest periòdic. «Il Popolo» reconegué francament els èxits inicials del Govern, però assegurà als seus lectors que la ciutat seria aviat «alliberada» de nou per l'avanç dels nacionalistes, i per tal de descriure aquest faust esdeveniment «Il Popolo» trameté al front de Terol no menys que el seu capacitadissim corresponsal especial. Els seus primers despatxos, encara que optimistes, no prometien massa. En les condicions imperants —escrivia el corresponsal— l'avanç no podia menys d'ésser «lent, caute, mesurat». Per conseqüent, fou tant més gran la sorpresa quan el primer de gener aparegué «Il Popolo» amb el titular colossal: «Terol alliberat».

La bona nova, amb tot, venia de Saragossa, i descrivia amb considerable luxe de detalls l'entrada dels rebels a la ciutat i el seu ajut a la guarnició. En la mateixa pàgina apareixia un altre comunicat del corresponsal especial d'«Il Popolo», el qual, sens dubte impedit per la seva situació al lloc dels esdeveniments, no havia pogut assolir informació. (Certament, el seu comunicat era, en tot cas més caut que mai). La discrepància s'explicava, amb tot, en una nota addicional en la qual es deia que el corresponsal havia tramès el seu comunicat abans de l'entrada a Terol i, per conseqüent, no podia descriure en el despatx «la batalla victoriosa en què ell mateix havia pres part i que entrà a la ciutat amb els primers destacaments». Quan es va saber la trista veritat, «Il Popolo» més s'estimà recolzar se exclusivament en els comunicats del seu corresponsal. Al pobre home li tocà posar en pràctica la difícil tasca de donar explicacions del fracàs dels rebels. Es tractava —deia— d'una situació complicada, gairebé paradòxica. El fred era intens. Les darreres notícies seves (unes línies en una pàgina interior del periòdic), deien que «la batalla ha entrat en la seva segona fase».

H. BLANCO BAÑERES, S. A.

Call, 21.—Telèfon 19115

P. Pi i Margall, 67.—Tel. 73129

TROSSOS

FINS EL DIA 30 D'AQUEST MES CONTINUARA

La nostra tradicional venda de TROSSOS DE TAPISSERIES, VELLUTS, DOMASSOS i altres ARTICLES de les diverses Seccions

EXCLUSIVAMENT al

Passeig Pi i Margall, 67

EL TRIBUNAL D'ESPIONATGE I ALTA TRAICIO DICTA DUES PENES DE MORT

El Tribunal d'Espionatge i Alta Traició de Catalunya es reuní abans-d'ahir, per tal de veure i resoldre la causa procedent del Jutjat d'Instrucció de Granollers per robatori a mà armada, comès als pobles de Dos Rius i La Roca, i agressió a la força pública amb armes de foc i bombes de mà. S'ha dictat sentència i s'ha condemnat a la pena de de mort Candi Badal Bonages i Antoni Pons Madrigueras, i la pena de 30 anys d'internament en camps de treball Zacarías Iglesias Paz.

LEGIA DE CALIDAD Preferida por las señoras

CONEJO

Las botellas sin su cápsula y precinto son falsificadas.

Govern d'Euscadi

COMISSIO INTERMUNICIPAL DE NABARRA

Es posa a coneixement de tots els nabarressos, que aquesta Comissió té etablertes les seves oficines al carrer de la Diputació, núm. 172, ent. Les hores d'oficines són de 10 a 12 i de 4 a 6.

GOVERN AUTONOM D'EUSCADI

Nicolàs Ruiz (Guàrdia nocturn de Bilbao), i Joan Redondo (Empleat de l'Ajuntament de San Sebastián), són pregats de passar pel Departament d'Obres Públiques, Pi i Margall, 60, 2n pis, on els sérà lliurada da correspondència dirigida a ells.

FORMIDABLE VENDA DE

TROSSOS

de llana per a vestits i abrics

GRANS OPORTUNITATS

La Fijica

EMPRESA COL·LECTIVITZADA

PORTAFERRISSA, 23

ROBA PER ALS REFUGIATS BASCOS

La Comissió Oficial d'Ajut a Euscadi anex al Comitè d'Ajut Permanent a Madrid i tots els Fronts, fa avienet a tots els Ajuntaments que a continuació es detallen:

Sadurní d'Anoia, Arenys de Mar, Osor, Torre de Fontabella, Senterada, Sarroca de Bellera, Marinyà, Montmany Figaró, Codines del Vallès, Torregrossa, Solsona, Olot, Oix, Ribes de Fresser, Cervera, i Viu de Llevata, que tenen ja preparada la roba per a llurs refugiats.

Per tant, preguem que passin a recollir-la, per les nostres oficines, Avinguda del 14 d'Abril 420, pral., el més aviat possible, per ésser de molta necessitat, l'espai que aquesta ocupa.

Tanmateix recordem a tots els Ajuntaments de Catalunya, que tinguin refugiats, mancats de roba d'abric, que ens trametin una relació detallada de tots, per tal de procedir a enviar roba immediatament.

FITXES-FITXERS

AGUSTI BO

CORTS CATALANES, 596 - TEL. 10266 - BARCELONA

COMENTARIS SETMANALS

Paper i cel·luloide

Calculeu mentalment, si us plau, el paper de diari, el paper de cartells murals, fins els fulls de paper de barba que s'han despès per a fer propaganda antifeixista. Compareulo amb el celluloide que s'ha gastat per a fer la mateixa propaganda per mitjà del film.

Propaganda cinematogràfica del moment dramàtic que viu Espanya no se n'ha vist. ¿Es que no feia falta al nostre poble, tan impressionable, objectiu, sensible, enamorat del moviment i de la forma externa de les coses? ¿Que no té utilitat, potser, la propaganda per mitjà del film?

No és un poble cec, el nostre. Però ara ja és tard. Sols posem l'exemple per tal de deixar sentades dues coses: primer, que tot el relacionat amb el film, tal com rutlla, està d'esquena a la realitat. Segon, per a enfortir el fet lamentable de què nosaltres, des d'avui, demanem uns quants centímetres quadrats de diari, per tal d'insistir, setmanalment, sobre temes generals de la nova cinematografia, quan callin els canons i parlin les intelligències.

* * *

Insistint sobre la propaganda. Hom ha anat cremant pellícules i prou. Que no parlin els autors responsables d'aquells primers documentals de la guerra. L'únic mèrit que tenien era el que uns quants homes —homes, no cineistes— de bona fe, es jugaven la pell a cara o creu, per tal de rodar uns quants metres de film.

X era un home biliós, pretuberculós, amb no sé quines velleitats als ronyons que li feien la vida pessimista. Havíem treballat plegats en el bon temps. Ell era comptable, feia unes sumes molt boniques i prou. Un dia, després del juliol, ens trobàrem. «Què fas ara?» «Hago películas. Soy «cameramen» en el frente de Aragón». «Ja en saps tu, de fer pellícula?» «Allà, eso es lo de menos. La cuestión es saber arriesgar la pelleja».

Era l'escola dels nous operadors, fets a prova de bala. Què s'han fet? On ets, amic X, a quin despatx fas ara quelles sumes tan boniques? On ets, la meva estimada màquina vella, que vingueren a requisar-me a casa, un capvespre, dos homes amb pistola, per a endúr-sela cap el front?

No és prou, jugar-se la vida perquè sí: s'ha de saber justificar aquest joc suïcida amb quelcom ambiciós, que faci vibrar el llenç, que faci bategar el cor. El que sap morir així, és un heroi; l'altre, és un imbecil.

* * *

Ara —ara!— comencem a fer alguna cosa que queda plasmada a la producció nova: els noticiaris d'última hora. La metralladora de les imatges comença a treballar de valent. Els noticiaris de la guerra i la reraguarda, han començat la revolució cinematogràfica. Menys mal. S'ha perdut l'oportunitat de la propaganda, però hom s'ha posat al dia i ha copsat les vibracions de l'hora. Bon símptoma. Això ens fa comprendre tot el que podrà fer-se quan hom comenci a conrear el solc de la pau.

GOTAREDONA

Dr. CASASA

BLENORRAGIA AGUDA I CRONICA

GUARIMENT TOTAL — SIFILIS

PELL LLAGUES DE LES CAMES

Tallers, 29, entresol. D'11 a 1 i de 4 a 5'30. PREUS ECONOMICS

AJUNTAMENT

L'ALCALDE TORNA LA VISITA A UN DIPLOMATIC

L'Alcalde senyor Hilari Salvador ha tornat la visita al senyor Francesc Schlosser Passow, plenipotenciari del Govern dels Països Baixos prop del Govern espanyol a Barcelona.

PER TAL DE DEPURAR ELS CARNETS DE RACIONAMENT

Havent-se procedit per l'Oficina encarregada de la Targeta de Racionament familiar, Via Durruti, 16 i 18, a la reorganització de les seves dependències per tal de portar a efecte una depuració total dels carnets existents en l'actualitat, evitant així possibles anomalies en el racionament, es fa públic que a partir de demà, dilluns, dia 17, les hores d'Oficina seran només al matí de dos quarts de deu a la una.

CAL VENDRE ELS QUEVIURES ALS PREUS TAXATS

El conseller delegat del districte IV senyor Jaume Lluís Roca, fa avinent que tots els articles alimentaris que en virtut d'ésser vernuts a preus abusius dins el seu districte han estat comissats durant la present quinzena, s'han racionat degudament entre les famílies necessitades. Aquestes mercaderies són: ous, avellanes i naps. També s'ha distribuït entre les famílies necessitades la llet que s'ha rebut de la Conselleria d'Assistència Social. Aquesta Conselleria Relegada del districte IV posa a coneixement dels venedors del districte que cal que s'atenguin sempre a vendre els articles alimentosos als preus taxats, car en cas contrari, i en defensa dels interessos del veïnat, està disposada a fer complir inexorablement les disposicions dictades a tal efecte.

ADVERTIMENT ALS DEUTORS D'ARBITRIS MUNICIPALS

L'Ajuntament fixà la data del 10 del corrent mes per al pagament en período voluntari dels rebuts per arbitris municipals especials (la major part d'ells) durant l'any 1936. Com que ja ha transcorregut l'esmentada data, i encara són molts els contribuents que no han manifestat llur voluntat de pagar aquests rebuts sense recàrrec, el conseller regidor de Finances fixa, com a darrer termini, el 31 del corrent mes, amb l'advertiment que després de la nova data fixada els rebuts que no hagin estat retirats de les Oficines del Passeig Pujades, núm. 1, seran lliurats al Recaptador en período no voluntari, perquè procedeixi a llur cobrament per via d'apremi.

PER ALS EXERCITS DEL CENTRE I DEL SUD

Relació de les noves quantitats rebudes per la Comissió Popular d'Ajunt als Exèrcits del Centre i del Sud, a l'Oficina de la Casa de la Ciutat. Suma anterior: 102.920'39 pessetes. Centre d'Instrucció número 12 Hospitalet, per mediació del seu cap, 320'50; J. T. G. B., 25; Ajuntament de Prats de Llussanès, 367; Direcció i personal del Laboratori Fer (Jaume Piquet, 31), 593'50; Cafè Bar «Nou Món», 400; Obrers de l'Escocesa (Pere IV, 345), 128'50; Ramon Larrañaga, 50; Antoni Labadia, 25; Gustau Piquer (Carme, 40), 100; Ajuntament d'Ulldemolins, 1.351; Ajuntament de Navàs, 1.300; Ajuntament de El Cogul, 1.144'05; Ajuntament de El Poal, 1.575'50; Ajuntament de Vandellós, 100; Ajuntament de Vilella Alta, 75; Total fins a la data: 111.075'44 pessetes.

DONATIUS DE ROBA

Relació dels donatius en roba que ha fet l'Ajuntament de Rubí amb destinació als combatents del Centre i del Sud: un impermeable, dues mantes, una caçadora, roba per a confeccionar cinc caçadores, dos sueters, tretze passamuntanyes, un capot, un abric, tres jocs de roba interior, 25 parells de mitjons, dues faixes, un joc de bandes, quatre jerseis, un coll pràctic, un joc de guants i uns pantalons.

ACORDS PRESOS PEL COMITE MUNICIPAL

Donar el nom de Josep Comas i Solà a un dels Parcs que l'Ajuntament posseeix al Tibidabo, i també situar un bust del gran astrònom al Parc de la Ciutadella.

Jubilacions, abonament de pensions i reconeixement de temps de servei, relatius a diversos empleats municipals.

Procedir a l'arranjament provisional de la calçada del carrer dels Vergós, entre la Via Augusta i el carrer de les Escoles Pies.

Acabar les obres de construcció d'unes naus destinades a tallers a la Caserna Central del Servei d'Extinció d'Incendis i de Salvaments.

Aprovar el veredicte del Tribunal en el concurs-oposició per a proveir amb caràcter interí, set places de mestre de l'Escola Municipal de Deficients.

Inclusions i altes al Padró d'Habitants.

Aprovar comptes referents a subministrament de serveis públics.

LA VIDA A LA CIUTAT

FESTIVALS, DONATIUS I RECAPTES

9.500 peces de roba per a la Divisió 11. — El Comitè d'Ajut Permanent a Madrid i tots els Fronts, acaba de fer lliurament als heroics soldats que comanda el tinent coronel Lister, de 2.300 sueters, 1.500 parells de guants, 750 camises i 5.000 tovalloles.

Això és la continuació de l'obra d'ajut que Catalunya realitza. Robes d'abric per a aquells homes que amb tant de coratge lluiten al sector de Llevant i que amb llur sacrifici i esperit combatiu collaboren amb l'esclatant victòria amb la qual Terol quedà incorporat als pobles lliures de la República.

Aquesta obra d'ajut als combatents continua. Són moltes les dones que a Catalunya collaboren amb el Comitè d'Ajut Permanent a Madrid i tots els Fronts, per tal d'alliberar els nostres soldats del fred que pateixen, però les necessitats a cobrir són moltes i cal alleugir-les amb rapidesa. Per això demanem a totes les fàbriques, tallers, grups femenins de sindicats i de partits, que collaborin amb nosaltres, que intensifiquin llur tasca i aquells que vulguin ajudar-nos en el treball que realitzem que vinguin a nosaltres i els donarem tot allò necessari per a confeccionar robes d'abric per tal de cobrir les moltes demandes que continuament rebem de les forces en lluita contínua contra els traïdors i mercenaris invasors.

Poble de Catalunya, fèu la vostra aportació a aquesta obra.

Dones de Catalunya, aprofiteu el vostre treball en auxili dels que pateixen fred.

El Comitè d'Ajut Permanent a Madrid i tots els Fronts us espera a l'Avinguda 14 d'Abril, 420, pral.

A tots els Ajuntaments de Catalunya. — Aquesta Comissió d'Ajut Queviures Madrid, a la qual l'alcalde de Barcelona presta la seva collaboració, s'adreça a tots els Ajuntaments de Catalunya, per tal que cooperin a la recollida de queviures de qualsevol mena, en gran o petita quantitat i ho comuniquin a aquestes oficines, Rda. Universitat, 35, pral. Telèfon 21.391 o bé al Passeig de la Bonanova, 49. Tel. 75240, per a passar a recollir-los amb els nostres camions legalment autoritzats per a tal finalitat. Aquests donatius molt apreciats seran lliurats amb la major rapidesa a l'Ajuntament de la soferta i immortal capital d'Espanya.

Teatre del Bosc (Gràcia). — Avui, a les deu del matí, gran festival teatral patrocinat pel Socors Roig de Catalunya (Secció del S. R .I.) del Districte VIIIè a benefici de la Setmana de l'Infant i Robes d'abric per al nostre Exèrcit Popular.

Programa. — Primer: La popular sarsuela en un acte: «Los Claveles», representada pel Quadre Escènic de la «Suiza Reñé, E. C.». Segon: L'aplaudida sarsuela en un acte: «La Marcha de Càdiz», presentada en escena pel personal simpatitzant de la Clínica Miaja, de la qual és director Antoni Ciprés, el qual té l'honor d'invitar tots els nens i nenes de les Guarderies, com a estímul en la Setmana de l'Infant. Tercer: Exhibició de la nena Roseta Moreno la qual cantarà allò més graciós i aplaudit del seu repertori. Quart: La nena Maruja Fernàndez delectarà el públic amb les seves escollides cançons. Cinquè: Com a fi de festa, el nostre volgut i aplaudit ràpsoda mexicà Manolito demostrarà les seves notables habilitats.

Preu únic del seient, una pesseta. Els seients seran venuts a la taquilla del Teatre Bosc i en tots els Comitès del S. R. C. (Secció del Socors Roig Internacional), Delegacions i Grups de tots els districtes.

Rètols per a aparadors

DIBUIXOS AEROGRAF

Casa Grau

PINTURA

Mercaders, 36 - Tel. 25645

CONVOCATORIES

Socors Roig de Catalunya (Secció del S. R. I). — Hom convoca tots els Grups de la Secció IV a l'Assemblea General que tindrà lloc el pro — General que tindrà lloc avui, diumenge, a les deu del matí, a l'estatge de la Secció, Pau Iglèsies, 21.

CAMISERIES

DEULOFEU

Plaça de la República, 5

Call, 30 - Telèfon 19873

Rambla de les Flors, 4

Telèfon 19657

BARCELONA

PRESENTEN ACTUALMENT LES MES SELECTES NOVETATS EN

CAMISES,
PIJAMES,
CORBATES,
MITJONS,
CINTURONS etc.

Especialitat en la mida

Preus limitats

LA MÚSICA

Propòsits de Festa Major al Gran Teatre del Liceu. — Palau de Belles Arts: Emili Vendrell i l'Orquestra Municipal d'Instruments de Vent. — Palau de la Música Catalana: Les audicions de l'Orquestra Simfònica Catalana

D'un temps ençà ens arriben els rumors més arbitraris respecte a una possible temporada lírica al nostre Gran Teatre Liceu, propietat de la Generalitat i Teatre Nacional de Catalunya. No som dels que fem cas de les coses inversemblants recollides al carrer i menys quan aquestes són atribuides a sectors oficials als quals hom els adjudica el do de la lògica. La cosa, però, va cremant i ja pren un caire un xic alarmant car, tant pels projectes, com per les actuals circumstàncies, no és aconsellable una actuació operística de valors precaris que en evident desprestigi de les tradicions artístiques del nostre Gran Teatre i de la categoria musical de la nostra ciutat, no pot avalar cap organisme oficial, ja sigui de València o bé de Catalunya, posant-se al nivell de qualsevol empresari desaprensiu i sense cap responsabilitat.

No ha de veure's plou clar el futur «negoci», quan es porten llurs treballs tan «soto-voce» i amb un secret del tot impenetrable. Només aquella indiscreció que alguns elements interessats no poden evitar, permet de tant en tant perfilar un xic allò que hom prepara a base d'«òpera mussoliniana» potser més adient a un envelat de poble en Festa Major que al Gran Teatre de la Rambla. No hi ha per ací, ni elements de solvència artística que facin possible una cosa digne, ni l'oportunitat és suficientment recomanable per a exposar-se a un fracàs com el que suposa l'absència del públic no identificat amb aquesta mena d'espectacles de setena classe, que comporten a més una disbauxa econòmica indubtablement agreujada per la possibilitat d'unes suspensions forçades per les alarmes consecutives que poden produir-se i que per llur durada no permetran acabar unes representacions que porten una certa llargada.

Cal, doncs, tenir en compte les despeses quantioses que representen cada actuació al nostre Gran Teatre, fent les coses pitjor del que voldríem suposar i si tenim present que cap profit artístic ni econòmic no es pot esperar de la futura atzagaiada que bé anunciant-se a mitja veu i amb aire vergonyant, no és aventurat suposar també que el conseller de Cultura de la Generalitat de Catalunya imposarà la seva autoritat per tal d'aturar qualsevol atemptat artístic que vulgui intentar-se dins el recinte gloriós de la nostra primera escena, Seu tradicional de les grans manifestacions musicals de la nostra terra, de transcendència artística reconeguda a les esferes primeríssimes de la música internacional.

* * *

Han tingut lloc els dos darrers concerts simfònics populars de la nostra Orquestra Municipal d'Instruments de Vent, i amb aquest motiu es dóna el cas ja tradicional de no haver-hi prou Palau de Belles Arts per a l'auditori nombrosíssim que hi concorre. Cal agrair al conseller de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona, les disposicions que a raó de la nostra queixa, ha donat per tal d'arranjar i posar en les degudes condicions, la gran Sala de les nostres tradicionals manifestacions d'Art.

En la primera de les manifestacions artístiques que ressenyem, el nostre eximi tenor Emili Veldrell, cooperà a la magnífica tasca de la nostra Orquestra Municipal interpretant amb el seu peculiar encert «Adelaida», de Beethoven (primera audició per la nostra Corporació Municipal); «El primer desengany» i «El rei dels Verns», de Schubert; «Cançó de viatge», de Mendelssohn, que la nostra Orquestra executà també per primera vegada i «L'Emigrant», de Vives i «Es juny!», de J. Lamote de Grignon, al qual es deuen també les perfectíssimes transcripcions dels anteriors «lieders» interpretats per Emili Vendrell. Aquest popularíssim artista assolí un triomf ressonant en la seva actuació a Belles Arts del qual participà justíssimament l'insigne mestre Lamote de Grignon i tot el professorat de la «Banda» per l'execució magistral. Bé que aquesta amplià el seu èxit amb l'audició de la immortal «Simfonia inacabada», de Schubert; «Ruy Blas», obertura, de Mendelssohn i «Remors de la selva», de Wagner, que culminà amb una torrentada d'aplaudiments entusiastes.

En el darrer concert la «Banda» Municipal i el seu illustre director, intensificaren els seus èxits incontestables amb una acabadíssima interpretació de la «Simfonia fantàstica», de Berlioz; «Preludi de Parsifal», de Wagner; la primera suite de «Cydalise et le Chèvre-Pied», de Pierné i amb la primera audició d'«Empúries», esplèndida sardana lliure deguda al nostre eminent violinista i excellent compositor Eduard Toldrà.

En totes aquestes obres, el mestre Lamote de Grignon i els professors de la seva Orquestra foren calorosament aplaudits, i també participà del justíssim èxit el mestre Toldrà, autor de la sardana estrenada.

* * *

Així mateix han tingut lloc en les dates assenyalades, els darrers concerts de l'Orquestra Simfònica Catalana, un dels quals a homenatge als periodistes madrilenys. Fou dirigit pel mestre Josep Fontbernat interpretant la «Serenata en Sol», de Mozart i la «Simfonia heroica», de Beethoven. En aquest acte hi collaboraren amb especial encert l'eminent dansarí Joan Magrinyà i l'aplaudit pianista Leopold Cardona, que es feren aplaudir amb convençut entusiasme en la seva difícil tasca.

En una altra audició que dirigí acuradament el mestre Francesc Palos, oírem la «Simfonia núm. 4», de Mendelssohn; «Leonora», obertura núm. 3, de Beethoven; «La gran Pasqua russa», de Rimsky-Korsakoff i «Preludi i mort», del «Tristany Isolda», de Wagner, i també es dedicà un lloc destacat a la música hispana, representada per obres de simfonisme tan dubtós com l'intermedi de «La boda de Luis Alonso», de Giménez i un «Tema amb variacions», de Vives, ambdues obres que haurien trobat un millor substitut en altres produccions que acrediten l'escola espanyola en forma força més destacada i seriosa donant lloc al fet que aquestes obres suara executades fossin reservades per a aquells llocs per als foren escrites pels seus autors, on el seu paper resulta sempre un bon xic més brillant.

El mestre Palos aconduí l'Orquestra amb la major justesa i brillantor i fou aplaudidíssim pel nombrós auditori que omplenava la Sala i cridat junt amb el professorat de l'orquestra nombroses vegades a l'estrada.

CAMIL OLIVERAS

FRONTO NOVETATS
Avui tarda a les quatre
A PALA
ROBERTO - VILLARO
contra
RUBIO - JAUREGUI
Nit a un quart d'onze
A PALA
GALLARTA III - PEREA
contra
QUINTANA IV - PUJANA
Demà dilluns tarda a les quatre
A PALA
MUÑOZ - VILLARO
contra
ROBERTO - URQUIDI
Detalls per cartells

FRONTO TXIKI ALAI
Avui tarda a les quatre
LUMI - LOLILLA
contra
CARMENCHU - AURORA
Nit a les deu
ALEGRIA - VASQUITA
contra
SAGRARIO - TONI
Detalls per cartells

CASAL CATALÀ DE L'ESQUERRA DE L'EIXAMPLA (E. C.)
ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA
(Corts Catalanes, 463)
Festival pel QUADRE INFANTIL pro Ajut del combatent
SENSE EMPAR i EL MESTRE DE MINYONS
Inauguració de l'exposició de nines confeccionades per les nenes del Casal, a profit de l'Ajut al Combatent
Avui, a dos quarts de cinc de la tarda

TEATRE CATALÀ DE LA COMEDIA
Avui, a dos quarts de cinc de la tarda, i nit, a les deu:
SENY I AMOR
AMO I SENYOR
per Maria Vila i Pius Daví Aviat
Víctor Daura
per Enric Borràs

Shang-hai
Rambla de Catalunya
Cada dia, ACADEMIA DE BALL de 6 a 9 i d'11 a 1
ORQUESTRES HAVANOLA-JAZZ I EMPORIUM
Acurat servei al taulell
BARMAN PERET

Acadèmia AQUARIUM
Petritxol, 12, baixos
BALLS TOTS ELS DIES DES DE LES 6 DE LA TARDA

Porteu una bena als ulls...

El cinema vist sota tres aspectes importants: 1. CULTURAL. - 2. ECONOMIC. - 3. SOCIAL

El cinema, en el seu aspecte cultural, té una gran obra a fer més, moltíssim més important que la que porta realitzada. Comencem per veure que les produccions cinematogràfiques han emprès d'un temps ençà la filmació de fets històrics, que il·luminen en molta part, trossos obscurs per a la mitjania de la gent. Veiem també com per mitjà d'aquesta arma formidable que se'n diu cinema, hi ha una infinitat de persones que, a l'anunci d'un film cultural —encara que sigui científic i, naturalment, propens a deixar en el seu contingut moltes llacunes en la ment d'una bona part dels individus— s'hi han interessat de seguida i han palesat llur entusiasme més efectiu concorreguent-hi i aplaudint i admirant els homes que d'aquesta manera tan prodigiosa van portant la massa dels públics vers camins de cultura.

En aquest aspecte no cal dir que les cases editores fan una obra digna d'elogi. També la fan amb aquelles pellícules que, tot i no tenir veritablement un caire cultural, posseixen metres de celluloide saturats d'ambient cultural humanístic, que és amb una de les parts o temes en què el cinema té més tendència a anar, resultat del voluptuós romanticisme d'un tant per cent del públic que ho exigeix, perquè així es diverteix i somnia en les imatges que el cinema li brinda durant la sessió. I diem que també és digna d'elogi, perquè comprenem les necessitats d'esplai que tot individu necessita i que desitja aconseguir, després del treball esgotador que durant el dia ha de menar per a poder menjar i, a canvi d'això, reportar un fruit a la col·lectivitat. Com que les cases editores de films des del primer moment de les seves activitats han pensat així, com els autors de teatre, els novel·listes, etc... a fer obres que diverteixin d'una manera quasi exclusiva, no diem res de nou.

No obstant, però, hem de remarcar la segona part d'aquest tema que ens ocupa, que potser és la més important i la que porta més drames: l'econòmica. Tots sabem que l'economia és la base primordial per al sosteniment i equilibri dels factors socials; que en ella hi trobem emplaçades totes les fitxes estadístiques que ens assenyalen que tenim tanta quantitat d'això o d'allò, sense oblidar la seva qualitat, que influeix en el preu; i que, per tant, podem realitzar uns pressupostos x, o que les nostres possibilitats arriben fins a tant. Bé. Sí sabem això per endavant, comprendrem fàcilment que en estudiar de fer la filmació d'un determinat tema o d'un fet qualsevol, es vagi primer a mirar les possibilitats econòmiques que, després d'acabada, ha de subvenir la pellícula en llençar-se al mercat. Si es creu que no tindrà èxit, es deixa córrer moltes vegades, ja que alguna productora més s'estima fer-ne poques, però que quan en faci una rendeixi bé i amb munts de bitllets, perquè hem de tenir en compte que la fabricació d'una pellícula costa moltes mils pessetes. Una mostra senzilla és que hi ha alguns directors d'escena que han arribat a cobrar a prop de 100.000 dolars per pellícula. Que un bon operador guanya vuit mil o deu mil pessetes la setmana. Que els artistes interpretadors dels rols principals guanyen unes quantitats envejables. I, també, que el personal tècnic i secundari s'eleva a uns quants centenars. Això sense tenir en compte la part de construcció de material adequat, decorats —algunes vegades trasllat de la filmació a centenars de quilòmetres dels estudis; en un riu, en unes muntanyes o en llocs selvàtics—, que puja milers i milers de pessetes.

Veiem, doncs, que forçosament poder fer pellícules és competència dels grans capitals. Un petit o petits capitalistes si se sostenen és pels grans trusts a què els homes de negoci ens tenen acostumats. Ja hi ha alguna casa d'importància que ha tancat les portes en girar un la cara, però cada dia veiem que unes quantes editores de renom van adquirint més solidesa i robustesa. Constatem com la part econòmica fa posar més atenció als homes que regenten els interessos cinemàtics. I això ens fa passar a la tercera part del nostre article o sia: el film social.

Cada dia es fan més films de caire social. A què és degut? Al desenrotllament progressiu de la Humanitat. Un es pregunta: ja és estrany que el capitalisme faci films socials, on la miserable vida en què molta gent es veu sotmesa per culpa d'aquell; on la tragèdia d'un home perseguit injustament es veu desenrotllada fins el més íntim; on la sagacitat i la monstruositat d'homes funestos té una clara i neta representació; i, encara, on es veu l'explotació a que són aconduïts gent d'Àfrica i de l'Orient; i es treu de relleu els martiris d'alguns presidis situats en illes completament apartades del món civilitzat... on, en contra de tot això exposat, es veuen els clams de les víctimes i llurs desigs de venjança i alliberació?

Però això té una explicació. Els capitalistes del cinema han vist una perspectiva econòmica molt important fent films socials. A ells ¡què els importa que ho vegi tot el món! El que interessa són pessetes. Què hi fa que la gent obri els ulls si ells guanyen força diners i poden enriquir-se, satisfent d'aquesta manera tots els seus capricis! Ells ja veuen que tothom s'espavila i que les vagues demanant augment de salaris puja cada dia llur cens estadístic, però no en fan cas. Van tirant. Veuen que s'enriqueixen... Bé, ja és una manera de viure feliç.

Ah! però nosaltres ens permetem dir-los una cosa; ja sabem que vosaltres fareu films i més films de caire social per a continuar vivint d'una manera principesca, perquè el mercat us ho imposa i la qüestió econòmica us fa anar de cap, però també nosaltres us diem una cosa molt senzilla: gràcies. Sí, gràcies, perquè vosaltres treballeu i feu propaganda per tal que les injustícies s'acabin o s'hi posi remei; lluiteu contra vosaltres mateixos o contra els vostres consemblants, ensems que enriquiu i obriu de mica en mica l'ànima dels homes de cor en fer films que per a vosaltres solament tenen una qüestió important: quants munts de bitllets s'han guanyat?

Res més. Porteu una bena als ulls i... en bé de la Humanitat que té fe absoluta d'avançar pel camí de la Vida, seguiu-la portant. Ja us caurà un dia o altre.

JOAQUIM TORRES

(Exclusiu per a «LA HUMANITAT»)

EL REPARTIMENT DE TABAC

Originat per una nota apareguda ahir al nostre diari hem rebut de la Federació d'Expenedors de Tabac i Timbre, una atenta lletra de la qual ens plau extreure els següents paràgrafs:

«Us manifestem que les normes establertes, són amb caràcter transitori, fins que per la Direcció de la Renda de Tabacs no sigui implantada la targeta de racionament.

Nosaltres hem volgut evitar el mal major, i evitar en el possible el que fins ara passava: que els uns adquiríem tabac diverses vegades i els altres cap.

Estem completament d'acord que sigui implantada la targeta de racionament, i per tal cosa us preguem que volgueu insistir sobre el cas, des de les columnes del diari de la vostra digna direcció, la qual cosa us agraïrem.

Ja sabeu que podeu comptar sempre amb la nostra col·laboració i restem sempre vostres i de la causa.»

Ens sentim satisfets de l'expressió d'aquests bons desigs, dels quals no hem dubtat mai, i ens plau fer constar l'anhel de la Federació de cooperar a l'interès públic, tot desitjant que el problema tingui aviat una resolució definitiva.

La manca de temps no ens permet de traduir les notes en català. Per aquest motiu no podrem publicar cap nota que vingui en altre idioma que el català

Deliciós amb el café

CONYAC SOREL
DE PUR VI VELL - Fundada el 1875

TEATRE

DINS I FORA DE L'ESCENARI

UN CRITIC A LA RECERCA DEL TEATRE DE LA REVOLUCIO

Des del 19 de juliol ençà que el crític no havia anat al teatre. Alienes voluntats s'oposaven a l'exercici de la seva professió. A l'exercici digne i lliure, sense mediatitzacions ni coaccions de cap mena. El crític, home sincer, equànime, s'allunyà del teatre. Allà en el seu exili, però, el crític sofria l'amarga pena de l'enyorament, el desfici, l'emmalaltia la més negra inquietud el corsecava i ràpidament s'aflaquia per manca d'aliments. D'aliments espirituals, incorporis, immaterials i, per tant, aliments no mastegables. «Què deuen fer als teatres?», el pobre crític es preguntava. «Han renovat l'escena?» Han emprat nous ediments? Es ja un fet el teatre de la Revolució?»

I el dissortat crític, víctima propiciatòria de la seva afinada sensibilitat freturosa d'un nou art fill excels de la Revolució, retorna del seu exili per tal d'assaborir totes les, per a ell inèdites, belleses del teatre que algú, segurament, havia revolucionat. Revolucionat sense fer gaire soroll.

Mes endebades —ai, las!— anà el bona fe del crític a un i altre teatre cercant on se'n forjava un de nou! Al Teatre tot seguia igual que abans. Ni se n'havia forjat un de nou ni se'n brunyia cap de vell. S'havia bastit un nou ordre de coses, s'havia creat una nova economia i ningú no havia pensat a renovar el Teatre. Arreu seguia representant-se l'antic teatre burgès.

I és que els Tairoff, Meyerhold i Stanislawsky de la nostra revolució teatral o són al front o encara han de néixer.

DEIXEU LA «CARRETERA», AMICS...

Bo i esperant, però, els creadors del Teatre de la Revolució —i per tal que en l'espera no ens creixi la barba — intentem, almenys, fer el teatre artístic, el teatre anomenat d'avantguarda encara que sigui a la reraguarda on el fem. Renovem l'escena —catalana i espanyola— forjant una norma teatral que assenyali un nou camí a seguir. Foragitem del teatre en convencional i rutinari anacronisme. Deixem la ruta ja en escreix fressada per tantes i tantes generacions passades i fem via a un camí més ampli i meny limitat. A la inversa de la popular dita, «deixem la carretera per a agafar al drecera». I renovem també l'escenografia, sense, però arribar a la seva simplicitat per tal de no retornar a les primitives expressions escèniques.

I NO EU OBRES DE CFIR- I NO FEU OBRES DE CIR-

No aprofiteu l'oportunitat del tràgic moment que vivim. No retorneu al melodrama, al melodrama conceptuós i declamatori d'antany. No creieu pas que fent sortir un capellà feixista a l'escena —posem per cas — ja és motiu perquè la vostra obra sigui qualificada de moderna i revolucionària. Si no trobeu noves idees per a exposar, feu almenys, obres senzillament humanes, sense retoricismes ni abrandats parlaments. Feu que els personatges parlin tal com en la vida es parla, sense sonors verbalismes i procureu, sobretot, que no hi hagin gaires desgràcies a escena.

Us ho aconsella el bon sentit artístic i un amic que no us desitja cap mal. Ho podeu ben creure.

LA CREU ROJA
ESPERA EL TEU
DONATIU
LLIURAL
A
LLURIA. 95. ó
FIVALLER. 2 ENTL.

HABILITACIO DEL MAGISTERI

Hom fa avinent a tots els mestres procedents de zona ocupada pels facciosos, percebin o no els havers per la nòmina de Barcelona que fins el dia 20 poden trametre a l'Habilitació, Passeig de Pi i Margall, 39, pral., document per triplicat que acrediti l'evacuació obligada del lloc de la residència oficial, per tal d'incloure'l en la nòmina de subsidis.

Hom recorda també a tots aquells que no hagin fet efectius els havers de novembre i desembre el perjudici que poden tenir si no fan el cobrament amb urgència. Tots aquells que encara no hagin cobrat en els dies fixats, caldrà que ho facin ràpidament i es dirigeixin a l'Estabilització, Pi Margall, 39., pral., personalment o bé amb rebut, indicant la forma i lloc on volen que siguin tramesos llurs havers.

LA NOVA JUNTA DEL COL·LEGI DE PROCURADORS

La nova junta directiva del Col·legi de Procuradors de Barcelona ha estat constituïda de la següent forma:

Degà, Josep Folch Roig; Vice-degà, Josep Fernàndez Rodríguez; Vocal nat, Francesc Carot España; Vocals, Joan Piñol Jardí, Josep J. Auzizu Borrell, Pere Vidal Brunet; Censor, Manuel Nadal Cruart; Tresorer, Josep Maria Espielta Casas; Secretari, Josep Peris Benaigues; Vice-secretari, Càndid Vidal de Llobatera; Arxiver Joan A. Simon de Guillemna.

LES LLETRES

LES DECAPITACIONS, Pere Quart - Edicions de «La Rosa dels Vents», Volum 38 - Barcelona 1937

La carrera de Joan Oliver —o Pere Quart— que se'ns va revelant com a humorista integral, començava a exterioritzar-se l'any 1934, amb el llibre de poesia «Les Decapitacions», que ara tenim davant en segona edició. L'autor, una mena d'anacoreta que sap el dimoni on jeu, hi sorprengué el públic amb la seva visió excèntrica, un estil a estones esmaltat d'una gràcia en el frasejar tirant a arcaica, un pic de medieval i una inclinació a la facècia i la gosadia amb què a voltes sembla complaure's —o és que li ve natural— a sorprendre el públic. En alguna peça, com la de l'«Escapçat de can Medir», ja apuntava aquell popularisme assolellat, en el qual l'autor —entre l'últim crit que ve de París i el nostre bosc eixut on la llebre afina l'orella— potser trobaria una de les vetes del millor metall de claredat i simplicitat que porta dins seu.

Aquesta claredat, una més sòbria precisió del burí i un major cenyiment en la visió ja desilliurada del caos de les sensacions en llibertat que preponderava a «Les Decapitacions», assenyala la seva interessant evolució en un segon volum de poesia, el «Bestiari», que obtingué el premi Folguera de l'any 1936.

Oliver, humorista integral al bo de la formació, segons jo el veig, sembla que es senti successivament atret per l'instint vital de la creació, vers els diversos gèneres en què és susceptible d'emmotllar-se aquest seu temperament. Conte, vodevil, epígrama, farsa dramàtica... Això que en els començaments era imaginació i sensació, ara és reforça de voluntat psicològica, i ja cridàrem l'atenció, en sortir la seva farsa dramàtica: «Allò que tal vegada s'esdevingué», sobre el personatge d'Adam, caràcter treballat amb penetració, i el d'aquell Angel Guardià bonatxàs, perquè véiem una nova personalitat dramàtica crítica mereixedora d'atenció.

L'humorista és, de vegades, un sentimental que es defensa, i humorisme tant podria significar propensió a veure el caire còmic de la vida, en espectador, com emotivitat fàcil. En «Contraban», aplec de contes i de peces de teatre breus, hi ha un capítol de novella: «La pulmonia», càlid de vida, amb indicis de tendresa inefable.

Es aquest caràcter d'humorista integral que està madurant entre nosaltres, el que tinc el goig d'apuntar en aquestes línies, dins els termes de brevetat que m'hi són permesos.

Josep LLEONART

ELEMENTS D'HISTORIA, Miquel Carreras Costajussà, de Sabadell - Edicions de la Comissió de Cultura

Coneixem de temps Miquel Carreras i sabem fins quin punt estima Sabadell i l'amor que sent per la seva professió. La tasca d'arxiver, diríeu que ha estat creada a posta per a homes que, com Carreras, estimen els vells documents com si es tractés de coses vives i els dediquen, sense regateig ni impaciències, tot allò que cal esmerçar-hi per a descobrir les joies que molt sovint contenen. Sabíem ja d'anys que Miquel Carreras havia escrit un volum d'«Història de Sabadell» i que l'Ajuntament havia pres l'acord de regraciar-li la generosa donació dels drets de propietat. Avui el llibre ja és un fet. Un magnífic volum, de 400 pàgines, prologat per Joan Ballarés —un altre sabadellenc de raça —i pulcrament imprès als tallers de Joan Sallent.

Carreras es remunta a la prehistòria, època incerta que dificulta la investigació i passa tot seguit a l'Edat antiga. Remarca innombrables esdeveniments relatius a l'antiga Arraona, probable nom ibèric de Sabadell. Segueix una minuciosa i detallada recensió de la vida i el creixement de la ciutat, a través de l'Edat mitjana i moderna, per a arribar a la contemporània, on en quatre capítols, extensos i atapeïts de dades fidedignes, trobem una vibrant descripció del ritme de la capital vallesenca durant els períodes agitats i tumultuosos dels «pronunciaments», guerres civils, revolucions i bullangues registrades durant tot el segle dinovè.

Ultra els episodis de marcat regust històric, estretament lligats amb la història general de Catalunya, Miquel Carreras ha tingut una cura especialíssima a estudiar a fons tot el que afecta l'evolució i procés de les indústries, professions, activitats, arts i oficis que han prosperat i deixat rastre a Sabadell, així com de les modalitats i característiques de les corporacions, centres i col·lectivitats de tota mena. Pel que afecta al passat de tots els edificis públics, nom de carrers, reformes urbanes i, en general, allò que dintre el marc estrictament urbà, revesteix interès per al lector, l'historiador ha tingut l'encert d'encloure-ho en el fil de la seva història, sense que en cap moment pesin ni semblin sobrers. Aquest aspecte de l'obra global és un dels que més agraïran els sabadellencs, els quals, com sap tothom, senten un fervor extraordinari per la ciutat que els estatja.

Felicitem cordialment Miquel Carreras per la seva meritíssima realització històrica i així mateix l'Ajuntament de Sabadell per haver donat a l'edició del volum tota la dignitat que mereixia. — F.

EL CAS DEL CENTRE INSTRUCTIU I RECREATIU DE BALSARENY

Un dels casos més curiosos i paradoxals és el del Centre Instructiu i Recreatiu de Balsareny.

Anem a exposar-lo ací pequè creiem necessari que les autoritats se n'assabentin per tal de posar-hi el remei més convenient.

Unes desenes d'anys abans del 19 de juliol del 1936, uns quants homes, adherits al moviment cultural del seu temps, crearen a Balsareny un ateneu amb la seva corresponent massa coral, la seva agrupació dramàtica i una escola de nenes.

Més endavant, amb els seus petits estalvis i treball personal, aixecaren l'actual edifici, on han anat seguint la seva obra constant de millorament espiritual, lluitant sempre enfront de l'acció de les dretes i de la parroquial del poble.

A més d'aquesta acció constant, malgrat no estar aquesta societat afiliada a cap partit polític ni a cap sindical, fou sempre el fogar de tots els esquerristes i obreristes del poble i comarca. Els seus socis presentaren i defensaren sempre les candidatures d'esquerra enfront de les dretes, així com també foren sempre socis seus els capdavanters de la lluita social en el poble. Socis seus foren els agredits en certes eleccions, els perseguits pel rector, cap polític, per qüestions religioses davant els tribunals, i tots els obrers acomiadats de les fàbriques en diverses èpoques per qüestions polítiques i socials.

El 19 de juliol del 1936, era també el lloc on es reunien amb tota llibertat tots els antifeixistes, que llavors eren esquerristes de veritat i també els dirigents del sindicat obrer.

Doncs, bé, per als dirigents de la C. N. T. local, tot això feia tuf de feixisme; i el dia 21 d'octubre del 1936 era incautat el local amb els mobles i les mercaderies que hi trobaren, que per cert eren moltes, per ésser molt acurada l'administració de la casa i molta també la simpatia i protecció que tot el poble li donava.

Com que la tal incautació, feta a benefici del poble, però no en el seu nom, sinó en el de C. N. T., semblava que havia de resultar profitosa continuaren l'explotació del negoci amb la U. G. T. primer i després únicament la primera.

No devia resultar tan bo el negoci, i un dia, el 25 de juliol d'enguany, acomiadaren els treballadors, tancaren la porta i... es quedaren la clau per a fer més difícil la reobertura de l'esmentat local i evitar així una competència al local de les dretes incautat i explotat també per la C. N. T.

Heus ací el cas paradoxal. Uns antifeixistes de molts anys clausurats i incautats per... antifeixistes.

Aquells vells obrers llançats de les fàbriques, aquells vells esquerristes, que tantes persecusions havien sofert per a aquesta causa, en veure que malgrat tenir les lleis al seu favor, eren perseguits en nom de la revolució, i que totes les anades i gestions de la Junta del Centre esmentat i del mateix Ajuntament no havien donat altre resultat que produir unes molèsties per algun dels abnegats defensors seus, tingueren un gros desengany. I encara es pregunten si són víctimes d'un malson o si és que, enganyats, han estat ells els eixistes i no els franquistes.

Com que nosaltres no creiem res d'això, sinó que tot és degut a algun malentès, ho posem a coneixement de les nostres dignes autoritats per tal que, aclarit el cas, es faci la justícia que es demana i es doni així satisfacció als elements que són el suport més ferm i fidel del nostre Govern en el poble de Balsareny.

J. O.

PUBLIQUEM
NOVEL·LES, COMEDIES, ASSAIGS, REPORTATGES, ETC.
(Condicions avantatjoses)
Escriure: PONS D'ANTON
Prat de Llobregat - BARCELONA

EL CUPO DEL CEC

En el sorteig públic efectuat ahir, dia 15 de gener, sortiren premiats els números següents de totes les sèries: amb 25 pessetes, el 503, i amb 3 pessetes, el 3, 103 203, 403, 603, 703 803 i 903.

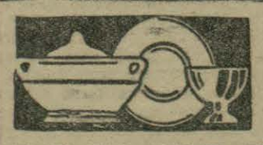
VAIXELLES
CRISTALLERIES
NEVERES
PREUS INCOMPETIBLES

LLORENS RBLA. DE LES FLORS, 30

Diumenge, 16 de gener del 1938

la humanitat

Barcelona — Any VII — Núm. 1.838

Del front de guerra

Crònica de la Divisió 30 (Francesc Macià - Lluís Companys)

Per Lluís Capdevila

Les coses clares

Ja fa dies que volia tractar en forma que avui tractaré en aquesta crònica i que considero important. L'atenció en Terol m'ho ha impedit. Avui Terol està ja del tot alliberat i els exèrcits triomfants de la República l'han redimit del jou feixista. Per tant, podem atendre—mentre esperem properes operacions d'igual envergadura — altres afers, altres qüestions.

Una d'elles és aquesta: jo crec que hom parla massa de Franco, que hom anomena Franco massa sovint; jo crec que, en la paraula viva i en la paraula escrita, Franco ocupa un lloc que ja no li pertoca.

En els primers moments podiem creure en una guerra civil, en una guerra civil que la República, massa tolerant, no sabé evitar. Naturalment això de guerra civil és dit massa lleugerament, car aquesta mena de guerres, des de la revolta dels camperols alemanys a la dels militars espanyols, sempre han distingit per la seva incivilitat, pel seu salvatgisme. La guerra mai no és una cosa massa fina i delicada. Una guerra civil és sempre una cosa odiosa, terrible, repugnant. Això, però, ens allunyaria del tema d'aquesta crònica.

En els primers moments hom podia creure en una guerra civil, en un partit que es revoltava contra un Govern. Es tractava d'un partit de privilegiats, de poderosos, als quals la República havia tractat amb una benevolència que no mereixien ni agraïen. Entre els rebels, a més dels militars de taverna i de bordell, alguns dels quals s'havien fet famosos per les seves derrotes al Marroc, hi havia l'alta banca, l'alta burgesia, la major part de la clerecia —que enyorava les brutalitats i crims de l'última carlinada i volia renovar-les — alguns grans terratinents, algun aristòcrata tipus Alba. I quatre pobres diables aficionats a senyor.

Aquests elements—fanatisme, vanitat ferida, afany de domini,, odi al poble—eren els que es revoltaren contra un Govern legalment constituït i donaven a la seva revolta aparences de guerra civil. Entenemnos: tan sols aparences, car la revolta s'havia preparat a Itàlia, d'acord amb Mussolini, l'any 34. durant l'hivern del 34, essent Gil Robles ministre—de bracet amb Lerroux, el vell miserable—fortificaren la serralada del Guadarrama.

A poc, la gent ingènua, que és la majoria de la gent, advertia, amb una gran estranyesa, que els rebels rebien l'ajut, en material i en homes, d'Itàlia i d'Alemanya. Venia la vergonyosa derrota del Guadarrama —el Caporetto del caricaturesc Mussolini—i la gent començava a veure-hi clar. A Vivel del Río havien atacat forces italianes i—idíl·lic matrimoni—moros pagats amb moneda alemanya depreciada. A Galícia, a Gijón, a Santander—on la cursi Conxa Espina aplaudia els avions negres assassins d'infants—a Guernica, a Durango, a Bilbao, actuava l'aviació italiana, La «Stampa», «Il Popolo d'Itàlia» i d'altres diaris de Mussolini, s'ocupaven—mentre el Comitè de no intervenció perdia el terreny llastimosament, indignament—de «les glorioses victòries de les forces italianes a Espanya». A Sevilla, la Sevilla de l'alcohòlic Queipo de Llano, que tan sols vol l'idioma espanyol, es parla italià com a Roma, com a Milà, com a Gènova. A Belchite les casamates de defensa havien estat dirigides per tècnics alemanys.

La guerra civil, doncs, la suposada guerra civil, esdevenia, gràcies als que, per amor a Espanya—a l'Espanya del privilegi, de l'oligarquia, de l'abundor d'esglésies i la manca d'escoles, del caciquisme, del latifundi—es rebel·laven contra un Govern legítim, guerra d'invasió. Acostumats a la traïció, a la mixtificació, a l'engany, els caps de la revolta havien enganyat els seus propis partidaris.

On és, doncs, Franco? Quin paper hi fa, avui, en aquesta guerra? Hi fa un paper subaltern. Hi fa un paper secundari. De protagonista ha passat a comparsa, de cabdill a trompeta d'ordres, d'amo a porter. Això és lògic—recordeu el vers: «Siendo la tración lograda, el traidor no es menester»—, sobretot en un home mancat de personalitat. Quan hom es refereix a la revolució francesa, apareix fatalment el nom de Danton; quan es tracta de la revolució anglesa, el de Cromwell; quan de la russa, el de Lenin. Són els homes els qui donen personalitat a l'obra i no al revés. Les grans gestes de la història necessiten un creador: Alexandre de Macedònia, Danton, Luter, Napoleó... Quan es tracta d'una titellada amb un titella en tenen prou. I Franco no és altra cosa que un pobre titella que, mancat de personalitat, no ha pogut donar personalitat al moviment subversiu. Tot és paròdia, tot és manllevat al guignol del feixisme italià: la salutació de gest i de paraula, l'organització, el protocol

Per això a mi em plauria que poséssim les coses en clar d'una vegada i no parléssim més de Franco, ni de «nacional», ni de guerra civil. De Franco perquè, caigut en el més absolut descrèdit, avui no és altra cosa que un agent de Mussolini a Espanya; dels «nacionals» perquè, en lloc d'espanyols, es tracta d'italians, d'alemanys, etc., i de guerra civil perquè tothom sap que, gràcies al patriotisme (?) dels rebels, aquesta és una guerra d'invasió.

LLUIS CAPDEVILA

BENGALES DE GUERRA

EL FRANCO CONTRA EL FRANC

La nostra «monserga» —que diria Royo Vilanova— d'avui, no sabem si classificar-la dintre del Dret polític o de la Història Contemporània. El lector, que segurament hi entendrà més, que la qualifiqui a gust d'ell.

Es el fet que assistim a una crisi de Govern, a la veïna República, provocada per una ofensiva contra el franc. La moneda —calamitat pública molt difícil de suprimir encara, com ho palesa el fracàs de tots els assaigs— és el taló d'Aquiles de les democràcies. Quan els dirigents d'un país tracten d'encarrilar-lo per viaranys nous, aquells que no transigeixen amb les novetats, s'apressen a engegar llurs trets —emparats per les pròpies lleis democràtiques, que els permeten de maniobrar—, contra les temptatives que no plauen als tenidors de la riquesa privada. Aquestes ofensives han tirat per terra molt ben intencionade. situacions polítiques i han tendit sempre a la regressió i a la barbàrie, afavoridores cegues del privilegi del diner. Sense pretendre actuar de videntors clarividents, diríem que la plutocràcia francesa no veu pas amb bons ulls que governi el Front Popular i preferiria sempre els tèrbols aiguabarreigs que parteixen de Daudet, passen per Doriot i acaben amb Dusseigneur. (¡Quin nom aquest per a un personatge de Dumas!), per a anar a morir prop d'Hitler i Mussolini.

El diner és la cosa més antipatriòtica del món. Qualsevol pertorbació és prou per a fer-lo emigrar. L'interès no es para en barres. El comerç de tot arreu fomenta els dumpings per tal de fer bons balanços comprant barat i venent car. Roosevelt en sap moltes coses de determinades forces ocultes... Aquesta mena de forces no toleren mai que es faci el claror damunt llurs terboleses. Abans ho tiren tot al botavant. Tots sabem que la catàstrofe d'Annual va portar com a conseqüència l'adveniment de la Dictadura, implantada pel Borbó amb la complicitat de Primo. El cop d'Estat va tenir per objectiu elludir les responsabilitats per l'ensulciada africana. El diner ho va tolerar i va col·laborar-hi. Per contra, molt abans del 19 de juliol, pot dir-se que arran del 14 d'abril, el diner ja evolucionava en l'ombra contra la pesseta.

El descobriment de la xarxa de complots i organitzacions antifranceses de tipus «nacionalista» anava prenent desmesurades proporcions. Calia evitar-ho. Calia privar que caigués tothom que mereix caure. I perquè aquests no caiguessin, hom ha jugat el franc per a fer caure els que podien fer nosa.

Comprovada a bastament la convivència entre els «cagoulards» i els franquistes, aquests hem de considerar-los part integrant dels enemics del franc, que han donat lloc a la crisi francesa. Per això diem, al titol, que «el Franco ha anat contra el franc»... després d'haver anat contra la pesseta.

J. M. FRANCES

El ple ampliat de la C. N. T.

València, 15. — Durant la tarda d'ahir i el matí d'avui han arribat a València gran nombre de delegacions i organitzacions confederals per tal d'asisstir al Ple Ampliat de la C. N. T.

Es pot calcular que passen de 600 el nombre de representants que assisteixen a aquest acte al qual estractaran normes d'orientació per al pla econòmic que serà dirigit i administrat pels treballadors.

E. R. C. ALS LLOCS DE RESPONSABILITAT

L'Assistència Social costa a Catalunya, 90 milions de pessetes

Una conversa amb Dot-Arxé sobre les realitzacions i els projectes per a l'esdevenidor

L'assistència social, és un dels organismes que col·loca, en el nivell que mereixen, els governs i els pobles. L'obra d'empar al desvalgut, d'oberta protecció a les classes populars contra els flagells que fuetegen la humanitat, no és espectacular, ni efectista, vol un esforç continuat, una atenció constant, un tacte i un sentit comú que, de no posseir-se malogren els esforços i els fan d'una inútil eixorquesa. I una manca d'aquest tacte, malogra en gran part, l'esforç que, al principi de la subversió militar, s'havia fet en aquest aspecte...

La darrera crisi portà un canvi en les coses d'assistència social, a Catalunya. Entrava a regentar-ne la Direcció General, un home jove i entusiasta, disposat a redreçar aquell organisme. Antoni Dot-Arxé, des del primer instant es lliurava a la feina i escometia els problemes plantejats. Era interessant, en aquells moments, saber els projectes que tenia. Però més interessant que els projectes, és l'obra realitzada. I de l'obra realitzada, ens ha parlat avui.

—A requeriment vostre, trenco el meu propòsit de no dir res de coses d'Assistència Social— comença dient-nos.

—Perquè, aquesta actitud?

—Era de tal naturalesa l'estat

ANTONI DOT - ARXÉ

de desorganització en què es trobaven, en tots els ordres, els organismes que depenen d'aquesta Direcció General, que creia aconsellable no parlar-ne fins haver arribat a organitzar-los més o menys perfectament.

—La tasca que, en els dos primers mesos de revolució, portava a terme el senyor Josep Irla, d'anar incorporant, amb tacte i responsabilitat, una nova xarxa d'organismes a la Generalitat, es veia després, desvirtuada d'una manera lamentable. Per aquestes i altres raons, en fer-me càrrec de la Direcció General, em feia el propòsit —sense desconèixer l'esforç aportat per alguns dels que anteriorment havien regentat els serveis— de crear-los de cap i de nou I a aquest propòsit he aportat la meva activitat en els mesos que n'estic al front.

—Així, serien molts els problemes a resoldre...

—Evidentment. La Generalitat, no sabia ni quines eren les seves institucions, ni el personal que tenia a les seves ordres. La seva única intervenció, la constituïa el pagament de despeses i nòmines. En alguns establiments hi havia major nombre de funcionaris que d'acollits. Afegiu, a això, l'augment de volum, del 19 de juliol ençà, dels nostres serveis.

—Es clar...

—I tan clar! Tan sols una dada, el palesa, aquest augment. Abans del 19 de juliol, els serveis costaven a la Generalitat escassament uns vint milions anuals. Després del 19 de juliol, aquesta xifra s'eleva a noranta milions. L'apropiació per part de la Generalitat dels béns i serveis catalogats com a beneficència particular, la creació de nous establiments, l'augment en els queviures i específics etc., en són la causa.

—¿Així el que mancava, era una línia de conducta, veritat?

—Això mateix. Hem procurat traçar-la en una sèrie de disposicions que, a mesura que van portant-se a la pràctica, donen el resultat esperat. Als quatre dies de prendre posessió, la primera ordre signada pel Conseller, dictava disposicions conduents a obtenir un control absolut i un coneixement exacte de com funcionaven els establiments. Tot seguit, desfèiem el magatzem del Palau de Projeccions, que havia estat en pugna constant amb la Conselleria de Proveïments, sense que les seves extralimitacions fossin en benefici dels establiments

Es desfeia tota una xarxa d'abusos que es feien a espatlles d'Assistència Social; s'unificava després, l'estructura orgànica dels establiments; es centralitzaven, a l'Oficina d'habilitació, tots els pagaments de les institucions; s'establia l'estructuració orgànica i administrativa de la Direcció General; es classificaven els establiments després d'un estudi meditat, en tant no s'arribés a una perfecta organització de serveis, actualment en estudi; es substituïen els comitès fins aleshores existents, i es prenien mesures per tal de proveir les places de Directors i Administradors dels establiments, creant, en els de més importància, els Consells Administratius, compostos a base de representants de la Generalitat, l'Ajuntament, la Facultat de Medicina i personal facultatiu i subaltern. Breu: es traçava aquella línia de conducta de què em parlàveu, en fer-me aquesta pregunta.

—¿Com vàreu enfocar el problema dels refugiats?

—Per decret, s'organitzava l'Assistència integral al Refugiat. En fou nomenat Comissari, el diputat Casademunt Arimany. La importància d'aquest departament és enorme, i en la seva organització intervé la Conselleria de Cultura, per l'assistència pedagògica als infants refugiats, la de Treball, per a l'aprofitament de l'esforç que els mateixos refugiats puguin aportar a la causa comuna, i a la nostra, per la creació d'una assistència especial i adequada. Conseqüència d'aquest decret, fou la liquidació del Comitè d'Avituallament, ço que porta un estalvi de vint-i-cinc milions de pessetes.

—¿Així, avui Catalunya compta amb una xarxa ben important d'establiments sanitaris?

—Amb relació a abans, sí. A Barcelona, el nombre d'establiments, és d'uns seixanta, els quals acullen vint-i-cinc mil malalts. Anem a perfeccionar, en el possible tot això. Per exemple, que en tots puguin ésser ateses totes les contingències. Després, creant el que sigui necessari i substituir allò que no enclogui una eficència veritable. Ara mateix, hem organitzat un sanatori anti-tubrculós —el «Bell Esguard»— que podrà acollir trescents cinquanta malalts i el qual volem dotar de tots els elements indispensables. La creació d'aquest sanatori, ens permet suprimir tres o quatre establiments de què us parlava.

—¿I ara, ultra aquesta tasca, la dels pressupostos?

—Sí. S'han estudiat a base d'un estudi a fons de les necessitats de tots els establiments, assenyalant les normes administratives i aquelles disponibilitats que permetin que funcionin amb les màximes garanties. Aquesta aspiració, la compaginem situant les plantilles de personal indispensable, tant en l'ordre facultatiu com auxiliar, procurant no lesionar els interessos del que, fins ara, amb la màxima voluntat, ha vingut exercint les seves funcions. Tots els funcionaris sobrants d'aquests serveis que nosaltres considerem indispensables, els situem en una partida expressa de personal extingit. Això, comptem que produirà un estalvi anual a la Generalitat, d'almenys deu milions.

Igualment, en aquests pressupostos, es preveu la incorporació, per part de la Generalitat, de la majoria d'hospitals comarcals de Catalunya. I per a més endavant, tenim previst adoptar i organitzar en un pla prèviament estructurat, els establiments de vells i infants de les comarques. Les circumstàncies actuals, fan que ens hàgim de moure dintre el que elles imposen. I imposen que veiem com a futures realitzacions, allò que ja voldríem considerar com a obligació acomplerta. Malgrat tot, crec que, amb l'estreta col·laboració que existeix amb el nostre Conseller Antoni M. Sbert, la deferència i confiança del qual em plau remarcar, totes les nostres aspiracions arribaran a realitzar-se.

PERSPECTIVES DE LA DERROTA DELS FACCIOSOS A TEROL

Podran Itàlia i Alemanya seguir finançant Franco?

Segueix la premsa europea assenyalant la transcendència de l'èxit obtingut per l'Exèrcit de la República amb la presa de Terol.

El «Financial News», periòdic de gran influència en els medis bancaris i conservadors de la Gran Bretanya, publica, en el seu número del

dia 10 del mes que som, el seguent comentari, del seu redactor de política estrangera:

«Igual a Itàlia com a Alemanya, la situació espanyola ocupa el centre de l'atenció. La batalla de Terol ha estat seguida amb impaciència des que va començar, i l'exhuberància amb què la premsa alemanya i italiana saludà els despatxos de Salamanca que anunciaven la reconquesta de Terol, revela més bé ansietat que no pas altra cosa.

La premsa alemanya, particularment, es veurà davant una tasca poc envejable cas que el Govern espanyol mantingui a les seves mans la ciutat de Terol, perquè, sense excepció, la premsa de Goebbels, en relatar la suposada recuperació de Terol per Franco, declara que si els republicans haguessin conquerit realment Terol haurien obtingut una gran victòria psicològica. Dir ara que Terol no té importància necessitarà moltes explicacions.

La conseqüència òbvia d'aquesta demostració de força del Govern espanyol serà que Itàlia i Alemanya amplíin el seu auxili militar i material a Franco. En cap dels dos països no resulta molt agradable aquesta perspectiva, ja que la guerra espanyola s'ha revelat fins ara com un gran malbaratament per a ambdós.

En connexió amb això, un article recent de la «Frankfurter Zeitung», descrivint com el general Franco finança la guerra, conté algunes coses d'interès sobre els crèdits estrangers de Franco. Contràriament a l'opinió tan estesa sobre que Franco ha pogut pagar la major part de l'assistència material que li han proporcionat Alemanya i Itàlia, la «Frankfurter Zeitung» assegura que els insurgents tenen un gran deute exterior.

No es donen xifres sobre la quantia del deute a Itàlia i a Alemanya. Però, segons una font segura de Berlín, aquesta quantia passa dels dos mil cinc-cents milions de lires amb referència a Itàlia, i uns vuitcents milfons de reichsmark en el cas d'Alemanya.

D'aquesta faisó, s'afegeix una nova raó a les ja existents, polítiques i econòmiques, perquè Alemanya i Itàlia no volen tolerar fàcilment la derrota dels seus amics espanyols. La situació econòmica d'ambdues dictadures és tan crítica, que no poden afrontar una pèrdua de la magnitud que suposaria la derrota de Franco.

Per altra banda, cal preguntar-se si en vista de la seva situació econòmica i de les moltes dificultats que tenen per resoldre, Alemanya i Itàlia poden continuar prestant ajut a l'Espanya nacionalista en major escala del que ho han fet fins ara. La resposta sembla afirmativa per part d'Alemanya i negativa per part d'Itàlia.»

Unes paraules d'Antoni M.ª Sbert, sobre el «Segell Pro-Infància»

Hem rebut, curosament editat, el primer fascicle publicat per la benemèrita institució del «Segell Pro Infància».

Del seu sumari n'extraiem un breu article: «L'assistència a l'infant», que signa el conseller de Governació i Assistència Social, Antoni M.a Sbert. Es el següent:

«El «Segell Pro Infància» ha tingut la virtut de desvetllar i canalitzar l'interès del gros públic per a una obra d'assistència als nens i d'associar aquest interès a una obra de govern. Es massa freqüent a casa nostra esperar-ho tot de l'Administració pública o no voler ni tractes amb ella.

L'associació de l'interès privat amb l'Administració pública, és, per tant, ara més necessària que mai, i encara més en l'obra d'Assistència Social. Les obres de protecció a la infància són el millor fonament d'una societat organitzada i arrelada a la pàtria, perquè aquestes arrels neixen del sentiment més pur i més característic en la nostra civilització: l'amor al nen. I aquest sentiment, transformat en una preocupació i després en una activitat social, es deshumanitza quan s'allunya del contacte popular i es reclou en una organització burocratitzada.

Per aquestes raons, l'obra del «Segell Pro Infància» serveix una necessitat i respon a una orientació que ens cal animar, a fi que pugui fornir a la Generalitat els mitjans i l'escalf necessaris per a multiplicar arreu de Catalunya les institucions a profit del nen.»

COM SON DE ROINS ELS GENERALS TRAIDORS

El cas de l'ex-coronel d'Harcourt

La rendició del cap de la guarnició facciosa de Terol ha servit perquè els generals traïdors posessin de relleu, una vegada més, davant el món la roïndesa inqualificable de les seves consciències de vulgars assassins. En efecte, prescindint de tota consideració i examinant el cas des del punt de vista exclusivament guerrer, és indiscutible que el coronel d'Harcourt ha portat la defensa de la ciutat, el comandament de la qual li havia estat confiat, a tals extrems que, traspassant els límits compatibles amb l'honor militar, caigueren al terreny de la crueltat inútil. Dit d'altra manera, d'Harcourt, des del punt de vista dels seus superiors, s'ha excedit en el compliment del seu deure.

Doncs bé; el «generalísimo» primer, després l'inefable deixeble de Bacus, i com a conseqüència tots els òrgans d'expressió parlada o escrita de l'Espanya sotmesa al feixisme, han cobert el vençut dels qualificatius més oprobiosos. De traïdor i mal cavaller; de venut a l'enemic, de covard. Tota la gamma d'adjectius capaços de deshonrar un home han estat vessats damunt el cap humiliat de Rey d'Harcourt. Es clar que tot això a nosaltres ens té molt poc preocupats. Traïdors ho són tots, i covards, i assassins; enemics irreconciliables del poble treballador, i de les llibertats, i de la justícia, ho foren sempre. No pretenem ara trencar cap llança en defensa del qui, perllongant una resistència que l'heroisme de les nostres armes feien inútil, agreujà totes les culpes per les quals els òrgans corresponents de la República han de requerir-lo un dia pròxim. Però ens interessa posar de relleu la baixesa moral dels generals traïdors. No volen que hagi caigut a les nostres mans un dels seus, i llancen als quatre vents els més fantàstics anatemes damunt d'ell com per a dir-nos que a l'havien repudiat abans que el vencéssim nosaltres. No tenen ni tan sols la grandesa d'ànima necessària per a inclinar-se davant el seu company de traició, no saben ja tenir dignitat; han prescindit tan en absolut d'ella que ni encara per endoicir l'amargor del qui amb ells comparteix la terrible responsabilitat d'aquesta guerra tenen una paraula generosa. ¿Rey d'Harcourt ha estat vençut? ¿Ja no podrà secundar més els seus plans criminals? Llavors s'ha d'arrossegar per terra i envoltar el seu nom d'adjecció. Aquest és el terrible calvari que espera a tots els traïdors: al desprestigi universal s'hi uneix, a l'hora d'ésser vençuts, el desprestigi dels seus propis còmplices. Caín, marcat per l'estigma del seu crim monstruós. Si d'Harcourt serva un àtom de dignitat, viurà en aquests moments la més horrorosa de les tortures; no es mereixen menys els assassins del poble espanyol.

ITALIA VOL CREAR L'IMPERI MEDITERRA

París, 15. — «Es fa precis seguir Itàlia en les seves perilloses activitats», diu el periodista Pierre Dominique a «La Republique». Des de fa alguns mesos s'infiltra als Balcans, tracta de guanyar la partida en busca de petroli i procura dirigir la política egípcia per a dominar el canal de Suez. S'apropa a Iugoslàvia, conserva la seva posició predominant a Albània, es fa amiga de Turquia, intensifica la seva propaganda a Síria i Palestina i manté un poderós exèrcit d'ocupació a Espanya.

I en la seva aspiració de dominar tot el Mediterrani, actua amb intensitat a Africa del Nord; i audaçment dirigeix els seus atacs contra França i la molesta en parlar de la «Niça italiana» i de la Còrcega italianissima». «Còrcega —diu la revista catòlica, «Frontespicio», de Florencia—, és una illa «descarriada».

Del «Temps» reproduïm el següent paràgraf:

«Després de cinc segles de civilització romana, des del Govern de Pisa i cinc d'administració genovesa, Còrsega, amb la França republicana, hauria sortit del camí recte. En l'escola, el mestre ensenyaria en francès que l'home descendeix del mico, que Déu és una vella faula, que els cants d'Església són lletanies de vells, que la família és una institució burgesa i la pàtria un ideal.

A les velles esglésies pisanes de Còrcega, el capellà seria l'únic que seguiria parlant de Déu, de l'ànima, de l'amor i de la família.»

Acaba dient l'autor dels propòsits de França de fer de l'illa una base militar contra Itàlia.

Finalment, l'articulista del «Temps», periòdic de tendència francament conservadora, diu:

«Tot l'article pertany al tipus d'aquests escrits que procuren crear en l'opinió italiana un veritable irredentisme en relació amb Còrcega. Tracta de prendre amb agulles la italianitat d'aquesta terra mediterrània —terra que ha estat, no obstant, alternativament fenícia, etrusca, grega, romana cartaginesa, vàndala, sarracena, etc.— i pretèn demostrar que Còrcega i Itàlia es troben unides pel mateix destí, que no deixarà de manifestar-se, més tard o més aviat, en una tornada segura i fatal de la Història.»

Clarament es descobreix el propòsit feixista de fundar l'Imperi del Mediterrani, en perjudici de França i d'Anglaterra, a les quals considera com a potències caducades, a més d'estimar a la segona potència aliena a la Mediterrània.

Referint-se a aquest mateix problema —diu M. Lucien Romier, a «Le Figaro»: «Aquests desigs passen de la ratlla. Per a realitzar el seu programa, Itàlia no compta amb suficients recursos. La conquista d'Egipte, per exemple, —admetent que pogués realitzar-la— no la portaria a res definitiu. Molt més beneficiós la resultaria posar-se d'acord amb França i Anglaterra.»

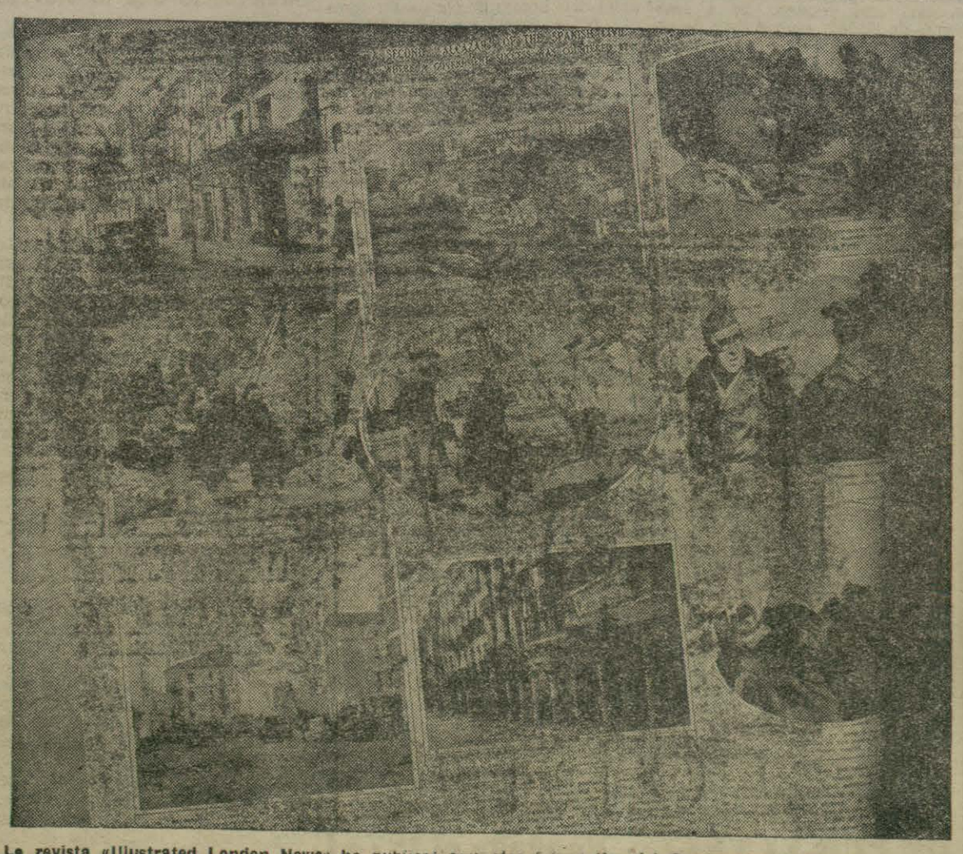

La revista «Illustrated London News» ha publicat aquestes fotografies del Comissariat de Propaganda sobre la presa de Terol

LES DESTROCES QUE HA SOFERT EL TRESOR ARTISTIC DE TEROL AMB MOTIU DELS COMBATS QUE L'HAN REINTEGRAT A LA REPUBLICA

València, 15. — La Junta Central del Tresor Artístic, ha celebrat la seva reunió ordinària dedicada principalment a escoltar l'informe de la comissió del seu si que visità Terol.

La Junta ha vist amb emoció l'informe de les destroces causades en el caseriu terolenc per la lluita intensa desenvolupada allí.

L'estat dels monuments i obres artístiques de la dita ciutat, és fins a cert punt satisfactori.

Les quatre torres famoses, segell de l'arquitectura mudèixar de terres d'Aragó estan en peu. Totes acusen impactes de diversos calibres, amb pèrdua de la rajoleria, que gairebé no afecta mai, per fortuna, l'escultura i les torres de més valuosa declaració Solament la de Sant Pere ha perdut la major part del cos superior, però aquest era una reconstrucció moderna.

Potser la torre de la catedral ha accentuat la seva inclinació cap al costat oposat del temple, però això requereix exacta comprovació.

A la catedral, el més important, el magnífic enteixinat mudèixar, obra mestra en la seva fusteria per les seves talles i per les seves pintures, datades aquestes el 1335, ha perdut el primer dels seus nou trams, el dels peus, i té destroçada una de les alfardes del costat.

Les voltes del segle XVII que les tapaven s'han ensorrat, llevat la immediata al creuer, avançant així la primera mesura de la futura restauració del monument.

Les caigudes han sofert quelcom. Els retaules de més interès gairebé intactes. El cimbori es conserva bastant complet.

De Sant Pere solament s'ha esbotzat una de les gentils torretes octogonals de rajola.

Aquest número ha estat visat per la censura